

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์
(วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

อรอนงค์ นวลตาล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อรอนงค์ นวลตาล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกาญจน์ ชีระวิชิตระกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกาญจน์ ชีระวิชิตระกุล)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รักษาม)

.....กรรมการ
(ดร.พัชรี ศรีอยสกุล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... 26...เดือน... กรกฎาคม... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญาฯ ชีระวิชิตระกุล อาจารย์ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์กว้างขวาง
ในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา
และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ นางสาวอังค์ มั่งคั่ง ผู้บริหารโรงเรียน นางสุนีย์ แห่งหอม
รองผู้อำนวยการโรงเรียน นางสาวนวลจันทร์ สุขใจ นางสาวศิริพร กาญจนบัตร และผู้ปกครอง
นักเรียน โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้
งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่
บุพการี บुरพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา
จนได้รับความสำเร็จในการศึกษาดังความมุ่งหมายทุกประการ

อรอนงค์ นวลताल

58920943: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การตัดสินใจของผู้ปกครอง/ การส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย/ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

อรอนงค์ นวลตาล: การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (PARENT'S DECISION MARKING TO SEND THEIR CHILDREND AT THE EARLY CHILDHOOD EDUCATION LEVEL IN BANKOHPHO (WANKROO 2500) SCHOOL UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ศญาุฑู ธีระวณิชตระกูล, กศ.ด. 115 หน้า, ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คน ศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่ทำการศึกษาในลักษณะกว้าง ๆ ล่วงหน้าก่อนทำการศึกษา เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์ และนำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทุกด้าน

2. ปัจจัยในด้านที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด คือปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เนื่องจากผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่า ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จัดได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองที่อยากให้บุตรหลานมีพัฒนาการที่ดี อ่านออก เขียนได้ และการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ทั้ง 4 ด้าน ตรงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2546 ที่ได้กำหนดไว้ ส่วนปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) และปัจจัยด้านราคา (Price) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกให้บุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) รองลงมาตามลำดับ

58920943: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PARENT'S DECISION MARKING/ SEND THEIR CHILDREND AT THE EARLY CHILDHOOD EDUCATION LEVEL/ BANKOHPHO (WANKROO 2500) SCHOOL ON-ANONG NUANTAN: PARENT'S DECISION MARKING TO SEND THEIR CHILDREND AT THE EARLY CHILDHOOD EDUCATION LEVEL IN BANKOHPHO (WANKROO 2500) SCHOOL UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2. ADVISOR: SADAYU TEERAVANITTRAKUL, Ed.D. 115 P. 2017.

The purpose of this research was to investigate the decision making of parents to send their children to come to study their early childhood education in Bankohpho (Wankroo 2500) school under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 about 4 factors: Product, Price, Place and Public relation. The target groups used in the study were chosen by purposive sampling method. They were thirteen parents of the students who were studying in the first year and the second year of kindergarten in academic year 2016. The research was conducted using structured interview technique. The researcher develop board and open-ended questions before starting the interview. The results of the interview were analyzed and synthesized to report guidelines for the development of school management according to the parent's decision making to send their children to come to study the early childhood education in Bankohpho (Wankroo 2500) school under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2.

The result of the research found that

1. Product, Price, Place and Public relation had an influence in the parent's decision making to send their children to study their early childhood education in Bankohpho (Wankroo 2500) school under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2.
2. The product had an influence in the decision of parents the most because most parents thought that teaching and learning curriculum of Bankohpho (Wankroo 2500) school was in accordance with their needs that want their children to have a good development and be able to read and write. In addition, the teaching and learning management were consistent with the development of the children in 4 skills which were in accordance with the pre-school education curriculum in BE 2546. Place, Public relation and Price had an influence in the parent's decision making to send their children to study their early childhood education in Bankohpho (Wankroo 2500) school.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500).....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัย ของผู้ปกครอง.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	58
ขั้นตอนการวิจัย	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
การสรุปความและการจัดทำรายงานการวิจัย	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ตอนที่ 1 การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2	65
ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจ ของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียน บ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2	80
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนบุคลากรของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500).....	9
2	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)	9
3	สรุปสาระสำคัญการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของ ผู้ปกครอง	78
4	สรุปสาระสำคัญแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตาม การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 ส่วนประสมการตลาด	52
3 ขั้นตอนการวิจัย.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาของชีวิตตั้งแต่เกิด การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (รังสรรค์ มณีโชติ, 2551, หน้า 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ค่าส่งหัวหน้าคณะกรรมการศึกษาสงเคราะห์แห่งชาติที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ข้อ 3 ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ภาครัฐ มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทัดเทียมกับประเทศอื่น จึงได้ส่งเสริมการศึกษาพื้นฐาน “นโยบายเรียนฟรี 15 ปี” ให้กับนักเรียนทั่วทั้งประเทศ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียน อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการศึกษาให้เด็กมีความรู้ และลดภาระค่าเล่าเรียน ของผู้ปกครอง (เกียรติศักดิ์ บุญกล่อม, 2555, หน้า 1) การจัดการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียน มีทักษะ การคิดและเรียนรู้ด้วยตนเองที่สำคัญคือเข้าใจผู้อื่นและตนเอง การเรียนการสอนในปัจจุบัน จึงเน้นการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจุดมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบันมิได้ หมายถึง การเรียนรู้เพียงอย่างเดียวแต่รวมถึงการเรียนรู้ผู้อื่นและการเข้าใจผู้อื่นตลอดจนการเข้าใจ ตนเองด้วย (พวงรัตน์ บำรุงพันธ์, 2550, หน้า 1)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กก่อนเข้าวัยเรียน ในชั้นประถมศึกษาและเป็นการวางรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต การศึกษา ในระดับนี้ นับวันจะมีความสำคัญต่อเด็กและครอบครัวมากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศไทย ที่กำลังมีความเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลกระทบต่อชีวิตคนในสังคม

มากยิ่งขึ้น การเลี้ยงดูเด็กโดยครอบครัวไม่สามารถทำได้เหมือนสมัยก่อน ความเสื่อมถอยของบทบาทครอบครัว การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว จากครอบครัวใหญ่ไปเป็นครอบครัวเล็ก ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวมีลักษณะห่างเหินมากขึ้น บิดา-มารดามีภาระหน้าที่ในการทำงาน ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยตั้งแต่ 3-5 ปี มากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงนับว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น จากนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา กล่าวคือ เด็กต้องได้รับการเลี้ยงดูจากบิดา มารดา บุคคลหรือครอบครัวที่ให้ความรักและความเข้าใจ เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้าน อันได้แก่ พัฒนาการทางกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ค่านิยม และเจตคติ โดยเฉพาะในระยะตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาจนถึง 6 ปีแรกของชีวิต ซึ่งเป็นระยะที่สำคัญที่สุดในการวางรากฐานและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของคน (คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา, 2536, หน้า 6 อ้างถึงใน ลลิตา พินิจกลาง, 2556, หน้า 2)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนนั้น จะต้องจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายไว้ในหลักสูตร ทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และด้านสุขภาพอนามัยที่ดี โดยมีปัจจัยการบริหารงานหลายด้านของโรงเรียนที่สนับสนุนส่งเสริม ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ การบริหารงานดังกล่าวจะช่วยทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 15) ซึ่งนอกจากจะให้มีผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดแล้วยังต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองด้วย ซึ่งผู้ปกครองแต่ละคนก็มีเหตุผลประกอบในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่แตกต่างกันไป เพราะปัจจุบันมีทั้งโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูงจึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางการศึกษาในอัตราที่สูงขึ้น การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ทัดเทียมกัน และมีประสิทธิภาพที่สูงนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนที่ต่างกัน ซึ่งปัจจัยนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนในหลายลักษณะ เช่น สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตร สภาพแวดล้อม ระยะทางในการเดินทาง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียน ซึ่งสัมพันธ์กับค่านิยมของผู้ปกครอง (จิรวรรณ กลิ่นหอม, 2556, หน้า 1)

โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอยู่ใกล้กับตลาดและอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าบุญมี มีการบริหารจัดการโดยแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงบประมาณ งานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน ได้แก่ หลักกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม โดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั้งบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ที่ผ่านมานั้นพบว่า เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ชุมชนให้ความไว้วางใจ และส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดการควบคุมและบริหารชั้นเรียน คือ อัตราการดูแลระหว่างครูกับเด็ก ไม่เพียงพอ ซึ่งหากจำนวนเด็กมากเกินไปอาจจะทำให้การดูแลเด็กไม่ทั่วถึง จะส่งผลกระทบต่อภารกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ระหว่างอาคารเรียนปฐมวัยกับอาคารเรียนระดับชั้นอื่น ไม่ได้มีรั้วกั้นเขตบริเวณที่ชัดเจน จึงทำให้มีเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้เข้ามาเล่นเครื่องเล่นสนามและทำให้เครื่องเล่นมีโอกาสที่จะชำรุดและพังได้ง่าย มีโอกาสเสี่ยงที่เด็กปฐมวัยจะได้รับอันตราย และอีกปัญหาหนึ่ง คือ พื้นที่บริเวณใกล้เคียง ซึ่งไม่ห่างไกลจากที่ตั้งของโรงเรียนจะมีโรงเรียนอีกหลายแห่งทั้งเอกชนและรัฐบาลที่จัดการเรียนการสอนในระดับเดียวกัน ซึ่งผู้ปกครองไม่ส่งบุตรหลานเข้าไปเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นสร้างความลำบากในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพสูงสุด

จากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ ด้านบุคลากร ด้านค่าเรียน-ค่าสนับสนุนการเรียนการสอนต่าง ๆ ด้านสภาพแวดล้อม อาคารเรียนสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ให้มีคุณภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

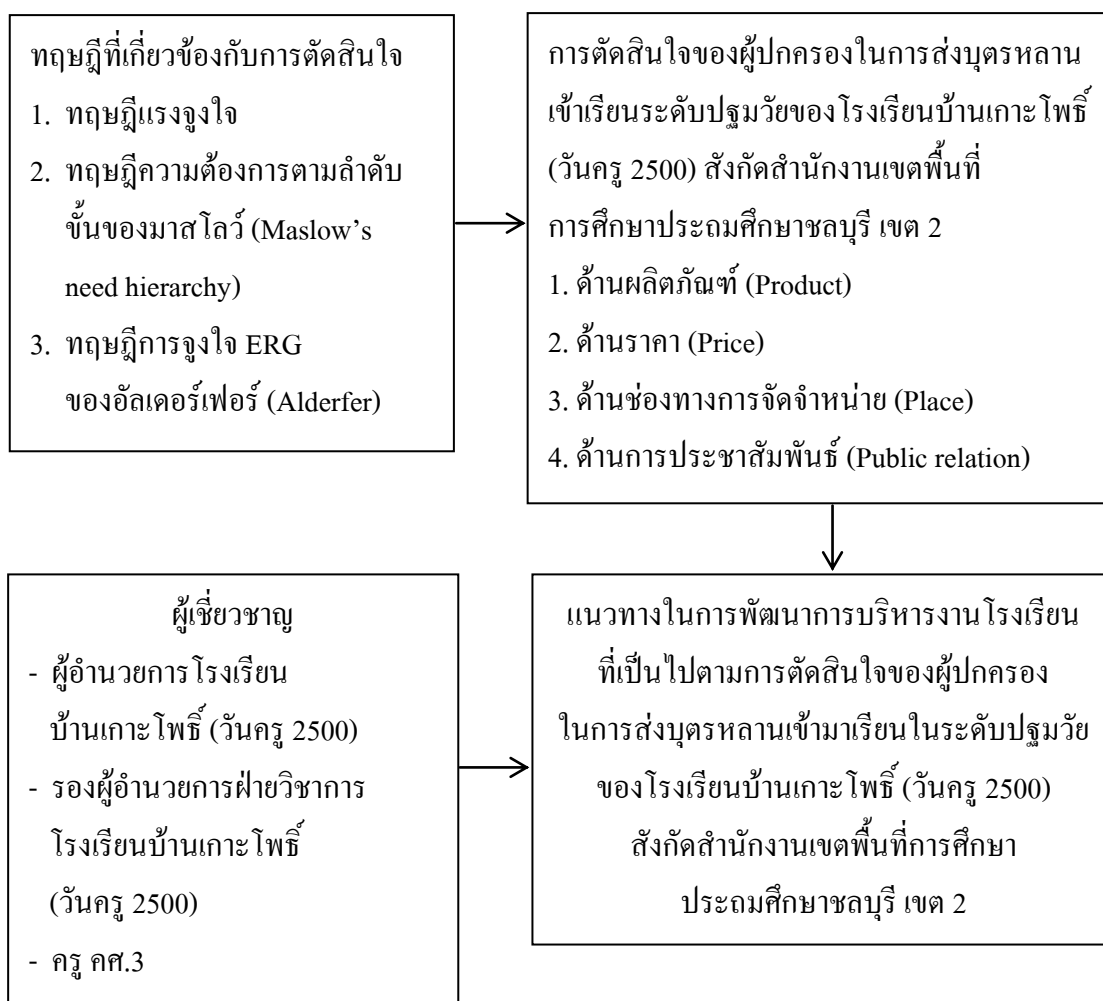
1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำถามการวิจัย

1. การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง
2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้แนวคิดของส่วนประสมทางการตลาด 4P ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) 2) ด้านราคา (Price) 3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) ดังกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในปัจจุบัน
2. ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยเจาะจง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยชั้นปีที่ 1 และ ระดับปฐมวัยชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน โดยใช้เทคนิคการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive scrupling) ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้ปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ปกครองเครือข่าย ระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน
- 2.2 ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในระดับปฐมวัย ปีการศึกษาปัจจุบัน

จำนวน 10 คน

2.3 ผู้เชี่ยวชาญในการให้แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การตัดสินใจของผู้ปกครอง หมายถึง องค์ประกอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏในกระบวนการดำเนินงาน วิธีการ หรือสิ่งเร้าที่เป็นลักษณะจูงใจ ชักนำให้ผู้ปกครองพิจารณาตัดสินใจเพื่อส่งบุตรหลานเข้าเรียน ประกอบด้วย

1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนให้ได้ รับการศึกษาและพัฒนาเพื่อให้เกิดทักษะความสามารถ มีศักยภาพ มีจิตใจดีงาม มีจิตสาธารณะ มีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานจำเป็นในการดำรงชีวิต ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ควบคู่กับการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา

1.2 ด้านราคา (Price) หมายถึง ค่าเทอม ค่าบำรุงการศึกษา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ ยอมรับและเชื่อมั่นที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียน โรงเรียนมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนเป็นเงินทุนช่วยเหลือเด็ก

1.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง มีสถานที่ อาคารเรียน อาคารประกอบการ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด และเพียงพอ เหมาะสม ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) หมายถึง นักเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน มีการพบปะ พูดคุย สนทนาติดต่ออย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เช่น การจัดทำสารสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน การประชุมต่าง ๆ

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน หมายถึง วิธีการ กระบวนการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในตัวผู้เรียนมากที่สุด

3. ระดับปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่กำลังเล่าเรียนอยู่ในระดับอนุบาลปีที่ 1 และ 2 และมีอายุระหว่าง 4-6 ปี

4. โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) หมายถึง โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5. ผู้ปกครองเครือข่าย หมายถึง ผู้ปกครองที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้ปกครอง ครูประจำชั้น เพื่อทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
3. ทฤษฎีเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัยของผู้ปกครอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ประวัติโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เดิมชื่อ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ ยังไม่มีชื่อเฉพาะ เริ่มตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2482 โดยนายไคว้ แซ่ไคว้ พร้อมด้วยชาวบ้านเกาะโพธิ์ หมู่ 2 ตำบลท่าบุญมี ร่วมกันสร้างเป็นโรงเรียนชั่วคราว หลังคามุงจาก ไม่มีฝาผนัง ดำรงอยู่ด้วยเงินกองการประถมศึกษา ที่ดินที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นที่ดินของโรงเรียน

พ.ศ. 2482 ได้ย้ายมาตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลท่าบุญมี นายไคว้ แซ่ไคว้ พร้อมด้วยราษฎร หมู่ 3 และหมู่ 6 ตำบลท่าบุญมี พร้อมใจกันสร้างเป็นโรงเรียนชั่วคราว หลังคามุงจาก ไม่มีฝาผนัง เปิดเรียนต่อมาเช่นเดิม

พ.ศ. 2497 ได้ย้ายโรงเรียนเดิมมาอาศัยเรียนที่ศาลาการเปรียญวัดใหม่โพธิ์ทอง

พ.ศ. 2500 ทางราชการได้จัดมีวันครูเป็นครั้งแรก ให้บรรดาครูช่วยสะสมทรัพย์ เพื่อสร้างโรงเรียนทั่วประเทศ โดยมีการจับสลาก ปรากฏว่าอำเภอพนัสนิคมจับได้ ทางราชการได้สร้างโรงเรียนจากเงินจำนวนนี้ขึ้นที่บ้านเกาะโพธิ์ โดยมีราษฎรช่วยกันบริจาคทรัพย์ซื้อที่ดินโดยการนำของนายสุนทร เจริญวุฒิ (อดีตครูใหญ่โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์) นายพินยง ผสมทรัพย์, นายโสภณ สุวรรณทศ นายหื่อง ผสมทรัพย์นายสมรรถ ผสมทรัพย์ พร้อมด้วยราษฎรชาวเกาะโพธิ์ ซื้อที่ดินมอบให้โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ จำนวน 11 ไร่เศษ คิดเป็นเงินใน ขณะนั้น 10,000 บาท สร้างโรงเรียน

หลังนี้เสร็จเป็นเงิน 339,400 บาท ได้ชื่อว่า “โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)” และได้ย้ายนักเรียนจากวัดเกาะโพธิ์वास (เดิมชื่อวัดใหม่โพธิ์ทอง) มาเรียนที่โรงเรียนนี้เป็นต้นมา

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ตั้งอยู่เลขที่ 35 หมู่ที่ 4 ถนนเกาะโพธิ์สามแยก ตำบลท่าบุญมี อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20240 โทรศัพท์ 038-209281 โทรสาร 038-209281 e-mail: kohpho2500@hotmail.com เว็บไซต์ <http://web.chon2.go.th/kkp> สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีจำนวนบุคลากรและนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

บุคลากร	จำนวน							
ข้าราชการ	45	คน	ชาย	9	คน	หญิง	36	คน
พนักงานราชการ	1	คน	ชาย	-	คน	หญิง	1	คน
ครูอัตราจ้าง	3	คน	ชาย	1	คน	หญิง	2	คน
บุคลากรสนับสนุนการสอน	1	คน	ชาย	-	คน	หญิง	1	คน
แม่บ้าน นักการภารโรง	6	คน	ชาย	2	คน	หญิง	4	คน
รวมทั้งสิ้น	56	คน	ชาย	12	คน	หญิง	44	คน

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

ระดับ	จำนวนนักเรียน							
ปฐมวัย	171	คน	นักเรียนชาย	91	คน	นักเรียนหญิง	80	คน
ประถมศึกษา	586	คน	นักเรียนชาย	305	คน	นักเรียนหญิง	281	คน
มัธยมศึกษา	293	คน	นักเรียนชาย	161	คน	นักเรียนหญิง	132	คน
รวมทั้งสิ้น	1,050	คน	นักเรียนชาย	557	คน	นักเรียนหญิง	493	คน

คติพจน์

ปัญญา นรานันตํ ปัญญาเป็นรัตนของนรชน

สี่ประจำโรงเรียน

น้ำเงิน-ทอง

อักษรย่อของโรงเรียน

ก

ก.พ.

วัฒนธรรมองค์กร

สามัคคี คีตอกัน

อัตลักษณ์โรงเรียน

ใฝ่คุณธรรม กิจกรรมเด่น

เอกลักษณ์โรงเรียน

ส่งเสริมคุณธรรม เลิศล้ำกิจกรรมนักเรียน

วิสัยทัศน์

มีคุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล ได้รับรองมาตรฐาน สืบสาน
ความเป็นไทย ใส่ใจสากล

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่การพัฒนา
คุณธรรม
2. เสริมสร้างระบบบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล
3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้ได้มาตรฐาน
4. ส่งเสริมและสืบสานความเป็นไทย
5. ส่งเสริมการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อสารด้วยภาษาสากล
การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เน้นการจัดการศึกษาเพื่อสร้าง
ผลผลิตของนักเรียนให้ได้มาตรฐานทุกระดับ เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะเป็นกำลังสำคัญ
ในการพัฒนาประเทศ มีนโยบายการบริหารงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
และแผนปฏิรูปการศึกษา โดยการบริหารงานแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่
งานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลัก
ธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน ได้แก่ หลักกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม โดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ของบุคลากรทุกฝ่าย

มีการบริหารงานตามวงจรการทำงานแบบ PDCA (Plan, do, check, action) ในทุกกิจกรรมที่มีการดำเนินงาน มีการกำกับติดตาม ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ทางโรงเรียนได้จัดการเรียนเสริมในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดทำขึ้นตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน โดยจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 เป็นต้นไป เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนอย่างหลากหลาย อาทิเช่น

1. โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ โดยทางโรงเรียนได้นำนักเรียนไปทัศนศึกษาเรียนรู้แหล่งต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น เครื่องเล่นสนามเพื่อฝึกพัฒนาการเด็ก ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ ห้องสมุด ห้องอาเซียน ห้องวิทยาศาสตร์ สวนหลังบ้าน เป็นต้น

โรงเรียนมีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ โดยแยกเป็นสัดส่วนอยู่ในอาคารอนุบาล นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการรับประทานอาหารกลางวันฟรี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งอาหารที่นักเรียนได้รับประทานถูกสุขลักษณะและมีประโยชน์ มีคุณภาพ จัดอาหารได้เหมาะสมกับภาวะทางโภชนาการ

สรุปได้ว่า โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา โดยเน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ส่วนการดูแลด้านความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนจัดระบบการดูแลความปลอดภัย โดยจัดระบบกล้องวงจรปิด จัดสถานที่เรียนให้มีบรรยากาศน่าเรียน น่าอยู่ สะอาด สวยงาม ร่มรื่น และปลอดภัย มีการตรวจสุขภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในระดับชั้นอนุบาลมีการจัดคุณครูประจำชั้นที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งจะมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและรู้จักพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยเป็นอย่างดี โรงเรียนมีระบบการจัดทำประกันอุบัติเหตุสำหรับนักเรียน ทางโรงเรียนได้กำหนดนโยบาย ปรัชญา และการบริหารจัดการไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งหวังให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย (Early childhood education) หรือการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 5)

Froebel (1852 อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2542 หน้า 17) นักปรัชญาการศึกษาชาวเยอรมัน ซึ่งได้รับการยกย่องเป็นบิดาแห่งการอนุบาล เขามีความเชื่อว่าครูควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี โดยโพลเบลเน้นให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นขั้นตอน และอุปกรณ์ที่สำคัญของเขา คือ การเล่น

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของโพรเบล มี 3 ประการ คือ

1. เด็กในฐานะที่เป็นมนุษย์ ในฐานะที่เป็นมนุษย์เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และได้รับความสำเร็จจากการมีส่วนร่วมสัมพันธ์ทางสังคม
2. การเล่น ควรเป็นทั้งหัวใจที่สำคัญของการพัฒนาเด็ก เพราะการเล่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญด้วยเป็นกิจกรรมที่บริสุทธิ์ และเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมสำหรับเด็ก
3. โรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นสังคมของเด็ก ควรมีส่วนร่วมช่วยไม่ให้เด็กถูกจำกัดอยู่กับประเพณีหรือระเบียบต่าง ๆ จนเกินไป

Plato (n.d. อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2542, หน้า 15) และ Aristotle (n.d. อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2542, หน้า 15) ได้ให้แนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัยว่า เป็นการเตรียมคนเพื่อรักษาประเทศชาติ เพื่อให้พร้อมที่จะสนองความต้องการของประเทศ และเชื่อว่าควรให้บ้าน และโรงเรียนมีส่วนในการเลี้ยงดูตั้งแต่ก่อนวัยเรียน

Montessori (1950 อ้างถึงใน เยาวพา เตชะคุปต์, 2542, หน้า 20) ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็ก โดยมุ่งส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถและความสนใจของตนอย่างเต็มที่ โดยครูจะต้องจัดโปรแกรมการศึกษาให้กับเด็กโดยการเตรียมสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กโดยใช้วัสดุประกอบการสอน ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ จะเป็นการฝึกประสาทสัมผัส ให้เด็กทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว ซึ่งเด็กจะเรียนรู้อย่างแท้จริงเมื่อมีอิสระที่จะลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การเรียนรู้

ของเด็กเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ง่าย ๆ ให้เป็นความรู้ที่ซับซ้อน ครูเป็นผู้สังเกตการณ์อยู่ห่าง ๆ เพื่อคอยชี้ทางให้แก่เด็กที่พร้อมที่จะใช้อุปกรณ์ที่ยากขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีของมอนเตสซอรีที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาในระดับปฐมวัย คือ

1. ทฤษฎีความเป็นอิสระในการเลือกกิจกรรม มอนเตสซอรีเสนอว่า ครูควรเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ที่มีหน้าที่ในการสอนแต่อย่างเดียวนมาเป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer) และผู้จัดหาอุปกรณ์และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เด็ก (Facilitator) และคอยสังเกตว่าเด็กจะทำอะไรบ้าง

2. ความเชื่อในเรื่อง “อิสรภาพทางการศึกษา” (Auto education) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกกิจกรรมที่ตนสนใจ เธอได้เสนออุปกรณ์การศึกษาให้เด็กได้เล่น ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของ “อุปกรณ์ทางการศึกษา (Didactic materials)” ในปัจจุบัน

3. การฝึกการรับรู้ การฝึกการรับรู้ควรเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่าน การเขียน และการสอนคำ

4. ควรให้การศึกษาแก่พ่อแม่ การให้การศึกษาแก่พ่อแม่ควรเป็นสิ่งสำคัญในการศึกษาแก่เด็ก โดยให้พ่อแม่มีความรู้ด้านสุขภาพอนามัย วิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ฯลฯ

Dewey (1952 อ้างถึงใน เขาวพา เตชะคุปต์, 2542, หน้า 21) เขาเชื่อว่า “การศึกษา” คือกระบวนการของชีวิตที่ดำเนินไปตลอดเวลา ไม่ใช่การเตรียมการเพื่ออนาคต โรงเรียนเป็นสังคมขนาดเล็กที่จะช่วยฝึกพื้นฐานประชาธิปไตยในการอยู่ร่วมกัน ความร่วมมือ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์ เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวและมีประสบการณ์เกี่ยวกับสังคม โดยเน้นว่าให้เด็กกระทำในสิ่งที่ตนสนใจ เขาเชื่อว่าประสบการณ์เรียนรู้ที่จัดให้กับเด็กควรมีความต่อเนื่อง และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง (Actively involved) และเด็กควรมีอิสรภาพในการเรียน ซึ่งปรัชญาที่สำคัญของเขาคือ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” (Learning by doing)

แนวความคิดของดิวอี้ที่มีต่อการศึกษาปฐมวัย ได้แก่

1. การศึกษาไม่ใช่เป็นการเตรียมการเพื่อชีวิต แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต (Education is life long process)

2. การเรียนรู้จะเป็นผลผลิตจากการทำกิจกรรม ซึ่งจะแสดงถึงความสนใจของเด็ก โดยเน้นการให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้)

3. การให้อิสรภาพในการเรียนจะเป็นพื้นฐานของพัฒนาการการดำรงชีวิตแบบประชาธิปไตย

จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย นักปรัชญาศึกษาได้ให้ความสำคัญแก่เด็ก โดยมีความคล้ายคลึงกันในหลายประการ เช่น มุ่งให้เกิดอิสรภาพในการเรียนรู้ และเป็น

ประสบการณ์ตรงที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ค้นคว้า ทดลองด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและพัฒนาการทางสมอง โดยจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อช่วยเตรียมพร้อมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการในการพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ จัดว่าเป็นวิธีการ และขั้นตอนสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากส่งผลให้การจัดประสบการณ์ถูกจัดได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องกับพัฒนาการ และหลักการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ ซึ่งกระบวนการในการวางแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย การจัดลำดับ การเลือก การสร้างความสมดุล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลาย ๆ ทาง ทั้งนี้เพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2545, หน้า 28) การเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการพัฒนา และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน (โชติรส โสภณมณี, 2543, หน้า 35)

การจัดการเรียนการสอนให้เด็กได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมิน และปรับปรุงตนเอง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดในลักษณะต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ กัน รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริง ประเมินผลการปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขตนเอง และการจัดการเรียนการสอนให้เด็กปฐมวัยแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การฟัง การถาม การอ่าน การเขียน การค้นคว้าทดลอง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 45-46)

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น และได้รับการพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ครุควรศึกษาหลักสูตร โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องยึดเป็นหลักสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกประเภทที่มีอายุ 3-6 ปี
2. เป็นการพัฒนาเด็กโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา
3. เป็นการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา

ผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. เป็นการจัดประสบการณ์ที่让孩子สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ

และมีความสุข

5. เป็นการพัฒนาเด็กโดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

6. เป็นการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม

7. คณะกรรมการจัดทำแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 32-34) ได้กำหนดกิจกรรมหลักที่ควรจัดให้แก่เด็กเป็นประจำวัน มีดังนี้

7.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

7.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในวงกลมหรือกิจกรรมที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ซึ่งจัดให้เด็กได้มีโอกาสได้ฟัง พูด สังเกต คิด และปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดในลักษณะต่าง ๆ เช่น สนทนา นิทาน สาธิตทดลอง ทักษะวิชาการประกอบอาหาร เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ฯลฯ

7.3 กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่น มุมประสบการณ์ และศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติ มุมหนังสือ มุมต่าง ๆ เหล่านี้ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรี

7.4 กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ เช่น การวาดภาพ ระบายสี พิมพ์ภาพ ปั้น ฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่

7.5 กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นของเล่นประเภทลากจูง เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย ถีบจักรยาน 3 ล้อ เคลื่อนไหวข้ามเครื่องกีดขวางอย่างง่าย ๆ เล่นเกมต่าง ๆ ในการเล่นกลางแจ้งนั้น เป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง อารมณ์จิตใจเบิกบาน สดชื่นแจ่มใส โอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้รู้บทบาทของการเล่น และการอยู่ร่วมกัน

7.6 กิจกรรมเกมการศึกษา เกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา การคิดของเด็ก ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา มีกฎกติกาอย่างง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นอยู่คนเดียวหรือสามารถเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ ต่อภาพเหมือนหรือโดมิโน ลอตโต ภาพตัดต่อ เกมต่อตามแบบ เกมร้อยลูกปัดตามแบบ ฯลฯ เกมการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ช่วยให้เด็กได้รู้จัก สังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่และระยะ

Hendrick (1980, p. 254) สรุปว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ควรมิชอบด้วยโดยพิจารณาภาพเด็ก โดยมีส่วนร่วมทั้งหมดเป็นหลักในการจัดประสบการณ์ให้เขา เหล่านั้น ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กก่อนประถมศึกษาควรสอน กระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ของเด็กให้เจริญเติบโตไปพร้อม ๆ กัน โดยยึดหลักว่า เด็กคือใครและเด็กต้องการอะไร การจัด การศึกษาเด็กก่อนประถมศึกษานั้น พื้นฐานสำคัญควรยึดหลัก ดังต่อไปนี้

1. เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ดังนั้น ควรจัดเตรียมการศึกษาให้เหมาะสมกับระดับนั้น
2. เพิ่มความสามารถในการพัฒนา โดยเน้นให้เด็กมีความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง
3. พัฒนาทางด้านร่างกายและอารมณ์ให้คืออยู่เสมอ
4. เด็กมีความต้องการให้ผู้ใหญ่ หรือเพื่อน ๆ อื่น ร่วมให้เขาได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ควบคุมเด็กทุกด้าน ปล่อยให้เรียนรู้และตัดสินใจที่จะกระทำกิจกรรมอะไรด้วยตนเอง
5. เด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับเด็กว่ามีอำนาจในตัวเอง มีอำนาจในเรื่องการคิด มีประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น มีความรู้และมีความฉลาด

6. เด็กต้องการผลที่ดีที่สุดจากการสนองตอบกลับมาจากผู้ใหญ่และเพื่อน ๆ ซึ่งมี คุณสมบัติที่ควรแก่เด็กนั้น ได้แก่ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความเมตตา การยอมรับความ แตกต่าง เด็กต้องการหาความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ เต็มใจทำในสิ่งที่มีค่าและดูแลรักษาอย่างมีคุณค่า

กรมวิชาการ (2540, หน้า 23-24) กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมไว้ว่า การจัดกิจกรรม สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเด็กวัยแรกเกิดถึง 6 ปี เป็นระยะ ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้น การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาควรมีแนวทาง ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดให้มีกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจ และความต้องการ ของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเลือกจากความสนใจและความสามารถ
2. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม
3. กิจกรรมที่จัดควรมีความสมดุล คือ ให้มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม

4. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับวัย มีความยืดหยุ่นได้ตามความต้องการ และความสนใจของเด็ก เช่น วัย 3 ขวบ มีความสนใจช่วงสั้น ประมาณ 8 นาที วัย 4 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที วัย 5 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที

5. กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กได้มีโอกาสสังเกต สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ๆ และผู้ใหญ่

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2523, หน้า 1 อ้างถึงใน เขียวพา เศษะคุปต์, 2542, หน้า 22) ได้รวบรวมไว้ว่า หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยควรมุ่งพัฒนาเด็กใน 3 ประการ ดังนี้

1. ความเสมอภาคทางโอกาส เด็กทุกคนไม่ว่าจะมาจากที่ใด สังคมใดจะมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการพัฒนาในระดับปฐมวัย เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่ความเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ โดยเฉพาะเด็กในชนบท ในถิ่นสลัม หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากไร้ควรได้รับการพิจารณาช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาตามแนวทางเช่นเดียวกับที่เด็กในเมืองได้รับการพัฒนา

2. การพัฒนาศักยภาพของเด็ก มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพหรือความสามารถอยู่ภายในตัว ซึ่งติดตัวมาแต่กำเนิด ศักยภาพต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถพัฒนาได้ และจะสามารถนำออกมาใช้เมื่อได้รับการกระตุ้นทั้งทางสิ่งเร้าภายนอกและแรงจูงใจภายในตัวเอง การศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้จะต้องพยายามดึงเอาศักยภาพของเด็กแต่ละคนออกมา และพัฒนาศักยภาพนั้นให้เจริญงอกงามสมบูรณ์

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันตามคุณสมบัติประจำตัวและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ การจัดการศึกษาจะต้องตระหนักถึงหลักความจริงนี้ การตระหนักถึงธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะของเขา และเป็น การพยายามเข้าถึงตัวเด็กแต่ละคนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5) ได้ให้หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ ได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุข ในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง

4. การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลายหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กปฐมวัย ยึดวิธีการสังเกต ผู้สอนต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการ จากข้อมูลเชิงบรรยายจากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงานสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด

6. ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ ช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2549, หน้า 7-10 อ้างถึงใน นัทธมน ศรีมงคล, 2557) ได้เสนอหลักการจัดอนุบาลศึกษาที่ดี ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 ประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก พัฒนาการทุกด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งจะพัฒนาได้จากการที่ผู้ใหญ่ให้การส่งเสริมและให้คำแนะนำในทางที่ดี เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เด็กจะพัฒนาทางด้านสังคม และสติปัญญาได้จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนด้วยตนเอง

2. หลักสูตร (แนวการจัดประสบการณ์) เป้าหมายหลักสูตรว่า ส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างมีชีวิตชีวา และให้ได้รับประสบการณ์หลากหลายจากการทำกิจกรรม และการเล่น โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กเกี่ยวกับชีวิตในชุมชนและในโลก หลักสูตรไม่ได้เป็นแต่เพียงเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนหรือการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมเท่านั้น หากยังรวมถึงตารางกิจกรรมประจำวันของเด็ก ในการนำหลักสูตรไปใช้กับเด็ก ควรใช้หลักที่ว่าเด็กเรียนรู้จากการกระทำด้วยตัวของตัวเอง และจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดให้แก่เด็ก

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมโรงเรียนและมีส่วนสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก เพราะเด็กมีความผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญแก่ครอบครัวของเด็กด้วย จึงจะสามารถจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของเด็กได้อย่างเหมาะสม การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กอันดับแรก

4. คุณสมบัติของบุคลากรและพัฒนาบุคลากร โรงเรียนต้องเข้าใจในพัฒนาการและความต้องการของเด็ก คุณภาพบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อคุณภาพของหลักสูตรอนุบาลศึกษา การวิจัยพบว่า การศึกษาอบรมบุคลากรเรื่องพัฒนาเด็กหรือการศึกษาอนุบาล มีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นแก่เด็ก เช่น ทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ดีขึ้น และพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาดีขึ้น

5. การบริหารงาน วิธีการบริหารโรงเรียนมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ทุกเรื่อง การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะสร้างสรรค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการดูแลเด็กให้มีคุณภาพดี การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการสื่อสารที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน มีความมั่นคงทางการเงิน และให้ความสนใจต่อความต้องการของบุคลากร

6. บุคลากร สิ่งสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของโรงเรียน คือ การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากร ซึ่งควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และอัตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งจะมีผลต่อการดูแลเด็กแต่ละคน จากผลการวิจัยยืนยันว่าบุคลากรที่รับผิดชอบเด็กจำนวนน้อยจะมีผลต่อการพัฒนาของเด็ก ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับเด็ก ลดความก้าวร้าว และทำให้เด็กมีความร่วมมือกันมากขึ้น

7. การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการทั้งหมดของเด็กและผู้ใหญ่ การจัดพื้นที่และสื่อบางอย่างมีคุณภาพ มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ขนาดของพื้นที่ การจัดการ และการใช้พื้นที่ทั้งในและนอกอาคารจำเป็นต้องมีการประเมิน

8. สุขภาพอนามัยและความปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การวางแผนหลักสูตรที่ดีหรือปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ โรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกันการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนทำให้การศึกษาแก่เด็กในด้านการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

9. อาหารและการบริการเด็ก ต้องได้รับอาหารที่มีประโยชน์และมีคุณค่า จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับนิสัยในการกินอาหารที่ถูกต้อง

10. การประเมินผล การประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเป็นระบบ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปรับปรุงและรักษาคุณภาพของโรงเรียน การประเมินผลจึงขึ้นอยู่กับเป้าหมายและความต้องการที่จะชี้จุดเด่น จุดด้อย ตามองค์ประกอบของหลักสูตรอนุบาลที่ดี

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กนั้น เป็นการจัดการกิจกรรมให้ครอบคลุมและพัฒนาพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ได้รับความรู้และได้รับประสบการณ์ตรง โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดประสบการณ์ควรจัดให้เหมาะสมกับวัย บูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน บนพื้นฐานของสิ่งที่เด็กรู้อยู่แล้วและสามารถทำได้โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ ควรครอบคลุมทั้งการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดรวบยอด และเด็กเกิดการพัฒนาตามเป้าประสงค์ และพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีและคนเก่งของสังคม และสอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตร ในเชิงทฤษฎีไว้คล้าย ๆ กัน ดังนี้

นิรมล ศตวุฒิ (2543, หน้า 87) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดที่ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งประสบการณ์การเรียนรู้เหล่านี้ ครอบคลุมตั้งแต่ประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง อันได้แก่ ประสบการณ์เรียนรู้ที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร ประสบการณ์ในขั้นดำเนินการ อันได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากเนื้อหาวิชา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นผลของการจัดการเรียนการสอนอันได้แก่ ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับไปแล้ว และจะนำไปใช้ต่อไปโดยสรุปผลที่ได้จากแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมินหลักสูตร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ หรือผ่านการยกร่างอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรายละเอียดของหลักการ จุดหมาย โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม แนวทางหรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

Precott (n.d. อ้างถึงใน เขียวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 78) กล่าวว่า หลักสูตร คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งรวมไปถึงสภาพทางด้านกายภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มเพื่อน ความคาดหวัง ทางวัฒนธรรมและสังคม และความต้องการของโรงเรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คือ การจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล และเหมาะสมกับช่วงวัย โดยเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่น ประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยเน้นกระบวนการที่จำเป็นในการพัฒนามากกว่าที่เน้นเนื้อหา วิชาการ

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542, หน้า 83) ได้ให้หลักในการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. หลักสูตรควรเน้นสภาพชีวิตจริง กิจกรรมที่จัดควรเปิดโอกาสให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา และแสดงความรู้สึกรักใคร่ของตนอย่างอิสระ โดยครูควรสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อให้มีร่างกายที่สมบูรณ์และมีสุขภาพจิตที่ดี
2. หลักสูตรควรเน้นการปรับตัวของเด็ก เปิดโอกาสที่จะให้เด็กเรียนและทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการแลกเปลี่ยนสิ่งของ ทั้งของเล่น ของใช้ ฝึกการอดทนรอคอย และการทำสิ่งต่าง ๆ คนเดียวและเป็นกลุ่ม
3. การจัดประสบการณ์ควรเป็นพัฒนาการทางร่างกายให้มากที่สุด โดยให้เด็กมีโอกาสใช้กล้ามเนื้อใหญ่และเล็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย โดยครูจัดเตรียมกิจกรรม ของเล่น และสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างไว้ให้เด็กได้มีโอกาสเลือก
4. หลักสูตรควรเน้นการพัฒนาสติปัญญา โดยการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ที่จะเน้นการพัฒนาทางสติปัญญาและการแก้ปัญหา
5. การจัดประสบการณ์ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความรู้สึกรักใคร่ ความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรีโดยใช้วิธีหลาย ๆ อย่าง มากกว่าที่จะให้เด็กทำตามครูหรืออ่านเขียนอย่างเดียว
6. โรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่ดีควรเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง เกิดความรู้สึกและภาพลักษณ์ที่ดีงามต่อตนเองและผู้อื่น

7. โรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นสถานที่ที่เด็กจะมีความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพูดคุย ร้องเพลง เล่นอย่างอิสระ และมีการพักผ่อนอย่างเพียงพอ

8. ตารางเวลาที่ใช้ในแต่ละวันควรยืดหยุ่นตามความสนใจและความต้องการของเด็ก

9. ครูผู้สอนในชั้นเด็กปฐมวัยควรมีความรู้เกี่ยวกับมานุษยวิทยา สังคมวิทยา พัฒนาการของเด็ก และจิตวิทยา

10. การให้การศึกษาแก่พ่อแม่ควรเป็นโครงการหนึ่ง และเป็นแนวโน้มใหม่ที่ควรรวมอยู่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

11. ควรมีโครงการต่อเนื่องระหว่างโรงเรียนอนุบาลกับโรงเรียนประถม เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการประเมินผล และเพื่อเพิ่มพูนทัศนคติและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนอนุบาลกับโรงเรียนประถม

หลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและธรรมชาติของเด็ก เพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตอย่างเหมาะสมลักษณะของหลักสูตรที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ลักษณะของหลักสูตรที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการทางร่างกาย
2. พัฒนาการทางสติปัญญา
3. พัฒนาการทางอารมณ์
4. พัฒนาการทางภาษา
5. พัฒนาการทางสังคมและศีลธรรม
6. การปรับตัว
7. การแสดงออก
8. ความมีสุนทรียภาพ
9. ความคิดสร้างสรรค์
10. การตอบสนองความต้องการของตนเอง

ขอบข่ายของหลักสูตร

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างหลากหลายไปจากการศึกษาอื่น โดยมีรูปแบบและจุดหมายที่จัดแตกต่างกันไปตามสภาพความต้องการ นโยบายหรือหลักปรัชญา การศึกษาของแต่ละหน่วยงานที่จัด แต่มีจุดประสงค์เดียวกัน คือ เน้นพัฒนาเด็กทุก ๆ ด้าน (Whole child) ซึ่งการให้การศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 9) ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

สิริมา ภิญโญนนพงษ์ (2545, หน้า 72-73 อ้างถึงใน นันธมน ศรีมงคล, 2557)

ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. มุ่งเน้นให้เด็กพัฒนาในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา มิได้มุ่งเน้นเด็กเรียนรู้เนื้อหาวิชา แต่ต้องให้พัฒนาการรับรู้และประสาทสัมผัส พัฒนาการสื่อสาร โดยการฟัง การพูด (ภาษา ท่าทาง คำพูด) พัฒนาด้านบุคลิกภาพ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีการตัดสินใจได้ถูกต้อง รู้จักวางแผนในการทำกิจกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความรัก ชื่นชมและภูมิใจ

ในศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม

2. มุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เด็กพัฒนาเต็มความสามารถแต่ละคน
3. มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ ครูไม่เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรม แต่จะเป็น

ผู้ควบคุมกิจกรรมและอำนวยความสะดวกแก่เด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่เต็มที่ เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถของตน เมื่อครูได้พัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างเต็มที่ หลักของการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย

จิตตินันท์ เชเชคุปต์ (2550, หน้า 13) ได้ให้ความหมาย ความพร้อม หมายถึง สภาพเหมาะสมที่มนุษย์สามารถกระทำกิจกรรมได้อย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จอย่างราบรื่น โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการฝึกหัด ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิม เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวอยู่ตลอดเวลาและเก็บสะสมประสบการณ์เหล่านั้นไว้ จนกระทั่งถึงช่วงเวลาแสดงออกตามขั้นตอนของพัฒนาการ

การเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย หมายถึง การจัดประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งการเรียนรู้ตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย โดยเน้นรูปแบบของกิจกรรมที่ให้สาระความรู้และเสริมทักษะตามความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล และเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็ก ทั้งยังทำให้เด็กเกิดความเข้าใจสิ่งรอบตัว เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในขั้นต่อ ๆ ไป

หลักการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบของการเตรียมความพร้อม ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย เป็นความรู้พื้นฐานของการเตรียมความพร้อมที่ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลางซึ่งแบ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ 5 อย่าง คือ

1.1 พัฒนาการ ในวัยที่แตกต่างกัน เด็กจะมีลำดับขั้นของพัฒนาการแต่ละด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคมและสติปัญญา แตกต่างกัน การเตรียมความพร้อมจำเป็นต้องกระทำให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กตามขั้นตอนของพัฒนาการ

1.2 ระดับวุฒิภาวะ เด็กแต่ละคนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองตามเวลาที่กำหนด โดยธรรมชาติ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอัตราเร็วช้าแตกต่างกันได้ การเรียนรู้ของเด็กจะเกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเด็กมีระดับวุฒิภาวะที่พร้อมจะแสดงออกเด็กก็จะสามารถแสดงพฤติกรรมหรือความสามารถนั้นได้ในเวลาอันรวดเร็ว

1.3 ความต้องการ การตอบสนองความต้องการพื้นฐานทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็ก ช่วยให้การเตรียมความพร้อมของเด็กเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ได้รับอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการพร้อมทั้งได้รับความรัก ความอบอุ่นใจ และการยอมรับตนเอง จะทำให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองยิ่ง ๆ ขึ้นไป

1.4 ความสนใจ ลักษณะเด่นของเด็กปฐมวัย คือความอยากรู้อยากเห็น ชอบตรวจค้น และสำรวจสิ่งรอบตัว ทั้งยังชอบปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำ ค้นคว้า ทดลอง เรียนรู้ปนเล่นอย่างอิสระจากประสบการณ์ตรงที่ตนเองพอใจ จะช่วยสร้างเสริมความพร้อมทางการเรียนรู้แต่ละด้านได้เป็นอย่างดี

1.5 ความสามารถ เด็กทุกคนมีความสามารถเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งแตกต่างกัน ทั้งนี้ จากอิทธิพลของการถ่ายทอดพันธุกรรมและประสบการณ์ที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม การเตรียมความพร้อมได้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในด้านนั้นได้ดียิ่งขึ้น

2. ลักษณะของการเตรียมความพร้อม การจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการเตรียมทักษะเบื้องต้นสำหรับการเรียนรู้ของเด็กในขั้นต่อ ๆ ไป คือ

2.1 ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ สุขภาพอนามัย ความแข็งแรงของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สมรรถภาพการเคลื่อนไหว ความสัมพันธ์ของประสาทสัมผัส การรู้จักช่วยเหลือตนเอง

2.2 ความพร้อมทางอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ สุขภาพจิต การรู้จักตนเอง การแสดงออกเมื่อมีความรู้สึกต่าง ๆ การควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

2.3 ความพร้อมทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม การยอมรับค่านิยมและกฎเกณฑ์ของสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ

2.4 ความพร้อมทางสติปัญญา ได้แก่ สมรรถภาพการรับรู้ ความสามารถทางการเรียนรู้ การรู้จักคิดด้วยเหตุผลและการแก้ปัญหา ความสนใจสิ่งรอบตัว ความสามารถในการสังเกตและการจดจำ การใช้ภาษาสื่อความหมาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. หลักทั่วไปของการเตรียมความพร้อม ประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการเตรียมความพร้อมของเด็กอย่างเหมาะสม คือ

3.1 ธรรมชาติของเด็ก เด็กทุกคนมีแบบแผนของการเจริญเติบโตโดยส่วนรวมเหมือนกัน แม้กระนั้นเด็กแต่ละคนก็มีความแตกต่างเฉพาะตัวอันเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม การเตรียมความพร้อมของเด็กที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรม ระดับวุฒิภาวะ ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลควบคู่ไปกับพัฒนาการตามวัยหรือช่วงอายุของเด็กจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีในการพัฒนาตนเองและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ตามศักยภาพของตน

3.2 วิธีการเรียนรู้ของเด็ก การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและระดับความสามารถของเด็ก รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์ตรงหรือได้ลงมือกระทำ สัมผัสสำรวจค้นคว้าและทดลองสิ่งต่าง ๆ รอบตัวจากการเล่นอย่างอิสระหรือเล่นปนเรียนตามความพอใจของเด็ก จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และใฝ่รู้ด้วยตนเองเป็นการสร้างความมั่นใจในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

3.3 แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ประสบการณ์ที่เด็กได้รับควรมีลักษณะบูรณาการความรู้และทักษะต่าง ๆ ในรูปแบบของกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและ

ความพร้อมทุก ๆ ด้านของเด็กอย่างผสมผสานไปด้วยกัน โดยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนฝึกฝนลักษณะนิสัยและทักษะเบื้องต้นสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมของเด็ก

3.4 ลักษณะของกิจกรรม การเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกกิจกรรมที่มีรูปแบบ

หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละวัย โดยสอดคล้องการเล่นหรือเกมการศึกษา จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ง่ายและสนุกสนาน ทั้งนี้ กิจกรรมควรมีความยากง่ายปะปนกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสม และมีความสมดุลของกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ เช่น กิจกรรมในร่ม-กลางแจ้ง กิจกรรมการเคลื่อนไหว-สงบ

3.5 การจัดสภาพแวดล้อม เด็กทุกคนต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งทางกายภาพและจิตภาพ สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยและเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากเครื่องเล่นและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามวัยและความสนใจของเด็กรวมทั้งเกิดความรู้สึกที่ดี อบอุ่น มั่นคงด้วยการดูแลเอาใจใส่ แนะนำตักเตือนอย่างใกล้ชิด มีเหตุมีผลจากผู้ใหญ่และ โอกาสที่จะปรับตัวอยู่ร่วมกันกับเด็กอื่นวัยเดียวกันหรือต่างวัยอย่างสม่ำเสมอ

กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมของเด็กปฐมวัย

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เด็กตั้งแต่ช่วงแรกเกิดจะมีการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติโดยไม่ต้องมีการฝึกหัด เช่น การเดินไปมา การไขว่คว้าซึ่งการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายและการสื่อสาร การใช้ประสาทรับรู้เคลื่อนไหวเป็นกระบวนการที่เด็กปฐมวัยพัฒนาทักษะและความสามารถในการใช้ประสาทรับรู้เพื่อทำความเข้าใจข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยจะเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อใช้พลังกายและถ่ายพลังที่มีอยู่ล้นเหลือออกมา แต่ในขณะเดียวกัน ร่างกายและจิตใจของเด็กจะสมบูรณ์จากการเคลื่อนไหว ดังนั้น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะจึงได้รับการจัดเป็นกิจกรรมหลักเพื่อพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีผลต่อการพัฒนาการเด็ก ดังนั้น การใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะจึงมีผลทำให้เด็กเรียนรู้ร่างกายของตนว่า การใช้ร่างกายแต่ละส่วนอย่างไร ซึ่งมีความหมายต่อเด็กมาก เด็กจะมีโอกาสได้ประเมินความสามารถของตนเอง ให้เด็กได้คิดได้ตัดสินใจว่าจะเคลื่อนไหวแบบใด อย่างไร อีกทั้ง การเคลื่อนไหวไปพร้อมเพื่อนอย่างมีความหมาย จะทำให้เด็กเรียนรู้การปฏิบัติต่อกัน ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจทั้งเป็นการลดอัตตา (Ego) ไปสู่การมีเหตุผลและคุณธรรม (Superego) เด็กได้รับการฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ บุคลิก ขอบเขตรอบตัวด้วยการใช้เสียงเพลง คนตรีทำให้เด็กเรียนรู้จังหวะ และเกิดจินตนาการ ดังนั้น

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะไว้เป็นกิจกรรมหลัก ในตารางกิจกรรมประจำวันที่เด็กจะต้องได้รับการส่งเสริม

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมีความสำคัญและจำเป็นต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในปัจจุบัน ซึ่งเต็มไปด้วยการต่อสู้ คืบคลานควบคู่ไปกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพราะจะช่วยให้บุคคลได้ระบายออกทางความรู้สึก ผ่อนคลายความตึงเครียด ทางกาย-ใจ สามารถปรับตัวด้านสังคมได้ดีขึ้น

ความหมายของกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง จังหวะ และทำนอง คำคล้องจอง หรือเครื่องดนตรี ประกอบ การเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้จังหวะ และควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

สุพิตร สมาหิต (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ธนกร ศรีวิจิตร, 2556) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะเป็นรากฐานของการเคลื่อนไหว ดังนี้

1. บริเวณพื้นที่ (Space) หมายถึง สถานที่ที่เด็กต้องการในการเคลื่อนไหว ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วจะต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

1.1 บุคคลที่อยู่รอบตัวเด็กในขณะที่เด็กมีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น แขน ขา ลำตัว ในขณะที่ทำอยู่กับที่

1.2 อุปกรณ์หรือวัตถุอื่น ๆ ที่จะช่วยให้เด็กสามารถเคลื่อนไหวไปได้รอบ ๆ บริเวณพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย

1.3 ทิศทาง (Direction) ได้แก่ การเคลื่อนไหวไปข้างหน้า การเคลื่อนไหวถอยหลัง การเคลื่อนไหวไปด้านข้าง การเคลื่อนไหวไปด้านบน การเคลื่อนไหวไปด้านล่าง การเคลื่อนไหวเป็นวงกลม การเคลื่อนไหวแบบคดเคี้ยว และการเคลื่อนไหวแบบบิดตัว

1.4 ระดับของการเคลื่อนไหว ได้แก่ ระดับความสูงมาก ระดับความสูงปานกลาง และระดับต่ำ

1.5 ขนาด ได้แก่ บริเวณพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ บริเวณพื้นที่ที่มีการขนาดเล็ก

2. เวลาที่ใช้ในการเคลื่อนไหว หมายถึง ระดับความช้า-เร็ว ของการเคลื่อนไหว เช่น เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ เคลื่อนไหวในระดับความเร็วปานกลาง เคลื่อนไหวในระดับความเร็วมาก เคลื่อนไหวอย่างเรียบร็อยนุ่มนวล

3. ความแรงของการเคลื่อนไหว หมายถึง ปริมาณหรือจำนวนของความแข็งแรงหรือความแข็งแกร่งที่ต้องการเพื่อการเคลื่อนไหวที่เหมาะสม เช่น เบามาก หนักมาก แรงมาก ความอ่อนและความตึงตัว

4. การเปลี่ยนทิศทางหรือท่าทางของการเคลื่อนไหว หมายถึง ลำดับขั้นหรือการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการเคลื่อนไหวอย่างหนึ่งไปสู่การเคลื่อนไหวอีกอย่างหนึ่งหรือการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งทิศทางจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่ง พื้นฐานการเคลื่อนไหวและจังหวะ

1. การรู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

การเตรียมร่างกายให้พร้อมทุกส่วน เพื่อให้มีความคล่องตัว ถือว่าเป็นการปูพื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญอย่างหนึ่ง เด็กต้องรู้ว่าร่างกายแต่ละส่วนเคลื่อนไหวอย่างไรและมากน้อยเพียงใด ร่างกายเป็นเครื่องมือของการเคลื่อนไหว เด็กจะต้องฝึกหัดให้เข้าใจถึงลักษณะสภาพและการใช้ร่างกายของตนเอง ว่าตนสามารถเคลื่อนไหวแต่ละส่วนได้อย่างไร ร่างกายส่วนไหนเรียกว่าอะไร อยู่ตรงไหน มีขนาด สั้นยาว เล็กใหญ่ แขนกว้าง อย่างไร เช่น โคน งอ บิด เบี้ยว เอี้ยว เอียง หรือขยับเขยื้อนส่วนใดได้บ้าง ให้เด็กหัดเอง ลองเอง การฝึกหัดเช่นนี้เป็นการเตรียมตัวเด็กให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บริเวณและเนื้อที่

การเคลื่อนไหวนั้น ไม่ว่าจะเป็เพียงการขยับเขยื้อนร่างกายบางส่วนหรือการเคลื่อนตัว ย่อต้องกรบริเวณและเนื้อที่ที่จะเคลื่อนไหวได้จากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่งตลอดเวลา บริเวณเนื้อที่จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเคลื่อนไหว

3. ระดับของการเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหวทุกชนิด หากไม่มีการเปลี่ยนระดับความสวยงาม ความสมดุล ความเหมาะสมแล้วท่าทางที่หลากหลายจะไม่เกิดขึ้น จะปรากฏแต่ความจำเจซ้ำซาก ความแข็งกระด้าง ไม่น่าดู ท่าของนาฏศิลป์ต่าง ๆ ที่งดงามจะมีการเปลี่ยนระดับของการเคลื่อนไหวตลอดเวลา การเปลี่ยนระดับทำให้เกิดท่าทางและการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันออกไป

4. ทิศทางของการเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหวย่อมมีทิศทางไปข้างหน้า ไปข้างหลัง ไปข้าง ๆ หรือเคลื่อนตัวไปรอบทิศ ถ้าไม่ได้รับการฝึก ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่มักจะเคลื่อนตัวไปข้างหน้าแต่เพียงอย่างเดียว ในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็ก โดยให้เด็กเปลี่ยนทิศทางต่าง ๆ ตลอดเวลา จะช่วยให้ทุกคนเคลื่อนตัวไปโดยอิสระด้วยความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง

5. การฝึกจังหวะ

การฝึกจังหวะ หมายถึง การทำจังหวะด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นขยับเขยื้อน เคลื่อนไหวร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่ง การเปล่งเสียงออกจากลำคอ การทำให้ร่างกายส่วนต่าง ๆ เกิดเสียง เช่น การตบมือ การเคาะเท้า หรือใช้เครื่องเคาะจังหวะ การทำจังหวะแบ่งออกได้เป็น 4 วิธี คือ

5.1 การทำจังหวะด้วยร่างกายส่วนต่าง ๆ เริ่มต้นโดยการให้เข้าขยับเขยื้อนร่างกายตามจังหวะ เช่น พยักหน้า โคลงศีรษะ ขยับปลายจมูก เป่าแก้ม ขยับศอก ฯลฯ และฝึกให้ใช้ร่างกายที่ทำให้เกิดเสียงดังชัดเจน 4 แบบ ด้วยกัน คือ ตบมือ ตบตัก ตบเท้า ดัดมือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถทำเสียงประกอบจังหวะได้ชัดเจนกว่าส่วนอื่น นอกจากนี้ ยังมีการแตะสัมผัสร่างกายล้วน ๆ หรือสลับกับทำร่างกายให้เกิดเสียง โดยให้เด็กได้คิดเองหรือช่วยกันคิดก็ได้

5.2 การทำจังหวะด้วยการเปล่งเสียง คือ การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการทำจังหวะได้ อาจจะเป็นพยางค์โดด ทั้งที่มีความหมายและไม่มี ความหมาย เช่น อ้ออ อ้ออ คุ่ม ติ้วปอง

5.3 การทำจังหวะด้วยการใช้เครื่องเคาะจังหวะเครื่องมือทุกชนิด ซึ่ง เคาะ ติ ขยับเขย่า ใช้ทำจังหวะได้ ควรให้เด็กได้สำรวจและหาเสียงจากเครื่องเคาะให้ได้เสียงมากที่สุด

5.4 การทำจังหวะด้วยการเคลื่อนไหว ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวที่มีเสียงประกอบหรือการเคลื่อนไหวที่ไม่มีเสียงประกอบ เช่น การก้าวเท้าพร้อมตบมือ การย่อเข้าหรือการโยกตัว สลับซ้ายขวา ฯลฯ

หลักการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ธนกร ศรีวิจิตร, 2556) ได้กำหนดลักษณะของการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ที่มีรูปแบบของการเคลื่อนไหว ดังนี้

1.1 การเคลื่อนไหวพื้นฐาน ได้แก่ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ เช่น ตบมือ ผงกศีรษะ ขยับตา ชันเข่า เคาะเท้า เคลื่อนไหวมือและแขน มือและนิ้ว เท้าและปลายเท้า การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ เช่น คลาน เดิน วิ่ง ก้าว กระโดด

1.2 การเลียนแบบ เช่น ท่าทางสัตว์ ท่าทางคน เครื่องยนต์กลไก และเครื่องเล่น ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

1.3 การเคลื่อนไหวตามบทเพลง เช่น การเคลื่อนไหวหรือท่าทางประกอบเพลง

1.4 การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลง เช่น การทำท่าทางกายบริหารตามจังหวะ และทำนองเพลงหรือคำคล้องจอง

1.5 การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เช่น การเคลื่อนไหวที่ให้เด็กคิดสร้างสรรค์ทำทางขึ้นเอง อาจชี้นำด้วยการป้อนคำถาม เคลื่อนไหวโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ห่วงหอย แล็บผ้า ริบบิ้น ถูทราย

1.6 การเล่นหรือการแสดงทำทางตามคำบรรยายเรื่องราว เช่น การเคลื่อนไหวหรือแสดงทำทางตามจินตนาการจากเรื่องราวหรือคำบรรยายที่ครูเล่า

1.7 การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลง เช่น การเคลื่อนไหวหรือทำทำทางตามสัญญาหรือคำสั่งตามที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม

1.8 การฝึกทำทำทางเป็นผู้นำ-ผู้ตาม เช่น การเคลื่อนไหวหรือทำทำทางจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง แล้วให้เพื่อนปฏิบัติตาม

2. ใช้เพลง เครื่องดนตรีประกอบการเคลื่อนไหว คำคล้องจอง

3. ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ด้วยการใช้จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์สู่การเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ คือ เคลื่อนช้า ได้แก่ คืบคลาน เคลื่อนเร็ว เช่น วิ่ง เคลื่อนนิ่มนวล เช่น การบิน การไหล เคลื่อนไหวขึงขัง เช่น การกระต๊อบเท้า ดัง ๆ ตีกลองดัง ๆ การเคลื่อนไหวแสดงทำทางร่าเริง มีความสุข เช่น การตบมือตามจังหวะ และการเคลื่อนไหวแสดงความเศร้า เสียใจ เช่น แสดงสีหน้า ทำทาง

4. การเคลื่อนไหวแสดงทิศทาง เช่น ข้างหน้า ข้างหลัง ข้างซ้าย ข้างขวา เคลื่อนตัวขึ้น-ลง เคลื่อนไหวรอบทิศ

การเคลื่อนไหวเบื้องต้นสำหรับเด็กปฐมวัย

การเคลื่อนไหวแบบไม่เคลื่อนที่

1. การก้มตัว (Bending)
2. การเหยียดตัว (Stretching)
3. การบิดตัว (Twisting)
4. การดึง (Pulling)
5. การหมุน (Turning)
6. การโยกตัว (Rocking)
7. การแกว่งหรือหมุนเหวี่ยง (Swinging)
8. การดัน (Pushing)
9. การสั่น (Shaking)
10. การโอนเอน (Swaying)
11. การตี (Striking)

การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

1. การเดิน (Walking)
2. การวิ่ง (Running)
3. กระโดด (Jumping)
4. กระโจน (Leaping)
5. กระโดดขาเดียว (Hopping)
6. ก้าวกระโดด (Skip)
7. การควมม้า (Gallop)
8. การไถลหรือสไลด์ (Sliding)

การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์

1. ใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหวอย่างอิสระ
2. ใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหวพร้อมกับดนตรี
3. เคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่าง ๆ พร้อมกับอุปกรณ์นำระดับสูง กลาง ต่ำ

และอวัยวะส่วนต่าง ๆ

4. จับคู่เคลื่อนไหวร่างกายพร้อมกับผ้า
5. เคลื่อนไหวร่างกายประกอบกระดาษ
6. เคลื่อนไหวกลุ่มประกอบเชือก
7. ขึ้นเป็นวงกลม วางอุปกรณ์ไว้กลางวงแล้วเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ

ประโยชน์ของกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

1. เด็กต้องเดิน วิ่ง หรือกลิ้ง การกระทำดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกลไกของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ของร่างกาย

2. ได้ออกกำลังกายพร้อมความสนุกสนานเพื่อให้เด็ก ๆ รักการออกกำลังกาย

3. การเคลื่อนไหวจะช่วยให้สายตาของเด็กมีพัฒนาการ การกระชະ รู้ช่องว่างระหว่างบุคคลและสิ่งของ

4. ความสามารถในการจำแนกเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมและวัตถุในสิ่งแวดล้อมว่ามีความสัมพันธ์อย่างไร และเด็กเองควรจะตอบสนองอย่างไร อีกทั้งยังเป็นเรื่องของการตระหนักในการฟัง

5. กลไกการรับรู้จะได้รับการพัฒนา เด็กจะมีความสามารถในการนำเอาการรับรู้สิ่งเร้าด้วยการฟังและการสังเกตมาแสดงออกทางการเคลื่อนไหว

6. รับประทานคาร์โบไฮเดรตจากการเล่นกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะแบบต่าง ๆ
7. พัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดีในการเคลื่อนไหว
8. รับรู้ รับฟังคำสั่งและปฏิบัติตาม
9. การกล้าแสดงออก ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง
10. ได้ฝึกการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี
11. การปฏิบัติต่อเพื่อน ความอดทน ความเสียสละ พัฒนาด้านสังคม การปรับตัว และหาความร่วมมือในกลุ่ม
12. ออกแบบท่าทางส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
13. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันของรูปร่าง และเด็กที่แตกต่างกันในแต่ละอายุ จะมีขนาดและรูปร่างต่างกัน ดังนั้น เด็กจะเรียนรู้ตนเองและสมรรถนะตนเองต่างกัน
14. ความสามารถของของการควบคุมและการประเมินตนเองเกี่ยวกับระยะ น้ำหนัก แรง ความเร็ว ความเร่ง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวที่เด็กควรตระหนักรู้
15. สนองความต้องการตามธรรมชาติความสนใจและความพอใจของเด็ก
16. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ ผ่อนคลาย ความดีใจ
17. ฝึกระเบียบวินัย/ เรียนรู้ฟังจังหวะ/ ความกล้า

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างมีจุดหมาย ฝึกให้เด็กคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ฝึกการเข้าสังคม และฝึกการใช้ภาษา ผ่านการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าด้วยวิธีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เช่น การสนทนา อภิปราย การเล่านิทาน การสาธิต ทดลอง การปฏิบัติ การศึกษานอกสถานที่ การเล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เล่นเกม

การจัดการเรียนรู้บนฐานขององค์ความรู้

1. จัดการเรียนรู้โดยไม่แยกเป็นส่วน ๆ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสมองมนุษย์ ซึ่งสามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน และการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับสรีระทั้งหมดของร่างกาย
2. จัดการเรียนรู้โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพราะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสมองเกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคม

3. จัดการเรียนรู้โดยตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติในการค้นหาความหมายด้วยการให้เด็กได้สำรวจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
 4. จัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดรูปแบบในการเรียนรู้และทำความเข้าใจของตนเอง เนื่องจากสมองจะทั้งรับรู้และทำความเข้าใจรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแต่สมองจะสร้างและแสดงออกด้วยรูปแบบของตัวเอง
 5. จัดบรรยากาศที่เหมาะสมซึ่งเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เนื่องจากอารมณ์และการเรียนรู้เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้และอารมณ์มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้
 6. จัดการเรียนรู้ทั้งการเรียนรู้ที่เป็นภาพรวมและที่เป็นส่วนย่อย เพื่อตอบสนองต่อข้อความรู้ที่ว่าสมองจะทำการแบ่งข้อมูลออกเป็น ส่วน ๆ และทำความเข้าใจโดยภาพรวมสมองทั้งสองซีกจะทำงานอย่างสัมพันธ์กันในทุก ๆ กิจกรรม
 7. จัดการเรียนรู้โดยใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ในทุกแง่มุม เพราะการเรียนรู้ของสมองจะประกอบด้วยจุดสนใจหลักและรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวไปพร้อม ๆ กัน
 8. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งเอื้อให้ผู้เรียนได้ค่อย ๆ ต่อเติมแนวคิด ทักษะและประสบการณ์ จนกระทั่งเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นโดยที่ตระหนักในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ และไม่ได้ตระหนักว่าเกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้จะอาจไม่เกิดขึ้นอย่างทันที แต่ต้องใช้เวลาที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น
 9. จัดการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน เนื่องจากการเรียนรู้ที่อย่างมีความหมายต่อผู้เรียนเป็นผลมาจากทั้งระบบการจำเป็นมิติและการท่องจำ
 10. จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้ (Windows of opportunity) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 11. จัดบรรยากาศที่ปราศจากความกลัว และมีความท้าทายให้ต้องการเรียนรู้ เนื่องจากความท้าทายจะช่วยกระตุ้นให้ต้องการเรียนรู้ส่วนความกลัวจะยับยั้งการเรียนรู้
 12. จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล เนื่องจากสมองของแต่ละคนล้วนแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน
- ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมอง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กมีอิสระในการเลือกเรียนตามความสนใจ และความสามารถ ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติจริง และสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้จากบุคคลอื่น ได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายและเกิดความสำเร็จ ได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย อบอุ่น และยอมรับ และมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนไปใช้อย่างมีความหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ไว้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังนี้

- การสนทนา อภิปราย เป็นการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผ่านสื่อของจริง ของจำลอง รูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ
 - การเล่านิทาน เป็นการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ส่วนมากจะเน้นการปลูกฝังให้เด็ก เกิดคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเข้าใจสิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ดีขึ้น โดยมีสื่อประกอบเป็นรูปภาพ หนังสือนิทาน หุ่น หรือการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง
 - การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้สังเกตและเรียนรู้ขั้นตอนของกิจกรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง บางครั้งครูอาจ让孩子เป็นผู้สาธิตร่วม เช่น การเพาะเมล็ด การเป่าลูกโป่ง การทำกระดาษสา ฯลฯ
 - การทดลอง/ ปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่เด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงในการลงมือทำ ด้วยตนเอง ได้ฝึกสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง การคิดแก้ปัญหา และส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น และค้นพบด้วยตนเอง เช่น การประกอบอาหาร การทดลอง วิทยาศาสตร์ง่าย ๆ การเลี้ยง หนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฯลฯ
 - การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงโดยการพาเด็ก ไปทัศนศึกษาสิ่งต่าง ๆ นอกสถานศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก
 - การเล่นบทบาทสมมติ เป็นการ让孩子สมมติตนเองเป็นตัวละครต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง ในนิทานหรือเรื่องราวต่าง ๆ อาจมีวัสดุอุปกรณ์ประกอบ เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคน สัตว์ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงต่าง ๆ
 - การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัด让孩子ได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลินและเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ หรือเกมที่ไม่นับการแข่งขันกิจกรรมสร้างสรรค์
- กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้การปฏิบัติงานศิลปะ ละคร เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับ งานศิลปศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก ปะ ดลวดจนการประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับ ความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกตามความรู้สึกและความสามารถของ ตนเอง ปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนมีความประณีต มีความละเอียดอ่อน เป็นคนมีระเบียบ รักความสะอาดในการทำงาน ข้อควรตระหนักและให้ความสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ระดับปฐมวัย มิได้มุ่งเน้นผลงานที่สวยงาม แต่เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดจินตนาการได้เต็มที่ตามที่ได้เห็น เด็กสามารถสร้างจินตนาการได้กว้างกว่าที่เราจะคาดเดาได้ การเรียนรู้ศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นจะมุ่งเน้นถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กมากกว่าผลงาน ศิลปะสร้างสรรค์จะเป็นการฝึกกล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง และสัมพันธ์กับการใช้ตา เช่น การปั้นแป้ง ดินน้ำมัน วาดรูป และระบายสี เด็กได้ใช้ส่วนต่าง ๆ ของนิ้วมือ แขนไหล่ และส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย

การวาดภาพระบายสี เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการทำงานประสานกันระหว่างมือและตา เด็กจะรู้จัก สี เส้น รูปทรง พื้นผิว ขนาดที่จะต้องพบในชีวิตประจำวัน

การปั้น การปั้นดินน้ำมันหรือดินเหนียว แป้งโดว์ มาปั้นเป็นรูปต่าง ๆ ตามจินตนาการของเด็กแต่ละคนซึ่งจะแตกต่างกันไปเป็นการฝึกสมาธิ และพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็ก เด็กจะได้เรียนรู้ รูปร่างต่าง ๆ

การพับกระดาษ เป็นกิจกรรมในการพัฒนาจิตใจและสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความสนใจและรู้สึกสนุกจึงทำซ้ำแล้วซ้ำอีก และเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความเคลื่อนไหวของมือและการเปลี่ยนแปลงของรูปร่างจากกระดาษที่พับ

การฉีก-ปะกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการใช้ทักษะมือและนิ้วมือ

การพิมพ์ภาพ เป็นการสร้างภาพหรือลวดลายที่เกิดจากการนำวัสดุหลาย ๆ ประเภท เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ก้านกล้วย หรืออวัยวะของร่างกาย เช่น มือ เท้า มาใช้เป็นแม่พิมพ์กดทับลงบนสี แล้วนำไปพิมพ์บนกระดาษหรือผ้า

การเป่าสี การนำสีน้ำหรือสีโปสเตอร์ผสมกับน้ำให้สีข้นพอสมควร โดยการหยดสีลงบนกระดาษ ใช้หลอดกาแฟจ่อปลายหลอดที่สี แล้วเป่าให้สีกระจาย จะได้ภาพสวยงามหลากหลายสี

การประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นการช่วยส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าการประยุกต์ใช้เศษวัสดุใกล้ตัว ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เกิดความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ มีส่วนร่วมทั้งความคิด จิตใจ สมอง เกิดความประทับใจ เรียนรู้ด้วยความเข้าใจ จะทำให้เด็กค่อย ๆ เกิดความคิด สร้างจินตนาการ การนำไปสู่การคิดค้น การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์งานใหม่

แนวทางจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้มีทุกวัน วันหนึ่งควรจัดให้มีหลายกิจกรรม แล้วให้เด็กเลือกทำกิจกรรมให้ได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
2. จัดกิจกรรมให้เด็กทำกิจกรรมอย่างอิสระ ไม่กำหนดรูปแบบหรือชี้แนะให้เด็กทำตาม ซึ่งจะเป็นการปิดกั้นการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ ขาดความคิดริเริ่มที่จะเป็นตัวของตัวเอง

3. จัดให้เด็กได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เด็กได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กแต่ละคน
5. กิจกรรมใดที่เป็นกิจกรรมใหม่ หรือมีขั้นตอนซับซ้อน ครูควรมีการสาธิตการใช้เครื่องมือ การทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอนและมีการดูแลอย่างใกล้ชิด
6. อธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและแนวทางในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะแก่เด็ก
7. ให้ความสำคัญทางกระบวนการทำงานของเด็กมากกว่าคำนึงถึงผลงานของเด็ก กิจกรรมเสรี

กิจกรรมเสรีเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอย่างอิสระตามมุมประสบการณ์ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมธรรมชาติ มุมบทบาทสมมติ เป็นต้น นอกจากจะ让孩子ได้เล่นตามมุมประสบการณ์แล้ว ครูอาจจะ让孩子ทำกิจกรรมที่ครูจัด เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งการจัดกิจกรรมเสรีนี้เป็นการ让孩子ได้เล่นอย่างอิสระ ตอบสนองต่อความสนใจของตนเอง เด็กจึงมีโอกาสได้คิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและพัฒนาความรู้โดยผู้ใหญ่เลือกใช้วิธีการส่งเสริมให้เด็กเล่นด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ให้เด็กได้คิดรูปแบบการเล่นตามความสนใจและความต้องการ ทั้งที่เล่นเป็นรายเดี่ยวและเล่นเป็นรายกลุ่ม จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การเข้าสังคมของเด็กปฐมวัย

กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกภายนอกห้องเรียน เพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของตนแต่ละคนเป็นหลัก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งไว้ ดังนี้

การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นเครื่องเล่นสนามจะส่งเสริมให้เด็กได้ออกกำลังกาย พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ เพราะเด็กจะได้ปีนป่าย หมุน โยก ฯลฯ

การเล่นทราย การจัดให้ทรายให้เด็กเล่นเป็นการตอบสนองธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่ชอบเล่น จับ สัมผัสสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และสร้างสรรค์ตามจินตนาการ ทรายจึงเป็นสิ่งที่เด็กชอบเล่น ทั้งทรายที่เปียกน้ำ ทรายแห้ง เด็กจะเล่นก่อเป็นรูปร่างต่าง ๆ และสมมติว่าเป็นสิ่งนั้นสิ่งนี้ ทั้งที่เป็นจริงและเป็นสิ่งที่คิดเอาเอง

การเล่นน้ำ การจัดให้เด็กได้เล่นน้ำเป็นการตอบสนองธรรมชาติของเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับการจัดทรายให้เด็กเล่น เด็กพอใจที่ได้เล่นน้ำเพราะเด็กใช้น้ำสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่เด็กคิด และเด็กได้ผ่อนคลายความเครียดจากการเล่นน้ำ

การเล่นสมมติในบ้านจำลองหรือบ้านตุ๊กตา จัดให้คล้ายบ้านจริง ใช้วัสดุที่นำมาจากเศษวัสดุประเภท ผ้าใบ กระสอบป่านของจริงที่ไม่ใช่แล้ว เช่น หม้อ เตา ชาม อ่าง เตาไรต์ เครื่องครัว ตุ๊กตาสมมติเป็นบุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่แล้ว สำหรับตกแต่งบริเวณคล้ายบ้านจริง ๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านค้าขายของ หรือสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติตามจินตนาการของเด็กเอง

การเล่นในมุมช่างไม้ เด็กต้องการการออกกำลังกายในการเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้นี้จะช่วยทำให้การพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นอกจากนี้ฝึกให้รักงานและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา เป็นการนำอุปกรณ์กีฬามาให้เด็กเล่นอย่างอิสระ หรือใช้ประกอบการเล่นที่ให้อิสระกับเด็ก หากมีการแข่งขัน จะไม่เน้นการแข่งขันแบบมีแพ้มีชนะ

การเล่นเกมการละเล่น เช่น การละเล่นมอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่งู โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็ก/ กลุ่มใหญ่ เกมการศึกษา

เกมการศึกษา คือ กิจกรรมการเล่นที่ช่วยพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก แต่เน้นทางด้านสติปัญญา มีกฎกติกาต่าง ๆ เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัยและความสนุกสนานจากการเล่น มีกระบวนการในการเล่นจากสื่อตามชนิดของเกมประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้สำหรับเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดตั้งแต่ 5 ปี (5 ปี 11 เดือน 29 วัน) บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้หลัก 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

ทฤษฎีเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัยของผู้ปกครอง

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546 อ้างถึงใน นราศักดิ์ กล้าศรี, 2558, หน้า 45) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน ทั้งนี้ เพราะตัวบุคคลเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้ประสิทธิภาพของงานที่ออกมาดีหรือไม่ การที่บุคคลตั้งใจทำงานอย่างไรนั้นต้องขึ้นอยู่กับแรงจูงใจของเขาเป็นสำคัญ

ความหมายของแรงจูงใจ

สัมมา รณิษฐ์ (2553, หน้า 134) ให้ความหมายแรงจูงใจว่า ความปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมใด ๆ ที่คิดว่ามีคุณค่าด้วยความเต็มใจของบุคคลในการที่จะอุทิศกายและใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยได้รับรางวัลเป็นการตอบแทนการกระทำนั้น ๆ เป็นสิ่งจูงใจ ที่เป็นสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

สุรางค์ โค้วตระกูล (2553, หน้า 153 อ้างถึงใน นิสรา คำมณี, 2554, หน้า 52) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย

อารี พันธุ์ณี (ม.ป.ป, หน้า 179 อ้างถึงใน นิสรา คำมณี, 2554, หน้า 52) กล่าวว่า การจูงใจ (Motivation) หมายถึง การนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาอาจจะเป็นเครื่องล่อรางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งทำให้เกิดความคาดหวัง

ปิยะนาล สรวินุต (2552, หน้า 15 อ้างถึงใน นราศักดิ์ กล้าศรี, 2558, หน้า 46) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือเป้าหมายอื่น ๆ ของบุคคลนั้น

Alkinson (1964 อ้างถึงใน ธร สุนทรายุทธ, 2556, หน้า 246) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจส่วนมากจะให้ความหมายในเชิงจิตวิทยาเสียมากกว่า ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว แรงจูงใจมักจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเลือกของแต่ละบุคคลระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ

Campbell et al. (1970 อ้างถึงใน ธร สุนทรายุทธ, 2556, หน้า 246) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นผลของการแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมั่นคง และจะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปเรื่อย ๆ

Dale (1965 อ้างถึงใน นราศักดิ์ กล้าศรี, 2558, หน้า 46) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าเป็นความเต็มใจที่จะใช้พลังเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมาย (Goal) หรือให้ได้รางวัล

(Reward) เป็นสิ่งสำคัญของการกระทำของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ยั่วคนให้ไปถึงซึ่งวัตถุประสงค์ที่มีสัญญาเกี่ยวกับรางวัล

จากความหมายแรงจูงใจดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้นเพื่อผลักดันทำให้บุคคลเกิดการแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งอาจจะอยู่ในปัจจัยของการกระตุ้น โน้มน้าว การให้รางวัล หรือแม้แต่การลงโทษ เพื่อให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมตอบสนองในสิ่งที่ตนต้องการตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

ความสำคัญของแรงจูงใจ

ความสำคัญของแรงจูงใจในทางจิตวิทยา นักจิตวิทยา กล่าวว่า พฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุ กล่าวคือ อยู่ ๆ มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมออกไปโดยไม่มีสาเหตุ หรือแสดงไปโดยไม่มีเหตุผลไม่ได้ ซึ่งต้นเหตุแห่งพฤติกรรมนั้นเรียกว่า “สิ่งเร้า” (Stimulus) ส่วนพฤติกรรมซึ่งกระทำตอบสนองสิ่งเร้านั้นเรียกว่า “ปฏิกิริยาตอบสนอง” (Response) พฤติกรรมเป็นผลมาจากการที่คนเราเลือกปฏิกิริยาตอบสนองที่คนเราเลือกปฏิกิริยาตอบสนองที่เหมาะสมที่สุดมาสนองต่อสิ่งเร้า (จินตนา เหล่าพิเดช, 2556, หน้า 42)

การจูงใจมีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งการแสดงออกต่าง ๆ นั้นจะเป็นตัววัดผลงานหรือผลผลิตของบุคคลว่ามีปริมาณ หรือคุณภาพมากน้อยเพียงใด การจูงใจมีความสำคัญต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้ (สัมมา ธรนิษฐ์, 2553, หน้า 135)

1. การจูงใจเป็นการรวมพลังเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการกระทำ หรือพฤติกรรมของผู้ร่วมงานในการทำงาน ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ย่อมทำให้ขยันขันแข็ง กระตือรือร้น กระทำกิจการงานให้ประสบความสำเร็จได้ดีกว่าผู้ที่ทำงานเพียงเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ
2. การจูงใจทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพยายาม มีความมานะ อดทน บากบั่น คิดหาวิธีการ นำความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานให้มากที่สุด ไม่ท้อถอยหรือลดละความพยายามง่าย ๆ แม้งานจะมีอุปสรรคขัดขวาง
3. การจูงใจสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือวิธีการทำงาน การค้นพบช่องทางการดำเนินงานที่ดีกว่า หรือประสบผลสำเร็จมากกว่าเดิม
4. บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำงาน จะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อการงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า จะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มั่นคงในหน้าที่ มีวินัยในการทำงาน

ประเภทของแรงจูงใจ

นักจิตวิทยา แบ่งแรงจูงใจ ออกเป็น 2 ประเภท คือ (จินตนาณี สงวนนาม, 2545, หน้า 203-204 อ้างถึงใน จินตนา เหล่าพิเดช, 2556, หน้า 42)

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการ จะกระทำการบางอย่างด้วยจิตใจของตนเอง โดยไม่ต้องใช้สิ่งล่อใจ ใดๆ มากระตุ้น ซึ่งถือว่า มีคุณค่าต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง การจูงใจในประเภทนี้ ได้แก่

1.1 ความต้องการ (Need) ความต้องการทำให้เกิดแรงขับ แรงขับทำให้บุคคล แสดงพฤติกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย ซึ่งผลที่เกิดขึ้น ก็คือ ความสบายใจ ความพอใจ

1.2 ความปรารถนา (Desire) เป็นความต้องการชนิดหนึ่ง แต่ทำให้เกิดแรงขับ น้อยกว่าความต้องการ หากไม่บรรลุเป้าหมายทั้งหมดก็จะรู้สึกเฉย ๆ

1.3 ความทะเยอทะยาน (Ambition) ความทะเยอทะยานมักใหญ่ใฝ่สูง เป็นสิ่งที่ดี เป็นความต้องการ ความอยากได้ที่ช่วยให้บุคคลแสวงหาแนวทางที่จะบรรลุเป้าหมาย

1.4 ความสนใจพิเศษ (Special Interest) ถ้าผู้ปฏิบัติงานคนใดสนใจสิ่งใดเป็นพิเศษ ก็จะมี ความตั้งใจในการทำงาน ช่วยให้งานประสบความสำเร็จได้ในเวลาอันรวดเร็วกว่า เป็นการจูงใจ ภายในที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เช่น ถ้าผู้ปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา ก็จะเป็น ผลดีต่อการทำงาน

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับ การกระตุ้นจากภายนอก เพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของผู้ถูกกระตุ้น การจูงใจ ภายนอก ได้แก่ เป้าหมาย ความคาดหวัง ความก้าวหน้า สิ่งล่อใจต่าง ๆ เช่น การชมเชย การติเตียน การให้รางวัล การประกวด การลงโทษ การแข่งขัน เป็นต้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายใน หมายถึง สภาวะความต้องการที่มี อยู่ในตัวของบุคคล โดยไม่ต้องใช้การเสริมแรงมากระตุ้นให้ทำในสิ่งที่ตนปรารถนา ได้แก่ ความต้องการ (Need) ความปรารถนา (Desire) ความทะเยอทะยาน (Ambition) และความสนใจพิเศษ (Special interest) ส่วนแรงจูงใจภายนอก หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจาก ภายนอก เพื่อนำไปสู่การเกิดแรงจูงใจในการกระทำอันพึงปรารถนา

รูปแบบของแรงจูงใจ

บุคคลแต่ละคนมีรูปแบบแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ซึ่งนักจิตวิทยาได้แบ่งรูปแบบ แรงจูงใจ ของมนุษย์ออกเป็นหลายรูปแบบที่สำคัญ มีดังนี้ (สัมมา ธรนิษฐ์, 2553, หน้า 136)

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motive) หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคล พยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of excellence) ที่ตนตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1.1 มุ่งหาความสำเร็จ (Hope of success) และกลัวความล้มเหลว (Fear of failure)
- 1.2 มีความทะเยอทะยานสูง
- 1.3 ตั้งเป้าหมายสูง
- 1.4 มีความรับผิดชอบในการงานดี
- 1.5 มีความอดทนในการทำงาน
- 1.6 รู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง
- 1.7 เป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีการวางแผน
- 1.8 เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative motive) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธมักจะเป็นผู้ที่โอบอ้อมอารี เป็นที่รักของเพื่อน มีลักษณะเห็นใจผู้อื่น ซึ่งเมื่อศึกษาจากสภาพครอบครัวแล้วผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธมักจะเป็นครอบครัวที่อบอุ่น บรรยากาศในบ้านปราศจากการแข่งขัน พ่อแม่ไม่มีลักษณะเข้มงวด พี่น้องมีความรักสามัคคีกันดี ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 2.1 เมื่อทำอะไร เป้าหมายก็เพื่อได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
- 2.2 ไม่มีความทะเยอทะยาน มีความเกรงใจสูง ไม่กล้าแสดงออก
- 2.3 ตั้งเป้าหมายต่ำ
- 2.4 หลีกเลี่ยงการโต้แย้งมักจะคล้อยตามผู้อื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power motive) สำหรับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจนั้น พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจแบบนี้ส่วนมากมักจะพัฒนามาจากความรู้สึกว่า ตนเองขาดในบางสิ่งบางอย่างที่ต้องการ อาจจะเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ ทำให้เกิดมีความรู้สึกเป็นปมด้อย เมื่อมีปมด้อยจึงพยายามสร้างปมเด่นขึ้นมาเพื่อชดเชยกับสิ่งที่ตนเองขาด ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 3.1 ชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะออกมาในลักษณะการก้าวร้าว
- 3.2 มักจะต่อต้านสังคม
- 3.3 แสวงหาชื่อเสียง
- 3.4 ชอบเสียง ทั้งในด้านของการทำงาน ร่างกาย และอุปสรรคต่าง ๆ
- 3.5 ชอบเป็นผู้นำ

4. แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว (Aggression motive) ผู้ที่มีลักษณะแรงจูงใจแบบนี้มักเป็นผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมากเกินไป บางครั้งพ่อแม่อาจจะใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงเกินไป ดังนั้น เด็กจึงหาทางระบายออกกับผู้อื่น หรืออาจจะเนื่องมาจากการเลียนแบบ บุคคลหรือจากสื่อต่าง ๆ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว จะมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

4.1 ถือความคิดเห็นหรือความสำคัญของตนเป็นใหญ่

4.2 ชอบทำร้ายผู้อื่น ทั้งการทำร้ายด้วยกายหรือวาจา

5. แรงจูงใจใฝ่พึ่งพา (Dependency motive) สาเหตุของการมีแรงจูงใจแบบนี้ก็เพราะการเลี้ยงดูที่พ่อแม่ทะนุถนอมมากเกินไป ไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่พึ่งพาจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

5.1 ไม่มั่นใจในตนเอง

5.2 ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง มักจะลังเล

5.3 ไม่กล้าเสี่ยง

5.4 ต้องการความช่วยเหลือและกำลังใจจากผู้อื่น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจมี 5 รูปแบบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motive)

แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliative motive) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power motive) แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว (Aggression motive) และ แรงจูงใจใฝ่พึ่งพา (Dependency motive) ซึ่งบุคคลแต่ละคนมีรูปแบบแรงจูงใจที่แตกต่างกัน

ที่มาของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการหรือแรงขับหรือสิ่งเร้า หรืออาจเนื่องมาจากการคาดหวังหรือจากการเก็บกดซึ่งบางที่เจ้าตัวก็ไม่ว่าง จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน เนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อน แรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน แรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันก็ได้ ที่มาของแรงจูงใจที่สำคัญ มีดังนี้ (สัมมา ธรนิษฐ์, 2553, หน้า 137)

1. ความต้องการ

ความต้องการ (Need) เป็นสภาพที่บุคคลขาดสมดุล ทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสร้างสมดุลให้ตัวเอง เช่น เมื่อรู้สึกหิวหรือเหนื่อยก็จะนอนหรือนั่งพัก ความต้องการมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรม เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยาแต่ละท่านอธิบายเรื่องความต้องการในรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งสามารถแบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical motivation) เป็นความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจนี้จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย เนื่องจากเกิดความเสื่อมของร่างกาย

1.2 แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social motivation) เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงใน โรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งและเหนียวแน่นมาก

ความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือ แรงจูงใจด้านสังคมเกิดจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่าผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

2. แรงขับ

แรงขับ (Drives) เป็นแรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการทางกายและสิ่งเร้าจากภายในตัวบุคคล ความต้องการและแรงขับมักเกิดควบคู่กัน เมื่อเกิดความต้องการ แล้วความต้องการนั้นไปผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่าเป็นแรงขับ เช่น ในการประชุมหนึ่งผู้เข้าประชุมทั้งห้าทั้งหมดนี้ แทนที่การประชุมจะราบรื่นก็อาจจะเกิดการขัดแย้ง หรือเนื่องจากทุกคนหิวจึงรีบสรุปการประชุมซึ่งอาจจะทำให้ขาดการไตร่ตรองที่ดีก็ได้

3. สิ่งล่อใจ

สิ่งล่อใจ (Incentives) เป็นสิ่งชักนำบุคคลให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น ต้องการให้พนักงานมาทำงานสม่ำเสมอ ก็ใช้วิธียกย่องพนักงานที่ไม่ขาดงาน โดยจัดสรรรางวัลในการคัดเลือกพนักงานที่ไม่ขาดงานหรือมอบโล่ให้แก่ฝ่ายที่ทำงานดีประจำปี สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ เป็นสัญลักษณ์ หรือคำพูดที่ทำให้บุคคลพึงพอใจ

4. การตื่นตัว

การตื่นตัว (Arousal) เป็นภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม สมองพร้อมที่จะคิดกล้ำเนื้อพร้อมที่จะเคลื่อนไหว นักกีฬาที่อุ่นเครื่องเสร็จพร้อมที่จะแข่งขันหรือเล่นกีฬา องค์กรการที่มีบุคลากรที่มีความตื่นตัวก็ย่อมส่งผลให้ทำงานดี ธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์มีความตื่นตัว 3 ระดับ คือ

4.1 การตื่นตัวระดับสูง จะตื่นตัวมากไปจนกลายเป็นตื่นตกใจหรือตื่นเดินเกินไปขาดสมาธิ

4.2 การตื่นตัวระดับกลาง คือ ระดับตื่นตัวที่ดีที่สุด

4.3 การตื่นตัวระดับต่ำ มักจะทำให้ทำงานเฉื่อยชา งานเสร็จช้า

5. การคาดหวัง

การคาดหวัง (Expectancy) เป็นการตั้งความปรารถนาที่จะเกิดขึ้นของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น พนักงานคาดหวังว่าเขาจะได้โบนัสประมาณ 4-5 เท่า ของเงินเดือนในปีนี้

การคาดหวังทำให้พนักงานมีชีวิตชีวาซึ่งบางคนอาจสมหวัง บางคนอาจผิดหวังก็ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่คาดหวัง มักไม่ตรงกันเสมอไป ถ้าสิ่งที่เกิดขึ้นห่างกับสิ่งที่คาดหวังมากก็อาจจะทำให้พนักงานคับข้องใจในการทำงาน การคาดหวังก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรม ถ้าองค์กรกระตุ้นให้พนักงานยกระดับผลงานของตนเองได้และพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่พนักงานคาดหวังว่าควรจะได้ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งองค์กรและพนักงาน

6. การตั้งเป้าหมาย

การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) เป็นการกำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายปลายทางของการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของบุคคล จัดเป็นแรงจูงใจจากภายในของบุคคลผู้นั้นในการทำงาน องค์กรที่มุ่งเพิ่มปริมาณและคุณภาพควรมีการตั้งเป้าหมายในการทำงาน เพราะจะเป็นการทำงานอย่างมีแผน มีเป้าหมายชัดเจน

ทฤษฎีแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับชั้นปฐมวัยก็เช่นเดียวกันที่จะต้องมีความจูงใจ จะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปกครองเลือกและตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ซึ่งนักจิตวิทยาได้แบ่งกลุ่มทฤษฎีแรงจูงใจออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ (ชร สุนทรายุทธ, 2556, หน้า 249)

1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral view of motivation)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในอดีต (Past experience) ว่า มีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลเป็นอย่างมาก ดังนั้น ทุกพฤติกรรมของมนุษย์ถ้าวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าได้รับอิทธิพลที่เป็นแรงจูงใจมาจากประสบการณ์ในอดีตเป็นส่วนมาก โดยประสบการณ์ในด้านดี และกลายเป็นแรงจูงใจทางบวกที่ส่งผลเร้าให้มนุษย์มีความต้องการแสดงพฤติกรรมในทิศทางนั้นมากยิ่งขึ้น และประสบการณ์ในด้านไม่ดี คือ ไม่ได้ได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้มนุษย์ไม่ยอมแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอีก ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของสิ่งเร้าภายนอก (Extrinsic motivation)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning view of motivation)

ทฤษฎีนี้เห็นว่า แรงจูงใจเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเอกลักษณ์และการเลียนแบบ (Identification and imitation) จากบุคคลที่ตนเองชื่นชมหรือคนที่มีความชื่อเสียงในสังคม จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

3. ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive view of motivation)

ทฤษฎีนี้เห็นว่า แรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์นั้น ขึ้นอยู่กับการรับรู้ (Perceive) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยอาศัยความสามารถทางปัญญาเป็นสำคัญ มนุษย์ได้รับ

แรงผลักดันจากหลาย ๆ ทางในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งในสภาพเช่นนี้มนุษย์จะเกิดสภาพความไม่สมดุล (Disequilibrium) ขึ้น เมื่อเกิดสภาพเช่นว่านี้ มนุษย์จะต้องอาศัยขบวนการซึมซับ (Assimilation) และการปรับ (Accommodation) ความแตกต่างของประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ให้เข้ากับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งการจะทำให้ได้จะต้องอาศัยสติปัญญาเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ทฤษฎีนี้เน้นเรื่องแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) นอกจากนั้น ทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการวางแผน โดยอธิบายว่าเมื่อคนรู้ว่าตนเองต้องการอะไร และรู้อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางไปสู่ความต้องการนั้นได้เรียกว่า คนนั้นมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clearly purpose) เมื่อคนมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแล้ว เขาก็จะวางแผนเพื่อไปสู่วัตถุประสงค์นั้นได้ ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับระดับของความคาดหวัง (Level of aspiration) โดยเห็นว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะตั้งความคาดหวังของตนเองให้สูงขึ้นเมื่อเขาทำงานหนึ่งสำเร็จ และตรงกันข้ามก็จะตั้งความคาดหวังของตนเองต่ำลงเมื่อเขาทำงานหนึ่งแล้วล้มเหลว

4. ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic view of motivation)

แนวความคิดนี้เป็นของ Maslow ที่ได้อธิบายถึง ลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยที่เขาเห็นว่าความต้องการจะเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้น ถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ ก็สามารถอธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

จากทฤษฎีแรงจูงใจที่ได้กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นที่จะทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ กระทำในสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการศึกษา เหตุผลในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในครั้งนี้ แรงจูงใจอาจเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน ซึ่งผู้ปกครองอาจจะมีแรงจูงใจที่เกิดจากภายในจิตใจของตัวผู้ปกครองเอง หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดแรงจูงใจแสดงพฤติกรรมในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งของผู้ปกครองตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ทฤษฎีลำดับขั้นตามความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs theory)

Maslow (n.d. อ้างถึงใน สัมมา ธรนิษฐ์, 2553, หน้า 140) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนดีส์ ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์มีความต้องการ โดยความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or safety needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

3. ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (Affiliation or acceptance needs) เป็นความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น ความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการการได้รับการยกย่อง นับถือและสถานะจากสังคม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

โดย Maslow มีกรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ 3 ประการ คือ

1. เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการระดับสูงต่อไป

2. บุคคลเป็นสิ่งที่ชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับการสนองแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป

3. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐานไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน

อาจกล่าวได้ว่า ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์นั้น เป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ ที่จะทำให้มนุษย์ตัดสินใจกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้มีความเกี่ยวเนื่องกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow เพราะ ความคาดหวัง ความต้องการทางสังคม การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความต้องการทางด้านการยอมรับ จากการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ ผู้ปกครองคาดหวังถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษานั้น เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Maslow ก็เป็นปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้ปกครองเอง

ทฤษฎีแรงจูงใจ ERG ของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer)

นรา สมประสงค์ (2536, หน้า 139 อ้างถึงใน จินตนา เหล่าพิเดช, 2556, หน้า 47)

กล่าวว่า ทฤษฎีแรงจูงใจ E.R.G. ของ Alderfer (1969) ได้ปรับปรุงแนวความคิดมาจากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ 5 ลำดับขั้นของ Maslow (1970) เหลือเพียง 3 ลำดับขั้น คือ

1. ความต้องการในการดำรงชีวิต (Existence needs: E) เป็นความต้องการเพื่อประทังชีวิตของคนเพื่อการอยู่รอด จะรวมความต้องการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของ Maslow เข้าไป ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการสัมพันธ (Relatedness needs: R) เป็นความต้องการที่จะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตรงกับขั้นที่ 3 ของ Maslow ให้ความสำคัญกับความต้องการด้านนี้มาก เพราะเชื่อว่ามนุษย์จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มพวกพ้อง

3. ความต้องการความเจริญเติบโตก้าวหน้า (Growth needs: G) ความต้องการนี้เป็นผลที่เนื่องมาจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมกับสภาพแวดล้อมของเขา จะรวมเอาขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของมาสโลว์เข้าไปเป็นความต้องการสูงสุดของคน

ทฤษฎี E.R.G. มีข้อได้เปรียบกว่าทฤษฎีของ Maslow 3 ประการ คือ

1. จากการลดการจำแนกลำดับขั้นความต้องการจาก 5 ขั้น มาเป็น 3 ขั้น ทำให้มีความละเอียดถี่ถ้วนในการอธิบายมากกว่าทฤษฎีของ Maslow

2. ในการจำแนกมีการอธิบายชัดเจนกว่า โดยเฉพาะการจำแนกความต้องการความเจริญก้าวหน้า

3. มีการวัดหรือการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของทฤษฎี ทฤษฎี E.R.G. นี้ จะมีข้อสมมติฐาน 3 ประการ เป็นกลไกสำคัญ คือ (ธงชัย สันติวงษ์, 2536, หน้า 309-392 อ้างถึงใน จินตนา เหล่าพิเดช, 2556, หน้า 48)

1. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง (Need satisfaction) นั่นคือ หากความต้องการระดับใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการประเภทนั้นจะมีอยู่สูง ตัวอย่างเช่น ถ้าพนักงานได้รับการตอบสนองด้านเงินเดือนน้อยเกินไป ดังนั้น ความต้องการด้านเงินเดือนก็จะมีอยู่สูง

2. ขนาดของความต้องการ (Desire strength) ถ้าหากความต้องการประเภทที่อยู่ต่ำ เช่น ความต้องการทางด้านอยู่รอด ได้รับการตอบสนองมากพอแล้ว ก็จะยิ่งทำให้ความต้องการประเภทที่อยู่สูงกว่า เช่น ความต้องการก้าวหน้าและเติบโตมีมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ถ้าหัวหน้างานได้รับการตอบแทนด้านค่าจ้างและอื่น ๆ (ความต้องการอยู่รอด) มากพอแล้วนั้น หัวหน้างานคนนั้นก็จะต้องการได้รับการยอมรับ และนับถือจากกลุ่มเพื่อนร่วมงาน (ความสัมพันธ์ทางสังคม)

3. ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง (Need frustration) ถ้าหากความต้องการประเภทนี้สูง มีอุปสรรคขัดขวาง ได้รับการตอบสนองน้อย ก็จะทำให้ความต้องการประเภทที่อยู่ต่ำลง มีอุปสรรคขัดขวางตอบสนองน้อย ก็จะทำให้ความต้องการประเภทที่อยู่ต่ำลงไปมีความสำคัญมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ถ้าหัวหน้างานไม่มีโอกาสที่จะเปลี่ยนไปทำงานใหม่ที่ท้าทายมากขึ้น (ความก้าวหน้าและเติบโต) กรณีเช่นนี้ หัวหน้าคนนี้จะหันมาสนใจและความต้องการที่ได้รับการตอบสนองอย่างเช่น ถ้าหัวหน้างานไม่มีโอกาสที่จะเปลี่ยนไปทำงานใหม่ที่ท้าทายมากขึ้น (ความก้าวหน้าและเติบโต) กรณีเช่นนี้ หัวหน้าคนนี้จะหันมาสนใจและความต้องการที่ได้รับการ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจของอัลเพอร์เตอร์จะเกิดขึ้นได้นั้น ก็ต้องขึ้นอยู่กับความต้องการ ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานที่เป็นอยู่ของมนุษย์ทุกคน

จากทฤษฎีดังกล่าวอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย เนื่องจากปัจจัยตามแต่ความต้องการของผู้ปกครองของนักเรียน เช่น ด้านความต้องการทางด้านร่างกาย ทางโรงเรียนมีการจัดอาหารตามหลักโภชนาการอย่างมีคุณภาพ รวมถึงอาหารเสริม (นม) ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ด้านความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัยในชีวิต โรงเรียนมีอาคารเรียนที่เพียงพอ มีความแข็งแรง มั่นคง สภาพแวดล้อมร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนเครื่องเล่นมีความปลอดภัย ด้านความต้องการการยอมรับ หรือความต้องการทางสังคม เด็กจะได้รับความรักและเป็นที่ยอมรับจากครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียน เด็กจะมีความสุขและเห็นคุณค่าของตนเอง และด้านความต้องการความสำเร็จ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานของตนนั้นมีความสำเร็จในการศึกษาที่สูงยิ่งขึ้นไป โดยจากการปูพื้นฐานที่ดีและมีคุณภาพจากระดับชั้นปฐมวัย

ทฤษฎีการเสริมแรง

ความหมายของการเสริมแรง

Skinner (1971) ได้ให้ความหมายของการเสริมแรง คือ การทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมที่ตามหลังพฤติกรรมนั้น ผลกรรมที่ทำให้พฤติกรรมมีความถี่เพิ่มขึ้นเรียกว่า ตัวเสริมแรง (Reinforcers) ดังนั้น พฤติกรรมใดที่ได้รับผลกรรมที่เป็นตัวเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่เป็นตัวลงโทษ พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะลดลงหรือยุติในอนาคต

ประเทือง ภูมิภักทราคม (2535) ได้ให้ความหมายของการเสริมแรงว่า หมายถึง การทำให้พฤติกรรมใด ๆ ของอินทรีย์เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากการได้รับผลกรรมภายหลังแสดงพฤติกรรมนั้น

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2549) กล่าวว่า การเสริมแรง คือ การที่ทำให้พฤติกรรมหนึ่งของบุคคลเพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากการได้ผลกรรมที่พึงพอใจหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้น หรืออันเป็นผลเนื่องมาจากความสำเร็จในการหลีกเลี่ยง หรือการหนีจากสิ่งเร้าที่บุคคลไม่พึงพอใจ

ทฤษฎีการเสริมแรงตามแนวทฤษฎีของ Skinner

ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant condition) ของ Skinner มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมของพฤติกรรมนั้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2543, หน้า 171 อ้างถึงใน นราศัคดี กล่ำสี, 2558, หน้า 61)

สกินเนอร์ กล่าวว่า พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เป็นพฤติกรรมประเภทโอเปอร์แรนท์ (Operant behavior) และหากต้องการให้พฤติกรรมโอเปอร์แรนท์คงอยู่ตลอดไป จำเป็นต้องให้การเสริมแรง สกินเนอร์แบ่งการเสริมแรงออกเป็น 2 ประเภท (จิรพันธ์ ขอดมณี, 2548, หน้า 20 อ้างถึงใน นราศัคดี กล่ำสี, 2558, หน้า 61)

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) คือ การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลการที่พึงพอใจ และผลกรรมนั้นทำให้โอกาสการแสดงพฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น หรือคงอยู่ สิ่งเร้าที่เป็นผลกรรมนี้เรียกว่าตัวเสริมแรงทางบวก ได้แก่ อาหาร น้ำ คำชมเชย เงิน เป็นต้น

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) คือ การที่อินทรีย์แสดงพฤติกรรมเพื่อถอยหนี (Avoidance) หรือหลีกเลี่ยง (Escape) จากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนี้จะเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมการตอบสนอง สิ่งเร้าชนิดนี้เรียกว่า ตัวเสริมแรงทางลบ ได้แก่ ความร้อนหรือความหนาวจนเกินไป ไฟฟ้าช็อต เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการส่วนผสมการตลาดแบบ 4P

งานการตลาดถือได้ว่าเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่ง เพื่อเสนอสินค้าและบริการโดยทำให้ลูกค้าได้รับความพอใจ นักการตลาดจำเป็นต้องใช้เทคนิคทางการวางแผน กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่ถูกต้องรัดกุม เพื่อให้ได้ผลดีที่สุดแก่องค์กร (พิบูล ทิปะपाल, 2545, หน้า 42)

ส่วนประสมการตลาด เป็นแนวทางความคิดที่สำคัญอย่างหนึ่งทางการตลาด เพราะการบริหารการตลาดเพื่อสร้างความพอใจให้กับลูกค้า นักการตลาดจะใช้ส่วนประสมการตลาดเป็นเครื่องมือหลักสำคัญ ซึ่งมีผู้ให้นิยามของส่วนประสมการตลาดไว้ ดังนี้

Kotler (2000, p. 15 อ้างถึงใน พิบูล ทิปะपाल, 2545, หน้า 42) ได้นิยามไว้ว่า หมายถึงชุดของเครื่องมือต่าง ๆ ทางการตลาด ซึ่งบริษัทนำมาใช้เพื่อปฏิบัติการให้ได้ตามวัตถุประสงค์ทางการตลาด ในตลาดเป้าหมาย (Marketing mix is the set of marketing tools that the firm uses to pursue its marketing objectives in the target market)

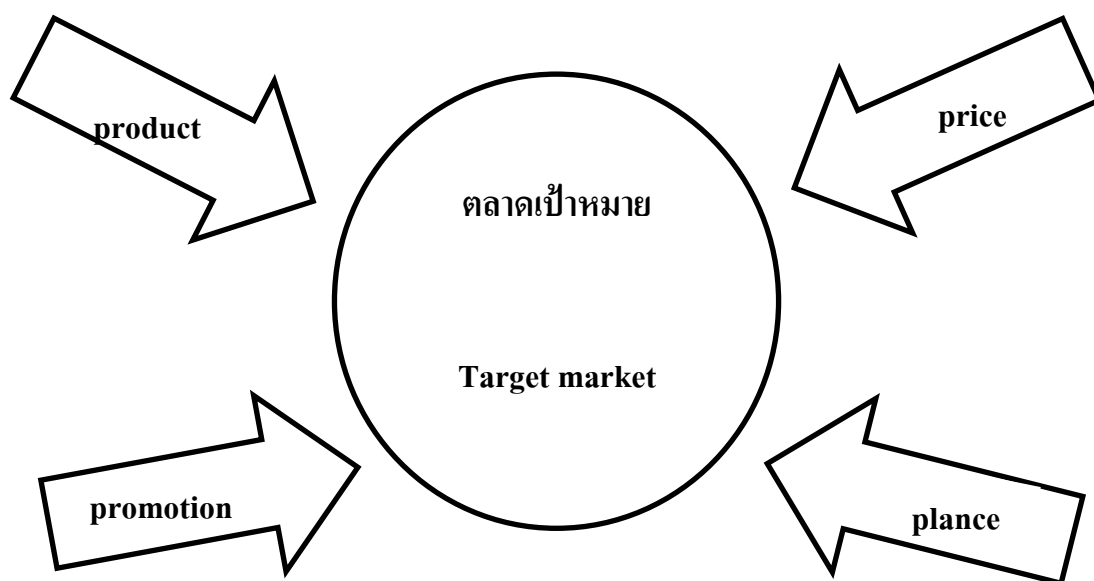
Lamb, Hair, and McDaniel (2000, p. 44 อ้างถึงใน พิบูล ทิปะपाल, 2545 หน้า 42) ได้ให้นิยามไว้ว่า คือ การนำกลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด และการกำหนดราคา มาประสมกันเป็นหนึ่งเดียว จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนกับตลาดเป้าหมายและช่วยทำให้เกิดความพอใจซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่าย

Churchill and Peter (1998, p. 22 อ้างถึงใน พิบูล ทีปะपाल, 2545, หน้า 43) ได้ให้นิยามไว้ว่า คือ การนำเครื่องมือกลยุทธ์ทางการตลาด มาใช้ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าให้กับลูกค้า และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เครื่องมือ หรือองค์ประกอบหลักของส่วนประสมการตลาดมี 4 อย่าง คือ ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด (Marketing mix is a combination of strategic tools used to create value for customers and achieve organizational objectives. There are four primary tools or elements in a marketing mix: product, placement, and promotion)

พิชญ จงสถิตย์วัฒนา (2542, หน้า 11) ได้ให้ความหมายส่วนผสมการตลาด คือ ปัจจัยแปรผันทางการตลาดที่ผู้บริหารการตลาดเสนอให้แก่ตลาดเป้าหมาย เพื่อบำบัดความต้องการพร้อมทั้งนำความพอใจสูงสุดมาสู่ตลาดเป้าหมาย ส่วนผสมการตลาดเป็นปัจจัยแปรผันทางการตลาดที่ผู้บริหารสามารถควบคุมได้ และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จำเป็นต้องปรับปัจจัยแปรผันเหล่านี้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดเป้าหมายและสภาวะการแข่งขันในตลาด เพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง และสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้าเป้าหมาย

Lamb, Hair, and McDaniel (2000, p. 44 อ้างถึงใน พิบูล ทีปะपाल, 2545, หน้า 42) ได้ให้นิยามไว้ว่า หมายถึง การนำกลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด และการกำหนดราคา มาประสมกันเป็นหนึ่งเดียว จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนกับตลาดเป้าหมายและทำให้เกิดความพึงพอใจซึ่งกันและกันทั้งสองฝ่าย (Marketing mix refers to a unique blend of product, distribution, promotion, and pricing strategies designed to produce mutually satisfying exchanges with a target market)

ศิริวรรณ และคณะ (2547, p. 547 อ้างถึงใน สุพรรณิ อินทร์แก้ว, 2553, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของส่วนผสมการตลาด หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่ธุรกิจควบคุมได้ ซึ่งธุรกิจต้องใช้ร่วมกันเพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย

ภาพที่ 2 ส่วนประสมการตลาด (The four P'4)

จากนิยามความหมายของส่วนประสมการตลาดดังกล่าว สรุปได้ว่า ส่วนประสมการตลาด ประกอบด้วย กลยุทธ์ทางการตลาด 4 ด้าน ที่นักการตลาดพัฒนาขึ้นพร้อมกัน เพื่อให้เป็นแผนชุด และให้สอดคล้องกับตลาดเป้าหมายที่ได้คัดเลือกสรรไว้ ซึ่งส่วนประสมการตลาดมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างมากในการตลาด เพราะเป็นการรวบรวมการตัดสินใจทางการตลาดทั้งหมด เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อวางผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าต้องการ ในตลาดเป้าหมายที่ได้เลือกสรรไว้ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

องค์ประกอบสำคัญของส่วนประสมการตลาด 4 P

P1 = Product ผลิตภัณฑ์

P2 = Place ช่องทางการจัดจำหน่าย

P3 = Price ราคา

P4 = Promotion การส่งเสริมการตลาด

องค์ประกอบทั้ง 4 ประการดังกล่าว เป็นเครื่องมือทางการตลาด (Marketing tool)

ที่นักการตลาดจะต้องคอยปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้ส่วนประสมที่เหมาะสม (Proper mix) ให้สอดคล้องกับตลาดเป้าหมายที่เลือกสรรไว้

สรุปคือ ในการดำเนินงานการตลาดสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพนั้น เป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมตามความต้องการของลูกค้า กำหนดราคาที่เหมาะสมและยุติธรรม จัดระบบการจัดจำหน่ายที่ดีมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงเวลาและ

สถานที่ที่ลูกค้าต้องการ รวมทั้งการหาวิธีการส่งเสริมการตลาดเพื่อแจ้งบอกให้ลูกค้าทราบ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสม

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและวิธีการตามวิธีการส่วนประสมการตลาด 4 P

คือ 1) Product ด้านผลิตภัณฑ์ 2) Price ด้านราคา 3) Place ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และ 4) Promotion ด้านการส่งเสริมสินค้า

1. Product ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาเพื่อให้เกิดทักษะความสามารถ มีศักยภาพ มีจิตใจดีงาม มีจิตสาธารณะ มีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานจำเป็นในการดำรงชีวิต ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ควบคู่กับการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา

2. Price ด้านราคา หมายถึง ค่าเทอม ค่าบำรุงการศึกษา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ ยอมรับและเชื่อมั่นที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียน โรงเรียนมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนเป็นเงินทุนช่วยเหลือเด็ก

3. Place ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง มีสถานที่ อาคารเรียน อาคารประกอบการ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด และเพียงพอ เหมาะสม ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

4. Promotion ด้านการส่งเสริมสินค้า หมายถึง นักเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุน เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ยุพิน จันทรสุขสถิตย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง เกณฑ์การตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลของผู้ปกครอง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูผู้สอน เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการแต่งกาย กิริยามารยาท และนอกจากนี้ ด้านครูผู้สอนยังมีส่วนในการตัดสินใจของผู้ปกครอง มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา สอนให้ผู้เรียน มีทักษะพื้นฐานในการคิด การอ่าน และการเขียน ครูมีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน ให้สามารถเข้าใจง่าย สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และการเอาใจใส่ผู้เรียน มีการมอบหมายการบ้านให้นักเรียนเป็นประจำ

บุญกร กรพิทักษ์ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญ คือ 1) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สภาพของอาคารเรียนและอาคารประกอบการมีความมั่นคงแข็งแรง มีอากาศถ่ายเทสะดวกและโรงเรียนสามารถรักษาความสะอาด และความมีระเบียบเรียบร้อยได้เป็นอย่างดี 2) ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ วาดรูป อิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า โรงเรียนมีการจัดการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนให้ผู้ปกครองเมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ความปลอดภัยของนักเรียน การจัดระบบและเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยของนักเรียน การตรวจเช็คการเข้าออกของบุคคลภายนอก การจัดเจ้าหน้าที่บริการความสะดวกแก่ผู้ปกครอง 4) ด้านบุคลากร ผู้บริหารมีความเอาใจใส่ให้การดูแลนักเรียน และผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร โรงเรียน 5) ด้านวิชาการ การให้การบ้านและแบบฝึกหัดแก่นักเรียนสม่ำเสมอ การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1

ณัฐพล ยี่สุนศรี (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจ ด้านอาจารย์ผู้สอน (ด้านบุคลากร) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดสถานที่และบรรยากาศในการเรียนการสอน (ด้านสถานที่) ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนเป็นที่รู้จัก (ด้านการส่งเสริมการขาย) มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

พัฒน์นทร์ สรรพสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการโรงเรียนสองภาษา โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โครงการสองภาษา โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการโรงเรียนสองภาษา โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรีของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า อันดับแรกคือ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนในโครงการอยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ปาลีรัฐ ทับวัฒน์ (2556) ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัย (3 ขวบ) ของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัย (3 ขวบ) ของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้คือ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านค่าเล่าเรียน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ

จินตนา เหล่าพิเดช (2556) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี รวมทั้งสิ้น 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน จำแนกตามรับการศึกษา และอาชีพ ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีแรงจูงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน จำแนกตามรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท มีแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่สูงขึ้น จะมีแรงจูงใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยมากขึ้นด้วย ตามลำดับ

ศิริรัตน์ ชาวสำราญ (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เขต 30 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เขต 30 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถของครู

เรณู อันลือชัย (2556) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่โรงเรียน การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนที่บ้าน ตามลำดับ

นวรรตน์ ปริงเปี่ยมสุข (2558) ได้ศึกษาเหตุผลในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) ในสังกัดเทศบาลตำบลบางวัว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบเหตุผลในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ สภาพของครูผู้สอน สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน สภาพการบริการ สภาพที่ตั้งและอาคารสถานที่ และสภาพโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

Garcia (1986, p. 3593-A อ้างถึงใน ปาลีรัฐ ทับวัฒน์, 2556, หน้า 36) ได้ทำการศึกษาเพื่อเสนอความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลเปอร์โนริกัน ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ คือ

1. ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเองและควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์
2. ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียนและควรมีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้มีวุฒิทางการสอนอนุบาลโดยเฉพาะ
3. ด้านบุคลากร ครูควรมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาด้านวิชาครูอนุบาลและมีความเมตตา ครูควรใช้ภาษาถูกต้องทั้งการพูด การเขียน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
4. ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนควรจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่กว้าง เหมาะกับการทำกิจกรรม จัดมุมอ่านและเขียน มีสนามหญ้าออกกำลังกายกลางแจ้ง
5. ด้านบริการ โรงเรียนควรจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาด และตรวจสอบสุขภาพนักเรียนให้ความรู้และความร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียน และชุมชน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก โดยมุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือ

ตนเองได้ มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบ มีสภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ สามารถเข้าใจและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ ขณะเดียวกัน สถานศึกษาจะต้องจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้สวยงาม สะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และให้ความอบอุ่นแก่เด็ก อาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ มีเครื่องเล่นพอเพียงเหมาะสมกับวัยของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

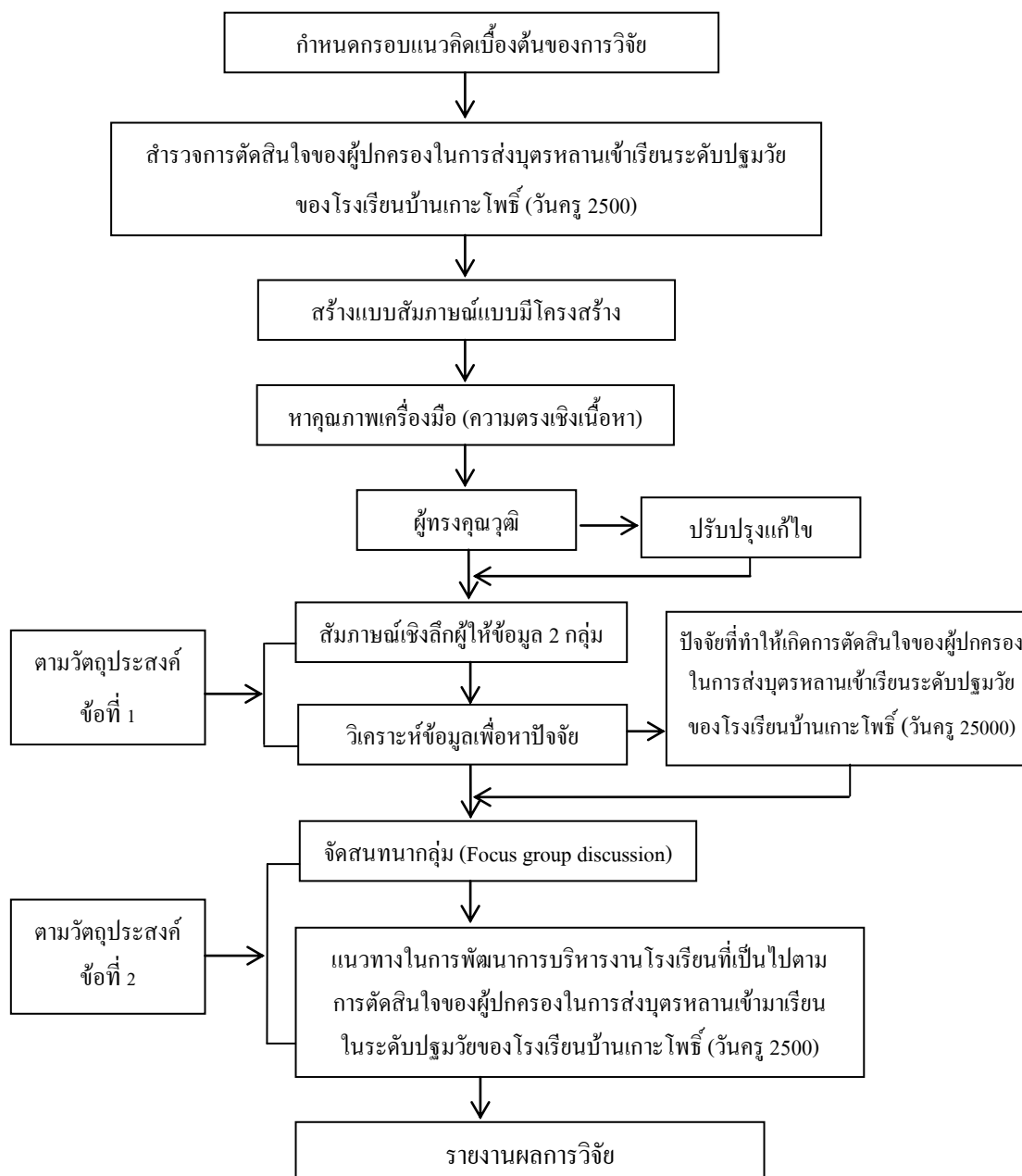
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Criterion-based selection) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 จำนวน 13 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ปกครองเครือข่าย ระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน
2. ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในระดับปฐมวัย ปีการศึกษาปัจจุบัน จำนวน 10 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญในการให้แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน

ขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดคือตัวผู้วิจัย ซึ่งจะต้องเตรียมตัวทั้งในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อคำถามที่ทำการศึกษาในลักษณะกว้าง ๆ ล่วงหน้าก่อนทำการศึกษา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึก การตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เป็นหน้าที่ของผู้วิจัยที่จะซักถามรายละเอียดจากผู้ให้สัมภาษณ์ มีการกำหนดคำถามในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) ลักษณะของการสัมภาษณ์จะออกมาในลักษณะอย่างไม่เป็นทางการเพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดและดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ นำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.1 ดร.สมุทร ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริการการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ประจำภาควิชาการบริการการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3 นางสาวอังค์ มั่งคั่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ปกครองเด็กระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) 2 กลุ่ม จำนวน 13 คน เพื่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

4. พัฒนาแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คน

1. การวิจัยในครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้ ตลอดเวลาขณะปฏิบัติภาคสนาม มีการตรวจสอบความถูกต้องของคำสัมภาษณ์อีกครั้ง

2. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน 13 คน ภายหลังจากการสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3. การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ในประเด็นการหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสังเคราะห์และสรุปผล ซึ่งผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้จึงเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตีความ และสรุปหาข้อเท็จจริง เมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้วแต่ละประเด็นคำถาม ผู้วิจัยจะอ่านคำสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ (Methodological triangulation) คือ การใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulate) คือ ต้องเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกันตามสัมภาษณ์และตรวจสอบจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาจัดระเบียบไว้อย่างเป็นหมวดหมู่ด้วยวิธีการพรรณนาเพื่อหาข้อสรุป การตีความ และตรวจสอบ ประเด็นของการวิจัย (Conclusion drawing and verifying) เป็นกระบวนการหาข้อสรุป และตีความข้อสรุปหรือข้อค้นพบที่ได้ รวมทั้งแสดงประเด็นตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าจะดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interpretation) และการสรุปความ (Summary) ดังนั้นการเขียนรายงานผลการวิจัยจึงเขียนสรุปเป็นรายบุคคล และโดยภาพรวมทั้ง 13 คน ในรูปแบบการบรรยาย

เมื่อได้ผลการวิจัยในภาพรวมแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลนั้นมาสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ดังนี้ คือ

1. นางสุนีย์ แ่งหอม	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)
2. นางสาวนวลจันทร์ สุกใส	หัวหน้างานฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)
3. นางพิพิธพร ณะสมบัติ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การสอนปฐมวัยอย่างน้อย 5 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือโทด้านการสอนปฐมวัย และดำรงวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัย เพื่อให้การบริหารงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การสรุปความและการจัดทำรายงานการวิจัย

การเขียนรายงานและเสนอข้อมูลในการรายงานนี้ใช้วิธีเขียนพรรณนาเชิงวิเคราะห์เป็นหลัก โดยเมื่อเขียนงานวิจัยได้นำข้อมูลอ่านทบทวนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และดูการตีความหมายของผู้วิจัยว่าเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ในปัจจัย 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) หรือไม่ แล้วจึงแก้ไขข้อมูลนำเอาข้อมูล มาวิเคราะห์ และสรุปผลแล้วจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โดยใช้หลักส่วนผสมการตลาด 4 P ทั้ง 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) จากการศึกษาการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ถูกสัมภาษณ์คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คน ผู้ปกครองทุกคนรู้ว่า ได้ถูกสัมภาษณ์เพราะผู้ทำการสัมภาษณ์มีการจดบันทึกคำพูดและบันทึกเสียงตลอดการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดีเนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ผู้ปกครองได้พบเห็นและคุ้นเคยดี ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย แบ่งการนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และด้านการประชาสัมพันธ์ (Public Relation)

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ได้ข้อมูลในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัย

คนที่ 1 “ครูเค้าสอนดีนะ กลับบ้านมาบางครั้งชอบเล่าให้ฟังว่าวันนี้ครูสอนอะไรบ้าง สอนให้ร้องเพลงนั้นเพลงนี้ แล้วก็มาร้องให้ฟัง น่องเค้าเก่งขึ้นมาก ตอนไปส่งตอนแรก ๆ จะร้องไห้ไม่อยากไปโรงเรียน แต่พอพักหลัง ๆ ดีขึ้น เมื่อก่อนน่องเค้าอยู่กับแม่ของเค้า เคยเรียนที่โรงเรียนอื่น ตอนยังอายุไม่ถึงเกณฑ์ ตอนนี้อายุถึงเกณฑ์แล้ว ยาก็เลยเอามาเลี้ยง แล้วก็ให้มาเรียนที่นี่ คุณครูให้การบ้านมา เค้าก็ต้องทำการบ้านก่อนค่อยออกไปเล่นได้ เวลาทำการบ้าน ยาก็จะคอยดู คอยสอน ”

คนที่ 2 “ดีค่ะ แม้ว่าคุณครูสอนเด็กได้ดีมาก มีกิจกรรมให้ทำได้เยอะ ครูสอนได้ดีจากการสังเกตเห็นว่าลูกเรียนเยอะกว่าอนุบาลที่อื่น ๆ เพราะไม่ได้ไปโรงเรียนแล้วไปทำกิจกรรมเล่นอย่างเดียว แล้วก็จากที่เมื่อก่อนตอนอยู่อนุบาล 1 น่องเค้ายังเขียน อ่าน ไม่ค่อยได้ แต่พอขึ้นมาอนุบาล 2 แม้ว่าน่องเค้าเก่งขึ้นมาก อ่านได้ เขียนได้ เค้าชอบให้แม่บอกคำ แล้วเค้าก็จะเขียนตามคำบอก เวลาที่เค้าเขียนได้จากที่โรงเรียนได้เต็ม 10 เค้าจะรีบเอามาอวดแม่ ตอนแรก ๆ ที่เค้าได้ 1 บ้าง 2 บ้าง เค้าบอกว่าหนูได้เลขตัวเดียวนะแม่”

คนที่ 3 “การเรียนการสอน โอเคมาก ๆ ครูดูแลเด็กได้ดีมาก ๆ แม้ว่าโอเคกว่าโรงเรียนใหญ่ ๆ แลวนั่นละ คือน่องเค้าได้เยอะมาก เกินคาดที่แม่คาดหวังไว้ เพราะแม่เห็นการพัฒนาของน่องเค้าว่าดีขึ้นมา ๆ ครูมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สังเกตจากน้องกลายเป็นคนละคนเลย ตอนที่อยู่บ้านทำอะไรไม่ได้เลย แต่พอไปเรียนสักพักอ่านได้ เขียนได้ วาดรูปโน่นนี่นั่น คุณครูให้ทำอะไรก็มาบอกเข้าใจ ต้องขอบคุณคุณครูมากเลยนะค่ะที่ฝึกฝนแล้วก็เขียวแจ่มให้ แม่พอใจมาก ๆ เดี่ยวเจ้าตัวเล็กอีก 3 ปี แม่ก็จะเอาไปเข้าที่โรงเรียนนี้แหละ”

คนที่ 4 “ก็สอนดีนะครับ เด็กไปโรงเรียนก็มีความสุขนะ ตอนเช้าจะรีบอาบน้ำ แต่งตัวไปโรงเรียน”

คนที่ 5 “ดีมากเลยคะ การเรียนการสอนที่คุณครูจัดให้เด็กนะ แม่ยังพูดกับยายอยู่เลยว่า คุณครูสอนเด็กได้ดีมาก มีกิจกรรมที่หลากหลาย กิจกรรมบางอย่างก็ไม่เคยทำที่บ้าน เด็กก็ได้รับการปฏิบัติบางอย่างนะที่พวกทำอาหาร ขนม หรืออะไรหลาย ๆ อย่าง แม่ยังไม่เคยทำเลย เด็กได้รับการพัฒนาดี แม้ว่าเด็กไม่เครียด เด็กมีความสุขนะ แล้วเค้าก็ไม่เคยงอแงว่าจะไม่ยอมไปโรงเรียน นื่องเขียนได้ อ่านได้ เกินความคาดหวังที่แม่หวังไว้จริง ๆ เมื่อก่อนเขียนคำ อ่านคำ ไม่ค่อยได้ ตอนนี้อย่างเขียนได้ อ่านได้ คุณครูสอนเก่งมาก ๆ แม่กับยายยอมรับเลย”

คนที่ 6 “การจัดการเรียนการสอนก็ดีนะคะ ครูเค้าก็สอนอ่าน สอนเขียน เด็กเค้าก็ได้อะไรเยอะอยู่ เค้าก็ได้การบ้านมาทำทุกวันนะ บางทีครูเค้าก็ให้เตรียมของไปทำโน่นทำนี่ เค้าก็มาบอกแม่นะ เค้าจะความจำดีเวลาคุณครูบอกสอนอะไร หรือบอกให้เตรียมอะไรไป”

คนที่ 7 “การสอนของคุณครูเค้า แม้ว่าเค้าก็สอนดี”

คนที่ 8 “เมื่อก่อนแม่คิดว่าอนุบาลไม่ค่อยได้เรียนอะไร สอนแค่พื้นฐาน ก ข ABC หรือนับเลข บวกเลข ธรรมดา แต่พอลูกมาเรียนแล้วถึงรู้ว่ามันไม่ใช่ตามที่แม่คิด ตอนอนุบาล 1 ยังไม่ทำอะไร แต่พอขึ้นอนุบาล 2 แล้วแม่เห็นว่าคุณครูสอนอ่าน สอนเขียน เห็นการบ้านลูกแล้ว แม่ยิ่งมาก ยิ่งคุณครูให้หนังสือไปอ่าน เค้าจะอ่านให้แม่ฟังแล้วเค้าอ่านได้ แม่ก็ภูมิใจในตัวลูก แล้วก็ภูมิใจในตัวคุณครูมาก มีเด็กแถวบ้านที่เค้าเรียนอยู่ชั้นเดียวกันแต่อยู่คนละโรงเรียน เค้ายังอ่านไม่ได้เลย”

คนที่ 9 “โรงเรียนสอนดีมาก เมื่อก่อนอยู่อีกโรงเรียนหนึ่ง แล้วย้ายมาเรียนที่นี่ คุณครูสอนดีมาก ดูแลเอาใจใส่เด็กดี”

คนที่ 10 “การเรียนเด็กก็ใช้ได้ ครูสอนดี เด็กได้เรียนอะไรหลาย ๆ อย่าง มีทั้งได้ทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้ประดิษฐ์ของ ได้ทำอาหาร ได้ไปทำบุญที่วัด แม่เห็นคุณครูถ่ายรูปลงไลน์ แล้วแม่เห็นเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ แม่ยังว่าคุณครูเค้าเก่งนะ สอนเด็กเป็นยี่สิบสามสิบคน แม่แค่คนเดียวก็ปวดหัวจะแย่ ไม่อยากให้มีวันหยุด แล้วก็อีกอย่างแม่ชอบวิธีการสอนของคุณครู อย่างตอนนั้นที่แม่เห็นรูปในไลน์ น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาหาร หรืออะไรนี่แหละ แล้วคุณครูเค้าพาเด็กเดินไปที่เขavnหน้าโรงเรียน เค้าสอนเด็กเกี่ยวกับอาหารที่มีประโยชน์กับอาหารที่ไม่มีประโยชน์ แม้ว่าคุณครูเค้าสอนจากการไปจริง ๆ แล้วก็ให้เด็กเข้าใจว่าจะอะไรที่ซื้อได้ แล้วก็อะไรที่ซื้อไม่ได้ เพราะเด็กเวลาไปเขavnกับแม่จะชอบซื้อลูกอม น้ำไอ้ก หรืออะไรที่ไม่มีประโยชน์ แล้วแม่บอกจะไม่ค่อยฟัง แต่พอคุณครูบอกเค้าจะฟัง”

คนที่ 11 “ตอนแรกเลย ยังไม่รู้ข้อมูลอะไร เพราะว่าเพิ่งย้ายมาจากอุดรธานี มาหางานทำที่นี่ พ่อแม่เค้าอยู่แปดริ้ว ตอนแรกว่าจะเอาไปเข้าโรงเรียนที่นั่น แต่ยายไม่ให้ยอม เอมมาเลี้ยงเองก็เลยได้ฟังจากคนแถวนี้ว่าโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ สอนดี ตอนแรกว่าจะเอาไปเข้าที่โรงเรียนเอกชน

แถวนี้ ๆ แต่พอไปสมัครแล้ว ตัดสินใจไม่ส่งไปเรียน กลับมาสมัครที่เกาะโพธิ์แทน พอได้เข้าไปแล้วก็เห็นว่า คุณครูสอนดี สอนเก่ง ยายเห็นความแตกต่างกับที่อื่น ๆ ที่เคยเห็นมา อย่างโรงเรียนแถวบ้านนอกระ ครูเค้าจะปล่อยเด็กตั้งแต่บ่ายสองโมงครึ่งกลับบ้าน ไม่ค่อยได้สอนอะไร อนุบาลหนึ่งไปเรียนก็เหมือนไปเล่น อนุบาลสองก็ยังไม่เขียนอะไรยังไม่ได้อ่านหนังสือตัวเองก็ยังไม่ได้อ่านหนังสือก็ไม่ออก แต่ที่นี่ยะอนุบาลหนึ่งเขียนได้ อ่านได้ จนยายโทรไปบอกแม่น้องว่าลูกนั่นเก่งนะ เรียนหนังสือรู้เรื่อง รู้จักตัวพยัญชนะ ครูสอนเก่งจริง ๆ ยายยอมรับเลยว่าจะเอาหลานมาสมัครเรียนที่นี้อีกคน ตอนไปปรับเด็กตอนเย็น จะนั่งคุยกันกับผู้ปกครองว่าครูเค้าสอนดี เวลาที่มีกิจกรรมอะไรที่เกี่ยวกับการสอน จะเตรียมให้ทุกครั้ง ครูมีความอดทนมาก เราแค่คนเดียวก็ปวดหัว”

คนที่ 12 “ตอนแรกไม่รู้หรือว่าอนุบาลที่นี้เค้าสอนกันยังไง เพราะเอาลูกไปเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาก่อนจนจบชั้นอนุบาล 2 ที่นั่นเลยได้นำลูกมาสมัครเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 แต่พอไปสมัครแล้ว อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ก็เลยได้เรียนซ้ำชั้นอนุบาล 2 แม่ก็เลยตกลงให้เรียนซ้ำชั้น พอเข้าไปเรียนแล้วน้องเค้าจะค่อนข้างช้ากว่าเพื่อน ๆ ในห้อง คุณครูก็ช่วยพัฒนาให้ เห็นว่าลูกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น”

คนที่ 13 “โรงเรียนสอนดีเพราะเมื่อก่อนพี่ของเค้าก็เรียนที่นี่ พอมีเจ้าคนนี้แม่เลยเลือกให้มาเรียนที่นี้อีกคนหนึ่ง เด็กแถวบ้านก็มาเรียนที่นี้กันทั้งนั้น ผู้ปกครองก็บอกว่าที่นี้เค้าสอนดี แม่ก็ว่าอย่างนั้น ครูดูแลเด็กดี เอาใจใส่เด็กดี สอนเด็กได้ดี สอนตามพัฒนาการของเค้า ไม่เร่งรัดเกินไป กิจกรรมที่ครูจัดให้ก็มีความหลากหลาย มีการลงมือปฏิบัติทำให้เด็กได้เรียนรู้ไม่เหมือนกับที่โรงเรียนแถวนี้ เด็กรู้จักคิดแก้ปัญหา เด็กได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ตอนนี้เด็กเค้าเขียนตามคำบอกได้ถูกต้องมากขึ้น เวลาที่กลับบ้านหรือว่าพาไปไหนแล้วเห็นตัวหนังสือตามริมทาง เค้าก็จะถามแม่ว่าเค้าสะกดถูกไหม อ่านถูกไหม ถ้าเขาอ่านถูก แม่ก็จะให้คำชม เค้าก็จะดีใจ ที่อ่านได้ถูกต้อง คุณครูสอนอะไรมาเค้าก็จำได้หมด ว่าให้ทำอันนั้นอันนี้ แบบนั้นแบบนี้นะ แม่เห็นลูกเปลี่ยนแปลงเยอะมาก พอขึ้น ป.1 แม่ก็จะไม่ต้องกังวลเป็นห่วงมาก เกรงว่าเค้าจะเรียนไม่รู้เรื่อง ตอนนี้อย่างดีหมด มีแค่ตัวหนังสือที่เด็กยังไม่เขียนไม่ค่อยเรียบร้อย”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จัดได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองที่อยากให้บุตรหลานมีพัฒนาการที่ดี อ่านออก เขียนได้ และการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ ซึ่งกิจกรรมที่ครูจัดจะกระตุ้นให้เด็กเกิดการอยากรู้ อยากเห็น รู้จักคิด รู้จักการแก้ปัญหาต่าง ๆ เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และฝึกการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ครูปลูกฝังให้เด็กรู้จักการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีกับเด็กที่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีการนำเด็กไปทำกิจกรรมที่วัด

ในวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอน ทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น ทำให้เด็กมีความสุขกับการเรียน และอยากมาโรงเรียนทุกวัน ครูมีการดูแลเอาใจใส่เด็กดีมาก มีความเอ็นดูเด็ก จึงทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวคุณครู เชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน และมีความคาดหวังที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนในระดับปฐมวัยในรุ่นต่อไป

2. ด้านราคา (Price)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอน

คนที่ 1 “ค่าเรียนไม่แพงเลย มีแค่เสียค่าครูต่างชาติ กับค่าประกันอุบัติเหตุ”

คนที่ 2 “แทบจะไม่ได้เสีย โรงเรียนเรียนฟรี ค่าเทอมก็ไม่ได้เสีย จะมีได้เสียก็เงินค่าภาษาอังกฤษที่เก็บเทอมละ 300 กับค่าอุบัติเหตุ 150”

คนที่ 3 “โรงเรียนไม่ได้เสียค่าเทอม แต่เค้าก็สอนดี แม่ว่าดีมากเลย เพราะมีลูก 3 คน ถ้าได้เสียค่าเทอมคงจะหมดหลายบาท เพราะพ่อทำงานคนเดียว ตอนนี้อือให้ตัวเล็กโต แล้วจะไปทำงานหาเงินช่วยกัน ค่าภาษาอังกฤษ 300 ต่อเทอม ก็ถือว่ายังโอเค ไม่แพงมาก ค่าประกันอุบัติเหตุ 150 ก็ไม่แพง”

คนที่ 4 “ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ที่โรงเรียนนี้ ในความคิดผม ผมว่าไม่แพง ค่าครูภาษาอังกฤษที่จ่ายไป ค่าซื้อขนมที่ลูกผมกินยังมากกว่าค่าเรียนอีก”

คนที่ 5 “ไม่แพงเลย ถ้าเทียบกับโรงเรียนในตัวเมือง เพราะคุณภาพเด็กไม่ได้ด้อยไปกว่าเด็กที่อยู่ในเมืองนะ ค่าเทอมก็ไม่ได้เสีย ภาษาอังกฤษก็เรียนกับครูต่างชาติ แล้วเก็บเพิ่ม 300 แล้วลูกเราได้เรียน แม่ก็ยินดีจ่าย”

คนที่ 6 “ไม่มีค่าใช้จ่าย ค่าเทอมให้เสียเลย ทางโรงเรียนมีข้าวให้กินฟรี หนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียนก็ฟรี แถมสอนดีกว่า โรงเรียนที่เสียเงินด้วยละมัง”

คนที่ 7 “เก็บค่าประกันอุบัติเหตุ แล้วก็เก็บค่าภาษาอังกฤษ ครูเค้าก็ไม่ได้บังคับให้จ่ายเลยนะคะ แม่เห็นผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ห้องเดียวกัน เค้ายังไม่เงินจ่าย ครูเค้าก็ให้มาจ่ายที่หลังได้”

คนที่ 8 “ค่าใช้จ่ายไม่แพงมาก ผู้ปกครองสามารถชำระได้โดยที่ไม่เดือนร้อน”

คนที่ 9 “มีเก็บค่าเรียนภาษาอังกฤษตอนเปิดเทอม แล้วก็ไม่ได้เสียอะไรอีก ไม่ได้เสียเยอะแยะเหมือนโรงเรียนที่เคยเรียนมา แล้วที่นี้ก็เก็บไม่แพง”

คนที่ 10 “แม้ว่าค่าใช้จ่ายไม่แพงนะคะ เพราะบางโรงเรียนเขาจะมีเสียค่าเทอมต่างหาก ค่าเรียนภาษาอังกฤษต่างหาก แล้วบางที่ยังมีเสียค่าเรียนพิเศษตอนเย็นอีก ค่ากิจกรรมวันเด็ก วันปีใหม่ อะไรแบบนี้ แต่ที่นี้ไม่มี มีแต่เสียค่าภาษาอังกฤษเทอมละ 300 กับค่าประกันอุบัติเหตุ 150 แค่นั้นเองคะ”

คนที่ 11 “ไม่แพงเลย ค่าเทอมก็ไม่ได้เสีย เสียแค่ไม่กี่บาท จะมีเสียค่าเรียนภาษาอังกฤษกับค่าอุบัติเหตุ”

คนที่ 12 “เกาะโพธิ์ค่าเทอมถูกที่สุดแล้วแถวนี้ ที่อื่นก็ไม่ไหว เราอาชีพหาเช้ากินค่ำ”

คนที่ 13 “ค่าเทอมไม่ได้เสีย เสียค่าครูต่างชาติกับค่าประกันอุบัติเหตุไม่กี่บาท ไซ้ว่าค่าเทอมไม่ได้เสียแล้วลูกเราจะไม่ได้คุณภาพ ความคิดแม่เนอะอันนี้ เพราะแม่เห็นว่า โรงเรียนรัฐบาลค่าเทอมไม่เสียก็ดูแลเด็ก แล้วก็สอน ได้ดีกว่าโรงเรียนเอกชนบาง โรงเรียนอีก เด็กวัยอนุบาลเรียนที่ไหนก็เหมือนกัน”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านราคา ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเนื่องด้วยค่าธรรมเนียมทางการศึกษาของเด็กแต่ละภาคเรียนนั้นไม่ได้เสียแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียม ส่วนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่ผู้ปกครองจะได้เสีย นั้นคือค่าสนับสนุนจ้างครูต่างชาติ เพราะทางโรงเรียนมีนโยบายให้เด็กระดับปฐมวัยได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานด้านภาษา ซึ่งทั้งนี้ทางโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้กำหนดค่าสนับสนุนจ้างครูต่างชาติโดยเก็บกับผู้ปกครองของนักเรียน ภาคเรียนละ 300 บาท/ 600 บาทต่อปีการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองสามารถที่จะชำระได้โดยไม่ต้องร้อน และนอกจากค่าสนับสนุนจ้างครูต่างชาติแล้ว ทางโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้สังเกตเห็นความปลอดภัยของนักเรียน จึงได้มีการทำประกันอุบัติเหตุให้สำหรับนักเรียนทุกระดับชั้น รวมถึงระดับชั้นปฐมวัยด้วย ซึ่งจะเก็บในจำนวนเงิน 150 บาท/ปีการศึกษา ซึ่งทั้งนี้เมื่อนักเรียนเกิดได้รับอุบัติเหตุสามารถใช้สิทธิ์ประกันได้โดยไม่ต้องเดือนร้อนผู้ปกครองเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่ผู้ปกครองจะต้องชำระทั้งหมด 750 บาท/ปีการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองมีความสมัครใจและยอมรับค่าสนับสนุนการเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้กำหนดไว้

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านนโยบายรัฐบาลเรียนฟรี 15 ปี

คนที่ 1 “สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนะ แต่พื้นฐานครอบครัวเราก็ไม่ได้ถึงขั้นว่ายากจน ขัดสนมากนัก ที่บ้านก็เปิดร้านค้าขายของ ก็พอมีพอกิน แม้ว่าเป็นโครงการที่ดินะ สำหรับครอบครัวหรือเด็กที่ค่อนข้างยากจน หาเช้ากินค่ำ มันก็ทุนรายจ่ายของเค้าได้”

คนที่ 2 “เป็นนโยบายที่ดีเลย แล้วก็ควรจะมีต่อ ๆ ไป เพราะว่าเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในครอบครัวที่ยากจน พ่อแม่ไม่ค่อยพร้อมในเรื่องค่าใช้จ่าย”

คนที่ 3 “ดี ที่รัฐบาลเค้านั้นโยบายช่วยเรื่องนี้ เพราะปัจจุบันนี้ค่าแรงงานวันละ 300 พวกเขาเข้ากินค่า ก็หมดแล้ว บางทีเสื้อผ้าก็ใส่ของเก่าที่เค้าให้มา มัน แล้วก็เอามาปักชื่อใหม่ แต่พอมีเงินตรงนี้มาช่วย ในเวลาเปิดเทอมใหม่ ก็นำเงินตรงนี้มาซื้อถุงเท้า ชุดนักเรียนใหม่ได้”

คนที่ 4 “สอดคล้องกับความต้องการครับ ผมว่าบ้านไหน ครอบครัวไหนที่เขามีลูกหลายคน แล้วหาเงินไม่ทัน นโยบายเรียนฟรีก็แบ่งเบาภาระได้ครับ แม้ว่าอาจจะไม่มากก็ตาม”

คนที่ 5 “ดีมาก ๆ เลย อย่างที่บ้านพ่อหาเงินคนเดียว เมื่อก่อนแม่ก็หาช่วย แต่ตอนนี้มีเจ้าตัวเล็ก รอให้โตกว่านี้ก็จะออกไปทำงานช่วยกัน เพราะหาคนเดียวไม่พอสำหรับค่าใช้จ่าย ไหนจะค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ากิน หรือแม้แต่หนี้สินต่าง ๆ ค่าผ่อนรถ จะให้น้องใส่ชุดเก่าของพี่ก็อายุก็ห่างกัน เสื้อผ้าชุดนักเรียนตอนนั้นก็ให้เด็กคนอื่น ไปละ พอถึงลูกคนที่สองก็ต้องซื้อใหม่หมด เปิดเทอมแต่ละครั้งก็เสียค่าเสื้อผ้าหลายบาทอยู่เหมือนกัน”

คนที่ 6 “ดีแล้วก็สอดคล้องกับความต้องการของแม่ แม่ว่าน่าจะสอดคล้องกับความต้องการของหลาย ๆ ครอบครัว เพราะเราก็ไม่ได้รวย เรียนฟรี เสื้อผ้าฟรี หนังสือฟรี นโยบายตรงนี้ แม่ว่าดีมาก ๆ”

คนที่ 7 “สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง แต่น้อยไปหน่อย”

คนที่ 8 “อืม..ก็สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนะคะ ปกติก็ไม่ค่อยได้ซื้อเท่าไร จะซื้อทีก็คือเปลี่ยนชุดใหม่ เพราะเสื้อผ้าใส่ได้นาน ตัวน้องเค้าเล็ก ไม่ค่อยโตเท่าไร แล้วเวลาแม่ซื้อชุดเสื้อผ้าให้เค้า แม่จะเผื่อขนาดไว้ด้วย เงินค่าเสื้อผ้า 300 ที่ให้ไป แม่ก็เอาไปซื้อแล้วมันกินแม่ก็ออกเงินเพิ่มเติม แต่ก็ดีมากที่ผู้ปกครองไม่ต้องควักเงินจ่ายค่าซื้อเสื้อผ้าด้วยเงินของตัวเองหมด ยังประหยัดไปได้อีกหลายบาท ยิ่งลูกบ้านไหนมีหลายคน ก็ยิ่งจะประหยัดได้เยอะเหมือนกัน”

คนที่ 9 “สอดคล้อง เพราะว่าหาเข้ากินค่า แล้วนโยบายนี้ก็เป็นเงินที่รัฐบาลช่วยเหลือประชาชนที่มีลูกหลานเรียนอยู่ ให้ค่าซื้อเสื้อผ้าชุดนักเรียน”

คนที่ 10 “มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง เพราะช่วยลดค่าใช้จ่ายได้”

คนที่ 11 “สอดคล้อง เพราะช่วยให้แม่จ่ายเงินน้อยขึ้น”

คนที่ 12 “เห็นด้วยกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เพราะว่าช่วยผู้ปกครองให้เบาภาระตอนเปิดเทอม”

คนที่ 13 “สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง แต่แม่วามันน้อยไป ไม่พอสำหรับค่าเสื้อผ้าหрок ไปซื้อครั้งหนึ่งก็หลายร้อย แต่ก็ยังดี ดีกว่าไม่ได้”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล ที่โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้ดำเนินการ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นอย่างยิ่ง เพราะสภาพทั่วไปผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง

เกษตรกรรม เงินเดือนหรือรายได้แต่ละเดือนไม่ค่อยมากนัก ประกอบกับรายจ่ายที่จะต้องใช้ในการดำรงชีวิตนั้นในบางครอบครัวยังไม่เพียงพอ ซึ่งบางครอบครัวก็มีหัวหน้าครอบครัวที่มีรายได้มาหาเลี้ยงจนเจือค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ดังนั้นนโยบายเรียนฟรี 15 ปี จึงสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นอย่างมาก แม้จะเป็นยอดเงินที่ไม่มาก แต่ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่ยากจนได้รับการศึกษา ซึ่งหากไม่มีนโยบายนี้เด็กบางครอบครัวอาจจะไม่ได้รับการศึกษาก็ได้

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน อาคารเรียนต่าง ๆ

คนที่ 1 “โรงเรียนคู่มรุณี มีต้นไม้เยอะ บริเวณโรงเรียนกว้างขวาง อากาศดี เดินทางสะดวกเพราะติดถนน โรงเรียนมีหลายอาคาร ห้องเรียนไม่แออัด แยกเป็นสัดส่วนได้ดี”

คนที่ 2 “โรงเรียนใกล้บ้าน เดินทางไปรับ-ไปส่ง สะดวก เวลาที่มีธุระเร่งด่วน หรือเวลาเด็กเกิดไม่สบาย ก็สามารถไปรับได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อาคารเรียนก็มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย อาคารเรียนระดับอนุบาลแยกเป็นสัดส่วน โรงอาหารอนุบาลก็แยกออกมาจาก โรงอาหารใหญ่ ไม่ต้องไปกินร่วมกับนักเรียนรุ่นพี่ สภาพแวดล้อมดีมาก ไม่แออัด อาคารเรียนมีความปลอดภัย แต่แม่อยากให้โรงเรียนขยายห้องเรียนอีกสักห้องหนึ่ง”

คนที่ 3 “สภาพแวดล้อมโรงเรียนก็ดี ร่มรื่น สะอาดไม่เลอะเทอะ ห้องเรียนกว้างขวาง แบ่งเป็นสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน อนุบาลแยกเป็นสัดส่วน เด็กประถมไม่เข้ามายุ่ง ไม่ต้องเป็นห่วงเรื่องรุ่นพี่จะมารังแก หรือแกล้ง บางทีเห็นเด็กโต โรงเรียนอื่นมาไถเงินน้อง แบบนี้ผู้ปกครองก็ไม่อยากให้มีความรุนแรงแบบนี้ แต่ที่เกาะโพธิ์อนุบาลมีความปลอดภัยแม่ไม่ต้องมากังวล”

คนที่ 4 “สภาพสิ่งแวดล้อมร่มรื่น มีต้นไม้เยอะ ดึงแต่ละตึก แบ่งสัดส่วนไว้ชัดเจน บริเวณอนุบาลก็กว้างขวางดี มีพื้นที่ให้เด็กเล่นอย่างปลอดภัย มีโดมที่ไว้ทำกิจกรรม แต่ผมอยากให้มีสนามเด็กเล่นสักหน่อย ไว้ให้เด็กที่รอผู้ปกครองมารับตอนเย็น ๆ ได้เล่นรอผู้ปกครอง”

คนที่ 5 “บรรยากาศก็โอเคค่ะ สภาพแวดล้อมดี ใกล้บ้าน โรงเรียนติดถนน การเดินทางสะดวก กว้างขวาง มีพื้นที่บริเวณเยอะ”

คนที่ 6 “สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนก็ค่อนข้างที่จะร่มรื่นดี บริเวณพื้นที่ที่เข้าแถวหรือทำกิจกรรมก็มีเป็นสัดส่วน แยกออกมาทั้งระดับเด็กเล็ก เด็กโต ไม่เข้าแถวปะปนกัน น้องอนุบาลทำกิจกรรมได้เหมือนพี่ ๆ ทั้งเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือออกกำลังกาย ก็ไม่ต้องยืนตากแดด หรือเวลาฝนตกก็ไม่มีอุปสรรคในการทำกิจกรรม”

คนที่ 7 “โรงเรียนร่มรื่น มีต้นไม้ใหญ่หลายต้น มีสนามฟุตบอลที่ไว้ให้เด็กได้เล่น
ดีก็อาคารเรียนไม่ไกลกันมากนัก อาคารเรียนมีความเป็นระเบียบ ตกแต่งสวยงาม สะอาด”

คนที่ 8 “สภาพแวดล้อมของโรงเรียนก็ดี มีความร่มรื่น มองไปแล้วสบายตา มีความสดชื่น
เวลาเด็ก ๆ มาโรงเรียนแล้วมีความสุข”

คนที่ 9 “สภาพแวดล้อมภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อาคารเรียน สถานที่ต่าง ๆ มีเพียงพอ
กับจำนวนเด็ก แม้ว่าห้องเรียนก็กว้างขวางดี เพราะเด็กอนุบาลที่นี่ก็ค่อนข้างเยอะ ถ้าแคบไปกว่านี้
เด็กจะอึดอัด แล้วก็เวลาทำงานหรือเล่น อาจจะไม่ค่อยสะดวก ภายในห้องเรียนคุณครูก็จัดได้สวยงาม
มีการตกแต่ง ประดับเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก ๆ ได้ดีค่ะ มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย
มาก ๆ”

คนที่ 10 “โรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ กว้างขวาง จำนวนเด็กเยอะก็จริง
แต่ครูก็มีจำนวนเพียงพอ ครูดูแลทั่วถึง มีรั้วรอบขอบชิด ไม่ต้องห่วงเรื่องเด็กหายหรือหนีออก
นอกโรงเรียน เพราะโรงเรียนเปิด-ปิดประตูเป็นเวลา”

คนที่ 11 “สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนก็ดีนะค่ะ ห้องเรียนก็เพียงพอ กว้างขวาง สะอาด
มีห้องน้ำในตัวอาคารเรียน เวลาที่เด็กอนุบาลจะไปห้องน้ำก็ไม่ต้องออกนอกอาคารเรียน ปลอดภัย
เพราะเด็กจะไม่ได้ไปเถลไถลที่ไหน แต่แม้ว่าถ้าแยกห้องน้ำระหว่างอนุบาล 1 กับอนุบาล 2 ก็ดีนะค่ะ
เด็กนักเรียนอนุบาล 2 จะได้ไม่ต้องลงมาเข้าข้างล่าง ทุกอย่างโอเคหมดแล้วค่ะ”

คนที่ 12 “โรงเรียนก็ดี อาคารเรียนอนุบาลแยกเป็นสัดส่วน พื้นสะอาดสะอาด แต่เวลาฝนตก
พื้นกระเบื้องจะเลอะเทอะแม่เกรงว่าจะเป็อันตรายกลัวเด็กจะลื่นล้ม เพราะข้างล่างเป็นเด็กอนุบาล 1
ยังไม่ค่อยรู้เรื่องอะไรเท่าไรร่ กลัวจะไปวิ่งแล้วหกล้มเกิดอุบัติเหตุ แม่อยากให้มีชายหลังคาขึ้นออกมา
อีกหน่อยค่ะ”

คนที่ 13 “บรรยากาศสภาพแวดล้อมของโรงเรียนดีขึ้นมาก ๆ ผิดไปจากเมื่อก่อน
ยังไม่ค่อยพร้อม ทั้งอาคารเรียน ทั้งห้องเรียน เดี่ยวนี้พร้อมทุกอย่าง อาคารเรียนดี ห้องเรียนดี ร่มรื่น
สวยงาม”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความร่มรื่น ต้นไม้เยอะ อาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง
อาคารมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องเรียนต่าง ๆ มีขนาดกว้างขวาง เหมาะสมกับจำนวน
นักเรียนในห้องเรียน และการจัดตกแต่งทั้งภายในอาคารเรียนและนอกอาคารเรียนมีความสะอาด
สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อย อาคารเรียนแผนกปฐมวัยได้รับการแยกเป็นสัดส่วน มีพื้นที่กว้างขวาง
มีอาคารเอนกประสงค์ไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนระดับปฐมวัย มีการรับประทานอาหาร
อาหารกลางวันที่อาคารเรียนของตนเอง มีห้องน้ำภายในตัวอาคารเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ส่วนด้าน

ความปลอดภัยโรงเรียนมีรั้วที่แน่นหนาและการเปิด-ปิด ประตูโรงเรียนเป็นเวลา ผู้ปกครอง จึงไม่ต้องกังวลเรื่องเด็กหายหรือออกนอกบริเวณ โรงเรียน และจากการสัมภาษณ์ในด้านสภาพแวดล้อม ของโรงเรียนในครั้งนี้มีคำแนะนำจากผู้ปกครอง ดังนี้คือ อยากให้ทางโรงเรียนเพิ่มห้องเรียน อีกสักหนึ่งห้อง เพื่อรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น อยากให้มีสนามเด็กเล่น ไว้ให้เด็กได้เล่น ตอนขณะที่รอผู้ปกครองมารับ และการขยายหลังคา เพื่อป้องกันพื้นกระเบื้องไม่ให้เฉอะแฉะ หากพื้นมีน้ำขังอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านขนาดโรงเรียน

คนที่ 1 “ข้าพเจ้ามีผลต่อการตัดสินใจนะ ตามความเห็นของข้า เพราะเมื่อก่อนน้องเขาเรียน อยู่กับแม่ของเขาแล้ว ตอนนั้นน้องยังไม่ถึงเกณฑ์ก็เอาไปฝากเรียนก่อน ข้าพเจ้ามีองค์ประกอบ ในการตัดสินใจหลาย ๆ อย่างที่ข้าไม่ให้น้องเรียนที่นั่นต่อ อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนเล็ก มีครูแค่ ไม่กี่คน แต่ไม่ใช่ว่าครูเขาสอนไม่ดีนะ แต่ข้าคิดว่าความพร้อมอะไรหลาย ๆ อย่างอาจจะไม่เหมือน โรงเรียนใหญ่ ข้าเลยตัดสินใจให้น้องมาเรียนที่นี่”

คนที่ 2 “มีผลต่อการตัดสินใจค่ะ เพราะแม้ว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ต้องมีความพร้อม มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีการเรียนการสอนที่ดีกว่า ครูเอาใจใส่ดูแลเด็กได้ดีกว่า เพราะโรงเรียน ใกล้เคียง ๆ บ้านก็มีแต่มีขนาดเล็ก แม่เห็นว่าครูมีจำนวนน้อย บางครั้งดูแลไม่ทั่วถึง หรืออาจจะมีงาน ที่ต้องรับผิดชอบมากกว่า ครูหนึ่งคนจะต้องทำงานนอกเหนือจากการสอนเด็กนักเรียน”

คนที่ 3 “มันก็ต้องดูด้วยว่าถ้าโรงเรียนเล็กแล้วมีความพร้อมมีเปล้า ครูสอนดีไหม ดูแลเด็ก ได้ดี เด็กมีคุณภาพมีเปล้า หรือว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กว่า มีความพร้อมกว่า แล้วครูสอนดี ดูแลเด็ก ได้ดี ทั่วถึง แม่ก็จะเลือกให้ลูกไปเรียนที่โรงเรียนขนาดใหญ่กว่า เพราะจะได้เข้าเรียนต่อในระดับ ต่อไปเลย ไม่ต้องมาหาโรงเรียนให้เข้าเรียนอีกครั้ง”

คนที่ 4 “ผมว่ามีส่วนครับ เพราะว่าถ้าโรงเรียนเล็ก เพื่อนก็น้อย สังคมก็จะเล็ก แต่ถ้าโรงเรียนขนาดใหญ่ มีเพื่อนเยอะ สังคมที่เด็กจะได้เรียนรู้ก็กว้างขึ้น”

คนที่ 5 “แม้ว่ามีผลต่อการตัดสินใจนะ เพราะถ้าใหญ่เกินไป ครูก็อาจจะดูแลไม่ทั่วถึง แต่ถ้าเล็กเกินไป แม่ก็ไม่มั่นใจว่าเด็กจะเรียนยังไง เพราะแม่เคยรู้มานะว่าบางโรงเรียนมีครูไม่เพียงพอ ครูสอนควบเลยทั้งอนุบาล 1 และอนุบาล 2”

คนที่ 6 “มีผลต่อการตัดสินใจ เพราะแม่อยากให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีความพร้อม ในด้านต่าง ๆ”

คนที่ 7 “ขนาดโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจของหนูนะ เพราะก่อนที่หนูจะนำลูกมา สมัครเรียนที่นี่ หนูเห็นการพัฒนาของโรงเรียนมาก ๆ เมื่อก่อนโรงเรียนยังไม่ค่อยเจริญหรือว่าพร้อม

แบบนี้ละ แต่ตอนนี้พร้อมมาก ๆ แล้วก็เห็นเด็กโตเวลาไปแข่งขันอะไรก็ได้รางวัลมาตลอด เลยให้ลูกมาเรียนอนุบาลที่นี่”

คนที่ 8 “มีผลต่อการตัดสินใจแน่นอน แม่เห็นว่าโรงเรียนเล็กมากก็ไม่ใช่ว่าจะไม่ดีนะ เราต้องดูว่าทำไมโรงเรียนถึงขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดเล็กแล้ว มีครูครบถ้วนตามจำนวนห้องเรียนไหม โรงเรียนมีการพัฒนาขึ้นรีเปล่า ถ้าโรงเรียนขนาดเล็ก แล้วมีความพร้อมทุกอย่าง แม่ก็พร้อมจะไปเรียนที่โรงเรียนขนาดเล็กนะ เพราะแม่เชื่อว่าครูต้องดูแลเด็กได้ดี และได้อย่างทั่วถึง เพราะจำนวนเด็กในห้องเรียนต้องมีจำนวนที่น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่ถ้าโรงเรียนขนาดใหญ่กว่า มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน หรือมีความพร้อมด้านต่าง ๆ มากกว่า แม่ก็จะให้ลูกเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่”

คนที่ 9 “มีผลต่อการตัดสินใจ เพราะแม่อยากให้ลูกได้เรียนโรงเรียนที่ดี”

คนที่ 10 “มีผลต่อการตัดสินใจ เพราะว่าใคร ๆ ก็อยากส่งลูกไปเรียนโรงเรียนใหญ่ ไม่อยากให้ลูกเรียนโรงเรียนเล็ก แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นจะต้องไปเรียนที่โรงเรียนเล็ก ก็ต้องไปเรียนที่นั่น”

คนที่ 11 “มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง เพราะว่าโรงเรียนใหญ่ ก็จะมีความพร้อมมากกว่า ห้องเรียนก็พร้อม”

คนที่ 12 “ขนาดหอ ก็คิดว่าน่าจะมีส่วน เพราะไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเล็ก หรือโรงเรียนใหญ่ ถ้าเป็นโรงเรียนรัฐบาลเหมือนกัน คิดว่าก็คงไม่ได้เสียค่าเทอมเหมือนกัน”

คนที่ 13 “ขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจ เพราะเมื่อก่อนเกาะโพธิ์ยังไม่ดีขนาดนี้เลย มีการก่อสร้างอะไรเพิ่มเติมเรื่อย ๆ มองจากหน้าถนนเข้ามา แล้วก็อยากให้ลูกมาเรียนที่นี่”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านขนาดของโรงเรียน มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองให้ความเห็นว่า ขนาดของโรงเรียนน่าจะมีความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอน ความพร้อมด้านบุคลากร และจากนั้นโรงเรียนขนาดใหญ่ยังส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเองในการประกวดหรือแข่งขันตามโอกาสต่าง ๆ และนักเรียนประสบผลสำเร็จ ทำให้เป็นข้อมูลอีกอย่างหนึ่งที่ผู้ปกครองมั่นใจในประสิทธิภาพการเรียนการสอนของทางโรงเรียน

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านการเดินทางของโรงเรียน

คนที่ 1 “ไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใด เพราะจะขี่มอเตอร์ไซด์ไปรับ-ไปส่งที่โรงเรียนทุกวัน ถ้าไกลกว่านี้ก็เรียวก่อนรถรับส่ง”

คนที่ 2 “ไม่เป็นอุปสรรค เพราะที่บ้านมีรถยนต์ สามารถขับไปรับ-ไปส่งได้”

คนที่ 3 “ระยะทางไม่น่าจะเป็นปัญหา เพราะถ้าแม่เลือกให้ลูกเรียนที่นี่แล้ว ต้องมีวิธีไปส่ง ต้องดูว่าไกลมากแค่ไหน จีรถมอเตอร์ไซค์ไปส่งได้ไหม ถ้าไม่ได้ก็ขับรถยนต์ไปส่ง หรือถ้าไม่สะดวก ก็จะต้องหารถรับส่งนักเรียน”

คนที่ 4 “ถ้าไกลมาก แม่ก็ต้องดูก่อนว่าจะส่งไปเรียนรีเปล่า เพราะถ้าไกลเกินแล้วลูกก็ต้องตื่นแต่เช้า แล้วก็กลับบ้านเย็น แม่ส่งสารเด็ก หรือเวลาลูกไม่สบายแม่ยังไปรับได้เร็ว แต่ถ้าไม่ไกลมากนัก ก็ไม่เป็นอุปสรรค”

คนที่ 5 “ไม่เป็นอุปสรรคเลย เพราะแม่อยากให้เด็กได้เรียน โรงเรียนที่ไม่ใกล้บ้านมากนัก เพราะว่าถ้าใกล้มากนัก หรือบ้านติดโรงเรียนเหมือนตอนนี้ แม่คิดว่าเด็กเขาก็จะไม่มีความรับผิดชอบ จะตื่นตอนไหนก็ได้ ไปโรงเรียนทันแน่นอน แต่ถ้าโรงเรียนอยู่ไกลอีกหน่อย เด็กก็ต้องตื่นแต่เช้า ทำอะไรให้ทันตามเวลา เป็นการฝึกวินัยให้เค้า จะได้ติดเป็นนิสัย”

คนที่ 6 “ไม่เป็นอุปสรรค เพราะอยากให้เรียนที่นี่”

คนที่ 7 “ไม่เป็นอุปสรรค เพราะสามารถไปรับ-ไปส่งได้”

คนที่ 8 “คิดว่าไม่เป็นอุปสรรคค่ะ”

คนที่ 9 “ไม่เป็นอุปสรรคค่ะ เพราะลูกเรียนที่นี่ทั้งหมด โรงเรียนมีตั้งแต่อนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เลยยังไม่ต้องไปส่งพี่ของเค้าอยู่แล้ว”

คนที่ 10 “ไม่เป็นอุปสรรคในการรับ-ส่ง เพราะทุกวันนี้ห้องก็นั่งรถรับส่งนักเรียน เป็นเดือนอยู่แล้ว”

คนที่ 11 “ต้องดูก่อนค่ะ เพราะทุกวันนี้ก็แทบจะไปโรงเรียนไม่ทัน ชอบนอนดึก ตื่นสายกว่าจะทำอะไรได้แต่ละอย่าง กว่าอาบน้ำ กินข้าว ก็เกือบแปดโมง ถ้าหากโรงเรียนไปไกลกว่านี้ ต้องปรับปรุงตัวเองอย่างเร่งด่วน”

คนที่ 12 “ไม่เป็นอุปสรรค เพราะมั่นใจในโรงเรียน”

คนที่ 13 “ถ้าไกลมาก ๆ ก็ต้องดูก่อนว่าไกลมากน้อยแค่ไหน ถ้าไกลแต่พอที่จะไปส่งได้ ก็จะไปส่งเอง แต่ถ้าไกลมาก ๆ ก็จะให้นั่งรถรับส่ง แต่ก็ยังจะให้เรียนที่นี่อยู่”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ด้านการเดินทางของโรงเรียนไม่เป็นอุปสรรคในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เนื่องจากผู้ปกครองมียานพาหนะสามารถไปรับ-ไปส่งเด็กได้ หรือหากครอบครัวใดไม่มียานพาหนะก็จะให้เด็กนั่งรถรับส่งนักเรียนแทน เพราะยังมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียน

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านการมีส่วนร่วมประชุมผู้ปกครอง

คนที่ 1 “มีการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งกับทางโรงเรียนได้จัดขึ้น ไม่ว่าจะป็นกิจกรรมวันปีใหม่ กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันพ่อ กิจกรรมวันแม่ ทุกกิจกรรมก็ว่าได้”

คนที่ 2 “ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนผู้ปกครอง เวลาที่ทางโรงเรียนมีการประชุมครั้งใดก็ให้ความร่วมมือทุกครั้ง หรือว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ก็เข้าร่วมตลอด มีการพูดคุยกับคุณครูเกี่ยวกับลูกตลอดว่ามีพัฒนาการเป็นอย่างไรบ้าง แล้วแม้ว่าการที่เรามาประชุมกับทางโรงเรียนเหมือนกับว่าเราจะได้รับรู้ว่าโรงเรียนทำอะไรบ้าง เด็กไปแข่งขันอะไรได้รางวัลอะไรมาบ้าง”

คนที่ 3 “เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง ไม่ได้ทุกครั้งไป เพราะบางครั้งติดธุระแล้วไม่สามารถไปได้ หรือว่าติดทำงานก็ไม่สะดวกที่จะไปเข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งได้ บางครั้งก็โทรศัพท์มาสอบถามคุณครูว่าทางโรงเรียนได้ประชุม หรือพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพราะเราไม่ได้เข้าประชุม”

คนที่ 4 “ไปทุกครั้งที่มีการประชุม โรงเรียนให้ไปทำอะไรก็ไปหมดค่ะ”

คนที่ 5 “ไปประชุมทุกครั้ง เพราะว่าเป็นตัวแทนผู้ปกครอง แล้วก็เวลาโรงเรียนมีนโยบายอะไร ก็จะได้อ่านเรื่อง แต่หากติดธุระก็จะให้พ่อหรือป้ามาแทน”

คนที่ 6 “ไปเกือบทุกครั้ง”

คนที่ 7 “เข้าร่วมทุกครั้งค่ะ”

คนที่ 8 “ได้เข้าประชุมทุกครั้ง ทั้งประชุมในหอประชุม แล้วก็ประชุมในห้องเรียน”

คนที่ 9 “ไม่ได้เข้าร่วม เพราะติดงาน แต่จะมีญาติที่มาประชุมให้กับลูกเขา แล้วเขาก็จะบอกว่าการประชุมเรื่องนั้น เรื่องนี้”

คนที่ 10 “เข้าร่วม เข้าประชุม ทุกครั้งที่ทางโรงเรียนได้แจ้งมา”

คนที่ 11 “ได้มีการประชุมผู้ปกครองตามที่โรงเรียนกำหนด”

คนที่ 12 “โรงเรียนมีประชุมครั้งไหน ถ้าไม่ติดงาน หรือว่าไม่ได้ไปไหน ก็จะไปทุกครั้ง”

คนที่ 13 “ส่วนใหญ่มาเกือบทุกครั้ง มีติดธุระหนึ่งครั้งที่ไม่ได้มา ตอนนั้นอยู่นูบาล 1”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่แล้วได้มีการติดต่อสื่อสาร พูดคุยกับทางคุณครูเสมอ ไม่ว่าจะป็นเรื่องการเรียนของบุตรหลาน หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของทางโรงเรียน ผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น

โดยส่วนใหญ่จากที่ได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองในครั้งนี้ได้ข้อมูลว่า ผู้ปกครองได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง และทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น

การสัมภาษณ์ของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลาน

คนที่ 1 “มีส่วนร่วมทุกครั้ง ครูให้เตรียมอะไรไปเค้าจะมาบอก แล้วยาก็คอยเตรียมของไปให้ อย่างตอนนั้นกลับมาบอกว่า ครูให้เตรียมของไปวัด ครูจะพาไปทำบุญที่วัด ยาก็เตรียมกับข้าวไว้ให้”

คนที่ 2 “จัดให้ทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นหนังสือนิทาน หนังสืออ่านเพิ่มเติม หาซื้อมาให้เค้า เพราะอยากให้เค้าเก่ง ๆ แล้วยังเวลาที่ครูให้เตรียมของไปโรงเรียน ตอนเย็นกลับมาเค้าก็จะกลับมาบอกแม่ทุกครั้ง แม่ก็จะเตรียมไว้ให้ แต่ถ้าครั้งไหนที่เค้าลืม แล้วมาบอกตอนเช้าอาจจะเตรียมไม่ทัน ครั้งนั้นก็ไม่ได้อุปกรณ์ไป”

คนที่ 3 “คอยสนับสนุนทุกครั้ง ไม่ว่าจะอยากได้ซีดีเพลง ซีดี ก-ฮ ซีดี A-Z ก็จะซื้อให้ตลอด น้องเค้าชอบดูแล้วก็จะร้องตาม แม้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้น้องเรียนรู้ไปก่อนเข้าโรงเรียน เวลาครูสอนจะได้เข้าใจง่ายขึ้น”

คนที่ 4 “ให้การสนับสนุนทุกครั้ง”

คนที่ 5 “มีส่วนร่วม ตอนนั้นก็ไปงานคาราวานเสริมสร้างเด็กปฐมวัยที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น ที่ให้ผู้ปกครองได้ไปทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก”

คนที่ 6 “มีส่วนร่วมและคอยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับลูกทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นอย่างอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ บางครั้งก็พาอ่านหนังสือ แต่คอยควบคุมการทำที่บ้านทุกครั้ง”

คนที่ 7 “เป็นบางครั้ง เพราะบางทีแม่ทำงานกลับบ้านมาดึก ก็จะได้ดูสมุดการบ้านเค้าเท่าไร จะมีพี่สาวช่วยดู ช่วยสอนน้องให้”

คนที่ 8 “มีส่วนร่วมทุกครั้ง ที่ครูให้งานมา”

คนที่ 9 “ได้มีส่วนร่วมเสมอ บ่อยครั้งน้องจะให้เล่านิทานให้ฟัง หรือให้บอกคำแล้วจะเขียนตามคำที่บอก พอตัวเองถูกก็จะถามว่าหนูเก่งไหม แม่ก็จะบอกว่า เก่งมาก แต่ถ้าคำไหนยังสะกดไม่ถูก ก็จะต้องคอยถามแม่ว่าเขียนแบบไหนถึงจะถูก แก่ใหม่จนกว่าจะได้ ถ้าน้องไม่อยู่บ้านคือ บ้านเงียบมาก”

คนที่ 10 “ได้มีส่วนร่วมทุกครั้งและให้การสนับสนุนเสมอ”

คนที่ 11 “ให้ส่วนร่วมตลอด การบ้านมีอะไร หรือ ต้องเตรียมอะไรไป ต้องเอาอะไรไปโรงเรียน จะต้องคอยหาให้ กลัวลูกไปแล้วไม่มีเหมือนเพื่อน”

คนที่ 12 “แล้วแต่โอกาส บางครั้งก็ได้มีส่วนร่วมถ้าวางหรือไม่ติดงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะสนับสนุนตลอด”

คนที่ 13 “มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอด เวลาไปไหนมาไหน ถ้าเห็นตัวหนังสือหรือคำว่าอะไร น้องจะคอยสอบถามตลอดว่าคำนี้อ่านว่าอะไร น้องเขียนถูกไหม น้องอ่านถูกไหม แล้วก็เวลาที่ครูให้เตรียมของมาทำอาหารหรือว่าเตรียมของมาประดิษฐ์แม่ก็จะคอยจัดเตรียมมาให้ทุกครั้ง ถ้าครั้งไหนไม่แน่ใจแม่ก็จะโทรศัพท์ไปสอบถามคุณครูว่าต้องเตรียมอะไรมาบ้าง จำนวนมากน้อยแค่ไหน”

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานอย่างเต็มที่และอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเอาใจใส่ในเรื่องงานที่ครูมอบหมายไปให้ทำที่บ้าน หรือแม้แต่การจัดเตรียมอุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่ครูได้แจ้งไปให้นำมาในการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 3 สรุปสาระสำคัญการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ	สาระสำคัญ
การตัดสินใจของผู้ปกครอง	<p>1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จัดได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอน ทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น ทำให้เด็กมีความสุขกับการเรียนและอยากมาโรงเรียนทุกวัน พร้อมทั้งยังดูแลเอาใจใส่เด็กได้ดี จึงทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวคุณครู เชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน และมีความคาดหวังที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนในระดับปฐมวัยในรุ่นต่อไป</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ปกครอง	สาระสำคัญ
2. ด้านราคา (Price)	ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเนื่องด้วยค่าธรรมเนียมทางการศึกษาของเด็กแต่ละภาคเรียนนั้นไม่ได้เสียแต่อย่างใด เนื่องด้วยเป็น โรงเรียนรัฐบาลที่ไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียม
3. ด้านช่องทางการจัด จำหน่าย (Place)	ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความร่มรื่น ต้นไม้เยอะ อาคารเรียนแต่ละอาคารมีจำนวนเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ห้องเรียนต่าง ๆ มีขนาดกว้างขวาง เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในห้องเรียน และการจัดตกแต่งทั้งภายในอาคารเรียนและนอกอาคารเรียนมีความสะอาด สวยงาม มีระเบียบเรียบร้อย อาคารเรียนแผนกปฐมวัยได้รับการแยกเป็นสัดส่วน มีพื้นที่ที่กว้างขวาง มีอาคารเอนกประสงค์ไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนระดับปฐมวัยมีการรับประทานอาหารกลางวัน ที่อาคารเรียนของตนเอง มีห้องน้ำภายในตัวอาคารเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ส่วนด้านความปลอดภัยโรงเรียนมีรั้วที่แน่นหนา และการเปิด-ปิดประตูโรงเรียนเป็นเวลา ผู้ปกครองจึงไม่ต้องกังวลเรื่องเด็กหายหรือออกนอกโรงเรียน
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)	ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสาร พูดคุยกับทางคุณครูเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ของบุตรหลาน หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของทางโรงเรียน ผู้ปกครองได้เล็งเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองได้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง และทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันปีใหม่ กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานอย่างเต็มที่และอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเอาใจใส่ในเรื่องงานที่ครูมอบหมายไปให้ทำที่บ้าน หรือแม้แต่

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ปกครอง	สาระสำคัญ
	<p>การจัดเตรียมอุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่ครูได้แจ้งไปให้นำมา ในการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีพัฒนาการ ที่ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนบุคลากรในการเข้าร่วมการแข่งขัน กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นหรือหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเต็มที่</p>

จากตารางที่ 3 สาระสำคัญของตอนที่ 1 การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ดังแสดงในตารางข้างบน

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

1. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเราก็จัดได้ตรงตามหลักสูตรของการศึกษาปฐมวัย มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงอายุอย่างเหมาะสม และครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี จัดกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพราะทางโรงเรียนได้จัดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้วยครูที่จบเอกปฐมวัยโดยตรง ทำให้เข้าใจหลักสูตร สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูได้มีการเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “จัดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูผู้สอน มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “1) เราต้องผลิตนักเรียนให้ได้มาตรฐานตามแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) จัดสอนเสริมให้นักเรียนได้เรียนภาษากับครูต่างชาติอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ ควบคู่กับการมีคุณธรรม โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม”

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า ปัจจุบันทางโรงเรียนได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนักเรียนระดับปฐมวัย มีการจัดทำแผนการจัดการประสพการณ์ที่ช่วยส่งเสริม ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และมีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ได้กำหนดไว้ และมีการจัดสอนเสริมภาษาอังกฤษ โดยมีครูต่างชาติเป็นผู้สอน ดังนั้นทางโรงเรียนจึงมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) โดย ให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดให้ครูผู้สอนได้มีการเสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้าน คุณธรรม และจัดการสอนเสริมภาษาอังกฤษโดยครูต่างชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปูพื้นฐาน ทางด้านภาษาต่างประเทศ และจัดส่งครูเข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ”

2. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียน ปัจจัยด้านราคา (Price) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “เนื่องจากในสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งมีค่าครองชีพสูงขึ้น จากการทำโรงเรียน เก็บค่าเรียนกับครูต่างชาติ และเก็บค่าประกันชีวิต จึงมีนโยบายที่จะให้ผู้ปกครองแบ่งชำระเป็นงวด ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “โรงเรียนได้มีการระดมทรัพยากรภายในชุมชน เพื่อช่วยเหลือ นักเรียนด้านอาหารกลางวัน ทุนการศึกษา เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือน มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลนั้นทางโรงเรียนเร่งให้มีการเบิกจ่าย ให้ทันต่อการเปิดภาคเรียนของนักเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “เก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม”

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า ทางโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เป็นโรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรีเขต 2 ไม่มีการเก็บค่าเทอม

ดังนั้นผู้ปกครองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ แต่ทางโรงเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญในภาษาที่สาม คือ ภาษาต่างประเทศ จึงได้ให้มีการเรียนเสริมทางภาษาอังกฤษ จัดสอน โดยครูต่างชาติ ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงได้มีการเรียกเก็บค่าสนับสนุนครูต่างชาติกับผู้ปกครองอย่างเหมาะสม และมีการเรียกเก็บค่าประกันอุบัติเหตุ เพื่อเป็นการช่วยเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในกรณีที่เด็กเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งอาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ทั้งที่โรงเรียน หรือแม้แต่ที่บ้าน ผู้ปกครองก็สามารถนำบุตรหลานของตนเองไปรักษาได้ในโรงพยาบาลโดยไม่ต้องเสียเงิน ดังนั้นทางโรงเรียนจึงมีแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านราคา (Price) โดยให้ผู้ปกครองแบ่งชำระเป็นงวด ๆ เพื่อบรรเทา ความเดือดร้อน และจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน ระดมทรัพยากรภายในชุมชน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนด้านอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทานฟรีทุกคน และเร่งให้มีการเบิกจ่าย ให้ทันต่อการเปิดภาคเรียนของนักเรียนในส่วนของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล

3. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน
ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “กำลังดำเนินการปรับปรุงสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อพัฒนา ทักษะทางด้านกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และจัดทำที่นั่งสำหรับผู้ปกครองตอนมารับส่งนักเรียนให้เป็น สดุดส่วนและเหมาะสม”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “เนื่องจากการพัฒนาอาคาร ห้องเรียน หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านงบประมาณเป็นสำคัญ และต้องคุ้มค่ากับความลงทุน เรื่องการขยายห้องเรียน นั้น ต้องขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นด้วยว่ามีความเหมาะสม สมควรให้มีการขยายห้องเรียน หรือ ไม่ ซึ่งถ้าหากเรามีการขยายห้องเรียน เราก็จะพบปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน เพราะขณะนี้ เรามีครูครบทุกห้องเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “ขณะนี้ทางปฐมวัย ก็ได้มีการจัดสถานที่รับประทานอาหารให้เป็น เอกเทศ กับเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน อยู่ในระดับที่ดีอยู่แล้ว ส่วนเรื่อง ที่ควรมีการสนามเด็กเล่นนั้น ทางเราก็มีแนวทางในการดำเนินงานตามความต้องการของผู้ปกครอง”

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า อาคารสถานที่ อาคารประกอบการ สภาพสิ่งแวดล้อมของทางโรงเรียนนั้น มีความร่มรื่นสวยงาม มีความเหมาะสม แต่ยังมีจุดที่จะต้อง ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น ดังนั้นทางโรงเรียนจึงมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียน ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) โดยจัดให้มีการดำเนินการปรับปรุงสนาม เด็กเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ มีนโยบายจัดที่นั่งสำหรับผู้ ปกครองตอนมารับ-มาส่งนักเรียนให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสม ส่วนแนวทางในด้านการขยาย ห้องเรียนนั้น ทางโรงเรียนยังต้องพิจารณาจากองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ว่ามีความจำเป็นหรือไม่

จำนวนนักเรียนสมควรที่จะให้มีการขยายห้องเรียนหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันทางโรงเรียนจำกัดจำนวนนักเรียนห้องละ 25-30 คน ต่อครู 1 คน ซึ่งตรงกับทางหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ได้กำหนดไว้ และทางโรงเรียนมีครูผู้สอนครบทุกห้องเรียน และสำเร็จการศึกษาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัยโดยตรง ดังนั้นหากขยายห้องเรียนเพิ่มอาจจะพบปัญหาการขาดแคลนครูได้

4. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 “จัดให้มีการประชุมทุกปีการศึกษาหรือทุกภาคเรียน เพื่อที่ผู้ปกครองจะได้รับฟัง และรับทราบนโยบายของทางโรงเรียน และเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน โรงเรียนจะได้ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 “ผู้ปกครองส่วนมากให้การสนับสนุน ส่งเสริมในการจัดการศึกษา ให้กับบุตรหลานของตนเอง โดยการเตรียมสื่อ-วัสดุอุปกรณ์ต่อการเรียน และมีปฏิสัมพันธ์กับทางโรงเรียนอยู่เสมอ นอกจากนั้นทางโรงเรียนได้มีการจัดประชุมต่าง ๆ ผู้ปกครองส่วนมากก็ได้เข้าร่วมตามแต่โอกาส และในปัจจุบันทางโรงเรียนได้มีการพูดคุย หรือมีการแจ้งข่าวสาร แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านช่องทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เฟสบุ๊กโรงเรียน หรือการติดต่อทางไลน์กลุ่ม เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์และการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และเป็นการประหยัดเวลา เพิ่มความสะดวกให้กับผู้ปกครองที่ไม่สามารถมาเข้าร่วมการประชุมได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 “เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การเป็นผู้ปกครองเครือข่าย การเป็นคณะกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การเป็นวิทยากรเพื่อการเรียนรู้ หรือแม้แต่การให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน”

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า ทางโรงเรียนมีการจัดการประชุม และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการศึกษาปฐมวัยได้อย่างกว้างขวาง และผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับทางโรงเรียนอยู่เสมอ ส่วนมากผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุม และมีส่วนน้อยที่ยังไม่ค่อยได้เข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) โดยทางโรงเรียนจะจัดให้มีการแจ้งข่าวสาร แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านช่องทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เฟสบุ๊กโรงเรียน หรือการติดต่อทางไลน์กลุ่ม การใช้เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์และการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และเป็นการประหยัดเวลา เพิ่มความสะดวกให้กับผู้ปกครองที่ไม่สามารถมาเข้าร่วมการประชุมได้ พร้อมทั้งจะจัดให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น

การเป็นผู้ปกครองเครือข่าย การเป็นคณะกรรมการการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การเป็นวิทยากรเพื่อการเรียนรู้ หรือแม้แต่การให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่าง โรงเรียนและผู้ปกครอง

ตารางที่ 4 สรุปสาระสำคัญแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตาม การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของ โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ปกครอง	แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตาม การตัดสินใจของผู้ปกครอง
1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	ให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง พร้อมทั้ง จัดให้ครูผู้สอนได้มีการเสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามแนวการจัดการศึกษา ปฐมวัย จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม และจัดการสอน เสริมภาษาอังกฤษโดยครูต่างชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็น การปูพื้นฐานทางด้านภาษาต่างประเทศ และจัดส่งครูเข้ารับ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
2. ด้านราคา (Price)	<ol style="list-style-type: none"> เรียกเก็บค่าสนับสนุนครูต่างชาติกับผู้ปกครองอย่างเหมาะสม โดยให้ผู้ปกครองสามารถแบ่งชำระเป็นงวด ๆ เพื่อบรรเทา ความเดือดร้อน โรงเรียนจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน ระดมทรัพยากรภายในชุมชน เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ด้านอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทานฟรีทุกคน เร่งให้มีการเบิกจ่ายให้ทันต่อการเปิดภาคเรียนของนักเรียน ในส่วนของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ปกครอง	แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตาม การตัดสินใจของผู้ปกครอง
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการปรับปรุงสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ จัดที่นั่งหรือบริเวณพื้นที่สำหรับผู้ปกครองตอนมารับ-มาส่ง นักเรียนให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสม
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)	<ol style="list-style-type: none"> มีการแจ้งข่าวสาร แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ของโรงเรียน ผ่านช่องทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก หรือการติดต่อทางไลน์กลุ่ม การใช้เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์และการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การเป็นผู้ปกครองเครือข่าย การเป็นคณะกรรมการ การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การเป็นวิทยากร เพื่อการเรียนรู้ หรือการให้คำเสนอแนะในการจัดการศึกษา ของทาง โรงเรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ระหว่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จำนวน 13 คน เมื่อได้ข้อมูลการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์ของผู้ปกครองมาประกอบในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า

1.1 ข้อมูลปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ดังนี้ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ซึ่งจัดได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองและการจัดการเรียนการสอน มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคมและ พัฒนาการด้านสติปัญญา และครุมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

มีการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีการใช้สื่อการเรียนการสอน ทำให้เด็กเข้าใจได้ง่ายขึ้น ทำให้เด็กมีความสุขกับการเรียน และอยากมาโรงเรียนทุกวัน อีกทั้ง ครูมีการดูแลเอาใจใส่เด็กได้ดี ทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวคุณครู เชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน และมีความคาดหวังที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนในระดับปฐมวัยในรุ่นต่อไป

1.2 ข้อมูลปัจจัยด้านราคา (Price) ดังนี้ ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอน ระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะเนื่องด้วยค่าธรรมเนียมทางการศึกษาของเด็กแต่ละภาคเรียนนั้น ไม่ได้เสียแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่ไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียม ส่วนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอน จ้างครูต่างชาติ ภาคเรียนละ 300 บาท/ 600 บาทต่อปีการศึกษา ผู้ปกครองสามารถที่จะชำระได้โดยไม่เดือดร้อน

1.3 ข้อมูลปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ดังนี้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มีความร่มรื่น เย็นสบาย อาคารเรียนแต่ละอาคารมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องเรียนต่าง ๆ มีขนาดกว้างขวาง เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในห้องเรียน และการจัดตกแต่งทั้งภายในอาคารเรียนและนอกอาคารเรียนมีความสวยงาม สะอาด มีระเบียบเรียบร้อย อาคารเรียนแผนกปฐมวัยได้รับการแยกเป็นสัดส่วน มีพื้นที่กว้างขวาง มีอาคารเอนกประสงค์ไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนระดับปฐมวัย มีการรับประทานอาหารกลางวันที่อาคารเรียนของตนเอง มีห้องน้ำภายในตัวอาคารเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ส่วนด้านความปลอดภัยโรงเรียนมีรั้วที่แน่นหนาและการเปิด-ปิด ประตูโรงเรียนเป็นเวลา ผู้ปกครองจึงไม่ต้องกังวลเรื่องเด็กหายหรือออกนอกโรงเรียน

1.4 ข้อมูลปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) ดังนี้ โรงเรียนและผู้ปกครองได้มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชุมของทางโรงเรียน นอกจากนี้ แล้วผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งสนับสนุนบุตรหลานในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นหรือหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเต็มที่

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2

2.1 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

โรงเรียนควรมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งควรจัดให้

ครูผู้สอนเข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และครูควรได้มีการเสนอกิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานตามแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย และทางโรงเรียนควรมีการจัดการเรียนการสอน เสริมภาษาอังกฤษโดยครูต่างชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานทางด้านภาษาต่างประเทศ ให้นำไปสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียน ปัจจัยด้านราคา (Price)

โรงเรียนมีนโยบายผ่อนปรนค่าใช้จ่าย โดยให้ผู้ปกครองสามารถแบ่งชำระค่าสนับสนุน จ้างครูต่างชาติเป็นงวด ๆ ได้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เนื่องด้วยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกัน บางครอบครัวมีรายได้น้อย ไม่สามารถที่จะชำระได้ในครั้งเดียว ทางโรงเรียนจึงมีนโยบายที่ช่วยเหลือผู้ปกครองในด้านค่าใช้จ่าย อีกทั้ง ทุกปีการศึกษา ทางโรงเรียน ยังมีการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน ทุนเรียนดี เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ ในการเรียน พร้อมทั้งยังระดมทรัพยากรภายในชุมชน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนด้านอาหารกลางวัน ให้นักเรียนได้รับประทานฟรีทุกคนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และด้านการเบิกงบประมาณทางโรงเรียนยังเร่งให้มีการเบิกจ่ายให้ทันต่อการเปิดภาคเรียนของนักเรียน ในส่วนของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

2.3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียน ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

โรงเรียนดำเนินการปรับปรุงสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เพียงพอกับจำนวน เด็กและตรวจสอบความแข็งแรงของเครื่องเล่นทุกชิ้น เพื่อความปลอดภัยในขณะที่ทำกิจกรรม และการปรับปรุงสนามเด็กเล่นนั้น ยังช่วยพัฒนาทักษะทางด้านกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็ก เพราะสนามเด็กเล่นนั้นมีความสำคัญในการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นหนึ่งในกิจกรรม 6 กิจกรรมของหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ทางโรงเรียนต้องจัดให้ การเล่นเครื่องเล่นสนามนั้น เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ ให้มีความแข็งแรง สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว อีกทั้ง โรงเรียนมีแนวคิดในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมบริเวณ โรงเรียนให้มีความร่มรื่น อาคารเรียน ได้รับการตกแต่งให้สวยงาม มีความสะอาดอยู่เสมอ พร้อมทั้งจัดเตรียมที่นั่งหรือบริเวณสำหรับผู้ปกครองในตอนมารับ-มาส่งนักเรียนให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสม

2.4 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียน ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)

โรงเรียนจัดให้มีการแจ้งข่าวสาร แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านช่องทาง ในหลาย ๆ ช่องทาง เช่น วารสาร หรือเอกสารต่าง ๆ รวมถึงในปัจจุบันได้มีการแจ้งข่าวสารผ่านทาง

เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก หรือการติดต่อทางไลน์กลุ่ม การใช้เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์และการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้เข้าถึงและรวดเร็ว และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การเป็นผู้ปกครองเครือข่าย การเป็นคณะกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การเป็นวิทยากรเพื่อการเรียนรู้ หรือแม้แต่การให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัย มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

1.1 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) มากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เนื่องจากผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูระดับปฐมวัยอย่างเห็นได้ชัด ทางโรงเรียนมีการกำหนดหลักสูตรที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ได้กำหนดไว้และครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ตามพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งไม่เร่งรัดจนมากเกินไป ครูมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแต่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมกลุ่มเล็ก กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งครูมีการนำสื่อการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการสอน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของสุชาติ วิทยุติ (2546, หน้า 14-21) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้จะต้องจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยจะต้องให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะทักษะการคิด ฝึกให้ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์จริง จัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรมที่ดั่งงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพิน จันทรสถิตย์ (2545 อ้างถึงใน คาราภรณ์ โลมา, 2558, หน้า 87) ศึกษาเรื่อง เกณฑ์การตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลของผู้ปกครอง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า ครูผู้สอนมีส่วนในการตัดสินใจของผู้ปกครอง มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา สอนให้ผู้เรียน มีทักษะพื้นฐานในการคิด การอ่าน และการเขียน ครูมีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนให้สามารถเข้าใจง่าย สร้างบรรยากาศในการเรียน และการเอาใจใส่ผู้เรียน มอบหมายการบ้านให้นักเรียนเป็นประจำ ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน โรงเรียนจะต้อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

1.2 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) หรือด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของ โรงเรียน บ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) รองลงมาจากด้านผลิตภัณฑ์ เนื่องจาก โรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวาง มีความร่มรื่นสวยงาม บรรยากาศดี โรงเรียนมีอาคารสถานที่แข็งแรงมั่นคง เพียงพอกับจำนวน นักเรียน มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สภาพสิ่งแวดล้อมทั้งนอกห้องเรียน ในห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องเรียนสะอาด จัดได้อย่างสวยงาม มีอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมและทันสมัย มีอาคารเอนกประสงค์ไว้สำหรับการทำกิจกรรมของนักเรียนปฐมวัย แยกเป็นสัดส่วน มีห้องน้ำภายในตัวอาคารเรียน มีห้องวงจรปิดทั้งบริเวณอาคารเรียนและ นอกอาคารเรียน เพื่อเป็นการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนขณะอยู่ใน โรงเรียน มีรั้วรอบขอบชิด ที่แข็งแรง มีความมั่นคงถาวร มีการเปิด-ปิดประตูโรงเรียนเป็นเวลาเพื่อป้องกันอันตรายจาก ภายนอกโรงเรียน ให้แก่นักเรียน ซึ่งบรรยากาศที่ดีนั้นอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ และอบอุ่น สบายใจ รู้สึกอยากมาโรงเรียนมากขึ้น อีกทั้ง โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ยังตั้งอยู่ใกล้บ้านหรือเส้นทางผ่านระหว่างบ้านกับที่ทำงานของผู้ปกครอง ซึ่งทำให้ผู้ปกครอง สะดวกในการรับ-ส่งบุตรหลานของตนเอง ทั้งนี้ยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ดี ซึ่งผลการศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของศิวพร กันจินะ (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนวัดทองสุทธาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ด้านทำเลที่ตั้ง มีความสำคัญในการตัดสินใจระดับมากและผลการศึกษาของวีรี ศิริจันทร์ (2546, บทคัดย่อ) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาสำหรับบุตรหลาน

เข้าเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนศิริศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานในระดับมาก

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) หรือด้านการส่งเสริม การมีส่วนร่วม มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เป็นอันดับ 3 เนื่องจากผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมการประชุม หรือกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อที่จะได้ทราบนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติงานของทางโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา และทั้งนั้นผู้ปกครองยังให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาโดยได้สนับสนุนอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้กับบุตรหลานอย่างเต็มที่และอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเอาใจใส่ในเรื่องงานที่ครูมอบหมายไปให้ทำที่บ้าน หรือแม้แต่การจัดเตรียมอุปกรณ์ สิ่งของต่าง ๆ ที่ครูได้แจ้งไปให้นำมาในการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของมานี โชติมา (2546) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล โชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของเรณู อันลือชัย (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และอีกเหตุผลที่ผู้ปกครองได้กล่าวถึง คือ โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่าง ๆ มีผลงานชนะเลิศ และนักเรียนได้สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนในการแข่งขันทักษะวิชาการในระดับต่าง ๆ เช่น การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนในระดับกลุ่มโรงเรียน การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา การแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียนในระดับภาค ซึ่งนักเรียนโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ได้เป็นตัวแทนในระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ไปแข่งขันในระดับประเทศและได้รับรางวัลชนะเลิศที่ 1 ของประเทศมาหลายรายการแข่งขัน ซึ่งเหตุผลจึงเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)

1.4 ด้านราคา (Price)

ปัจจัยด้านราคา (Price) หรือด้านค่าใช้จ่าย การจัดการเรียนการสอน มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เป็นอันดับ 4 เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ทางโรงเรียนได้มีการจัดประสบการณ์

การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ความรู้และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากทางโรงเรียนนั้น มีความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย และค่าสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศที่ทางโรงเรียนได้เรียกเก็บกับผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองเห็นว่ามีความเหมาะสม อีกทั้ง ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์และความรู้ที่นักเรียนได้รับ รวมถึงทางโรงเรียนได้มีการแจ้งเก็บค่าใช้จ่ายให้ผู้ปกครองได้ทราบล่วงหน้า จึงส่งผลให้การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จึงสอดคล้องกับ พัฒนินทร์ สรรพวรสถิตย์ (2552) ได้ทำการวิจัย และพบว่า ปัจจัยด้านค่าเล่าเรียนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โครงการสองภาษา โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรีและสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉัฐพล ยี่สุนศรี (2552) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน โรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของโรงเรียนกวดวิชาในด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา อยู่ในระดับมาก เพราะผู้ปกครองคาดหวังว่าจะให้บุตรหลานของตนเรียนเก่ง ได้เข้าเรียนในสถาบันที่ดีมีชื่อเสียง จึงส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการศึกษาผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า

2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) โรงเรียนควรมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดให้ครูผู้สอนได้มีการเสนอ โครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านเหมาะสมกับวัย เนื่องจากการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เป็นหัวใจสำคัญ กิจกรรมจะกระตุ้นให้เด็กเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็ก ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 23) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเด็กในวัยนี้เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจนจิรา แซ่เฮง (2555, หน้า 52) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านราคา (Price) ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าโรงเรียนควรเรียกเก็บค่าสนับสนุนครูต่างชาติกับผู้ปกครองอย่างเหมาะสม และให้มีนโยบายผ่อนปรนค่าใช้จ่าย โดยให้ผู้ปกครองสามารถแบ่งชำระค่าสนับสนุนจ้างครูต่างชาติเป็นงวด ๆ ได้ ซึ่งทางโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญของการปูพื้นฐานของภาษาต่างประเทศ สามารถเริ่มได้ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีความก้าวหน้าพัฒนาเป็นอย่างมาก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นภาษาสากล จึงทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กไทย จึงมีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน ดังนั้น เด็กปฐมวัยจึงควรจะได้รับ การเรียนรู้ในภาษาต่างประเทศควบคู่กับการเรียนภาษาไทย เพื่อให้ก้าวทันกับระบบการศึกษา และเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล บัวผดุง (2556) ได้ศึกษาผลของการใช้คำคล้องจองภาษาไทยประกอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งสี่เสียด อำเภอบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการรู้ความหมายหลักการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองภาษาไทยประกอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการทดลอง

2.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าโรงเรียนควรดำเนินการปรับปรุงสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย ให้ร่มรื่น และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก พร้อมทั้งให้มีการดูแล ตรวจสอบสภาพเครื่องเล่นให้มีความแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ เนื่องจากการจัดศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 6 ปีแรก เพื่อให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งการพัฒนาทางด้านร่างกายนั้น กิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ก็จะเน้นที่การทรงตัวและประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ และการการเล่นเครื่องเล่นสนาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547 อ้างถึงใน กุลยา ตันดิผลาชีวะ, 2551, หน้า 68) สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมาพร ชัยสมุทร (2556) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอรรณาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่โดยรวมและรายด้าน ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 หลังการทำกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งมีค่าสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรปรับปรุงสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์

2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าโรงเรียนมีการแจ้งข่าวสาร แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ของโรงเรียนผ่านหลายช่องทาง ทั้งวารสาร โรงเรียน เอกสารต่าง ๆ และได้มีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ มากขึ้น เนื่องจากสภาพปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้ปกครองเริ่มมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัจจุบันของสังคม เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงสะดวกในการสืบค้นข้อมูล หรือรับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ของทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก หรือการติดต่อทางไลน์กลุ่ม การใช้เสียงตามสาย เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการติดต่อพูดคุยกับผู้ปกครองให้ทั่วถึงและรวดเร็ว และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างสรรค์ และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโต และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2554 อ้างถึงใน เอวิกา เทพสวัสดิ์, 2557, หน้า 33) เช่น การเป็นผู้ปกครองเครือข่าย การเป็นคณะกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การเป็นวิทยากรเพื่อการเรียนรู้ หรือการให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาของทางโรงเรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของเอวิกา เทพสวัสดิ์ (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านห้วยปราบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ มีการประเมินครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น พร้อมทั้งควรเสริมแรงให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน ให้มีขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสวัสดิการอย่างเหมาะสม
2. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ผู้บริหารควรมีการวางแผนการพัฒนา ด้านอาคารสถานที่ รวมทั้งงานด้านสภาพแวดล้อมที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป
3. ด้านราคา (Price) ผู้บริหารควรเก็บค่าเล่าเรียนให้มีความเหมาะสม เพราะสภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียนนั้น ผู้ปกครองส่วนมากมีรายได้น้อย ประกอบอาชีพรับจ้างและทำเกษตรกรรม ความพร้อมทางเศรษฐกิจจึงมีความแตกต่างกัน
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมหรือให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้จำกัดการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน
เข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) เพียง 4 ด้าน เท่านั้น ได้แก่
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และด้าน
การประชาสัมพันธ์ (Public relation) ดังนั้น วิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อ
การตัดสินใจของผู้ปกครองเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะได้เกิดความเข้าใจและสามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนา
การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ในการวิจัย ควรเพิ่มการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับผู้ปกครองที่ได้ย้ายนักเรียน
มาจากโรงเรียนอื่น แล้วนำเข้ามาเรียนระหว่างภาคเรียน เพื่อที่จะได้ทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อ
การตัดสินใจของผู้ปกครองต่อการเลือกโรงเรียนนี้เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- กนิษมณ งามระหงส์. (2558). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายสามัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีราชา จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมวิชาการ. (2540). คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี). กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บุ๊คส์.
- เกียรติศักดิ์ บุญถ่อม. (2555). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา เหล่าพิเดช. (2556). แรงจูงใจในส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตินันท์ เฉชะคุปต์. (2550). หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิรนนท์ ยอดมณี. (2548). ผลของวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยสอนและวิธีการเสริมแรงต่างแบบที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เจนจิรา แซ่เฮง. (2555). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิรวรรณ กลิ่นหอม. (2556). แรงจูงใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลวิทยา
สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติรส โสภณมณี. (2543). การบริหารงาน โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
ในช่วงภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตติมาพร ชัยสมุทร. (2556). ผลของการใช้กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อความพร้อมในการใช้
กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณัฐพล ยี่สุนศรี. (2552). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน
ในโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไป,
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารารัตน์ โลมา. (2558). การศึกษาเหตุผลการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน
เข้าศึกษาโรงเรียนสหคริสเตียนอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรธานี. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2525). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชนกร ศรีวิจิตร. (2556). กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมของเด็กปฐมวัย. เข้าถึงได้จาก
<http://childhood6major.blogspot.com/2013/12/>
- ชร สุนทรายุทธ. (2556). ทฤษฎีองค์การและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นราศักดิ์ กล้าสี. (2558). เหตุผลของการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวรรตน์ ปรีงเปี่ยมสุข. (2558). เหตุผลในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของผู้ปกครอง
นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 (บางวัว) ในสังกัดเทศบาลตำบลบางวัว จังหวัดฉะเชิงเทรา.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นัทธมน ศรีมงคล. (2557). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2543). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิสรา คำมณี. (2554). *เอกสารประกอบการสอน จิตวิทยาการเรียนรู้*. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษกร กรพิทักษ์. (2546). *ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประเทือง ภูมิภักทราคม. (2535). *การปรับพฤติกรรม: ทฤษฎีและการประยุกต์*. ปทุมธานี: ฝ่ายเอกสารตำรา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ปาลีรัฐ ทับวัฒน์. (2556). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระดับปฐมวัย (3 ขวบ) ของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะนาถ สรวิสุต. (2552). *แรงจูงใจของผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม: กรณีศึกษาสภายาวชนกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปฏิบัติงานตรง, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรพิมล บัวผดุง. (2556). *ผลการใช้คำคล้องจองภาษาไทยประกอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งสีเสียด อำเภอบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พวงรัตน์ บำรุงพันธ์. (2550). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อวิชาเอก การแนะแนวของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัฒน์นรินทร์ สรรพวรสถิตย์. (2552). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน
โครงการโรงเรียนสองภาษาโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิบูล ทีปะपाल. (2545). หลักการตลาด: ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิก.
- พิษณุ จงสถิตย์วัฒนา. (2542). การบริการการตลาด: การวิเคราะห์ กลยุทธ์ และการตัดสินใจ
(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มานี โชติมา. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
อนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพิน จันทร์สุขสถิตย์. (2545). เภมท์ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลของ
ผู้ปกครองในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เขาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- รังสรรค์ มณีโชติ. (2551). แรงจูงใจในการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ศูนย์การศึกษาสระแก้ว.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไป,
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรณู อันลือชัย. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับ
ประถมศึกษาโรงเรียนวัดมโนรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรี ศิริจันทร์. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษา
เอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนศิริศึกษา อำเภอเมืองสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลลิตา พิณิจกลาง. (2556). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ
โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2543). *หลักสูตรและวิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริรัตน์ ชาวสำราญ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เขต 30. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศิวพร กันจินะ. (2545). *ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนวัดทองสุทธาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.*
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2549). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัมมา ธรนิษฐ์. (2553). *ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้: ทฤษฎีและหลักสำคัญบางประการ*. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- สิทธิโชค วรรณสันติ. (2546). *จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเลชั่น.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). *การวัดและประเมินแนวใหม่เด็กปฐมวัย*. ม.ป.ท.
- สุชาดา วัชวุฒิ. (2546). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. วารสารวิชาการ, 8(10), 27.*
- สุพรรณิ อินทร์แก้ว. (2553). *การบริหารการค้าปลีก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุรางค์ โฉวตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอวิกา เทพสวัสดิ์. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านห้วยปราบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Alderfer, C. (1969). An empirical test of a new theory of human needs. *Organizational Behavior and Human Performance*, 4, 142-175.

Hendrick, J. (1980). *The whole child developmental education for the early year*. New York: Macmillan.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper and Brother.

Skinner, B. F. (1971). *Beyond freedom and dignity*. New York: Knopf.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0427

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอรอนงค์ นวลताल รหัส 58920943

งานนิพนธ์ เรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุญา ชีระฉวีชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0428

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนาม
ต่อไปนี้

นางสาวอรอนงค์ นวลताल รหัส 58920943

งานนิพนธ์ เรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ชีระวิชิตตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0429

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอรอนงค์ นวลताल รหัส 58920943

งานนิพนธ์ เรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ธีระวิชิตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
- แบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทาง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของ
โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำชี้แจงการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครอง

2. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัย
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์
จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอรอนงค์ นวลตาล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. ระดับการศึกษา.....
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....
5. บุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปฐมวัยปีที่.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)
2. ด้านราคา (Price)
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)
4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)

1.1 โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยได้สอดคล้องกับความต้องการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เหมาะกับเด็กระดับปฐมวัย สอดคล้องกับความต้องการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

1.3 ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และรู้จักการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. ด้านราคา (Price)

2.1 ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่านโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษา เรียนฟรี 15 ปี มีความสอดคล้องกับความต้องการของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

3.1 ท่านคิดว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.3 หากโรงเรียนและบ้านของท่านมีระยะทางที่ห่างไกล ท่านคิดว่าจะเป็นอุปสรรคในการเดินทางหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation)

4.1 ท่านมีความคุ้นเคยกับครูและมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับตัวเด็กบ้างหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4.2 ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองกับทางโรงเรียน บ้างหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4.3 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

วันที่ให้ข้อมูล

...../...../.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครอง
ในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำชี้แจงการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน
ที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียน
บ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของ
ผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์
จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอรอนงค์ นวลตาล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. ระดับการศึกษา.....

ตอนที่ 2 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ด้านราคา (Price) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนที่เป็นไปตามการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public relation) อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันที่ให้ข้อมูล

...../...../.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวอรอนงค์ นวลตาล
วัน เดือน ปีเกิด	12 สิงหาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดเลย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	46/2 หมู่ที่ 5 ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2546-2552	ครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2552-2554	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี
พ.ศ. 2554-2555	ครู โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา